

Pouke
iz Biblije

SIJEČANJ
VELJAČA
OŽUJAK
2024.

Psalmi

PSALMI

Dragoslava Santrač

Psalmi

Pouke iz Biblije

Siječanj, veljača i ožujak 2024.

Sadržaj

1. Kako čitati Psalme
2. Nauči nas moliti
3. Bog kraljuje
4. Bog čuje i izbavlja
5. Pjevanje pjesme Jahvine u tudinskoj zemlji
6. Ja ću ustati
7. Milost je Tvoja do nebesa
8. Mudrost za pravedno življenje
9. Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje
10. Pouke iz prošlosti
11. Čeznja za Bogom na Sionu
12. Bogoslužje koje nikad ne prestaje
13. Čekaj na Gospodina

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 1/2024.

Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10 000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Klačmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Tamara Babić • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara • *Prijelom:* Brankica Vukmanić • *Tisak:* Znaci vremena, Zagreb

znaci-vremena.com • adventisti.hr

CROATIAN ADULT SSQ — 1/2024
Dragoslava Santrač, Psalms

Psalmi — mjesto gdje se Bog i čovjek susreću srcem k srcu

Psalmi su biblijske molitve i hvalospjevi bez premca. Izgovarani u trenucima slavljenja Boga, u radosti, u tuži i očaju, izgovarani ili pjevani privatno i javno, od strane laika, kraljeva, pjesnika i svećenika, potekli od pravednika ali i pokajnih grešnika, Psalmi su služili kao molitvenik i pjesmarica mnogim naraštajima vjernika.

Svoju izrazitu ulogu Psalmi duguju tomu što, za razliku od većeg dijela Biblije koji se obraća nama, oni govore umjesto nas i s nama. Psalmi su izvor blagoslova, nade i buđenja, vodič za preispitivanje sebe i razmišljanje o Božjoj veličini, nešto što nam pruža olakšanje kad vapimo iz dubina i budi u nama želju

za novom predajom Bogu. Zato ne iznenađuje što mnogi ljudi u Psalmima prepoznaju vlastite emocije i iskustva i usvajaju ih kao svoje molitve. Luther dirljivo govori o njima: "Gdje bi se mogle naći plemenitije riječi kojima bi se izrazila radost nego u psalmima proslavljanja i zahvalnosti? Preko njih možete zaviriti u

Psalmi su služili kao molitvenik i pjesmarica mnogim naraštajima vjernika.

srca svih svetih kao da promatrate neki krasan vrt ili gledate u nebo. ... Ili gdje bi se mogle naći dublje, skrušenije, žalosnije riječi kojima bi se izrazila tuga nego u psalmima tužaljka? U njima proničete u srca svih svetih kao da promatrate smrt ili gledate u pakao, tako su mračni i sumorni prizori koje za sobom ostavljaju nestalne sjenke Božjega gnjeva. ... Zbog svega toga može se lako razumjeti zašto su Psalmi omiljena knjiga svih svetih. Jer svaki čovjek u svakoj prilici u njoj može naći psalme koji odgovaraju njegovim potrebama koje smatra tako prikladnim za sebe, kao da se tu i nalaze samo radi njega. Ni u jednoj drugoj knjizi ne mogu se naći riječi koje bi im bile ravne ili ih nadmašile." (Martin Luther: *Selections From His Writings*, New York: Anchor Books, 1962., str. 39,40)

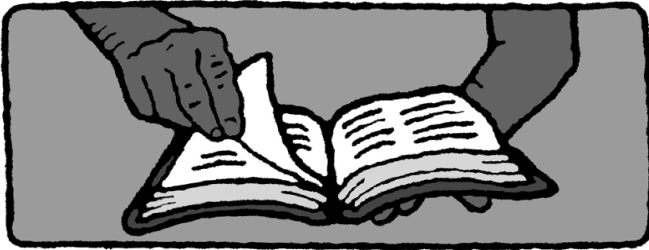
Da bismo iskusili snagu Psalama koja može preobraziti život, pozvani smo da ih pjevamo i izgovaramo u svojim molitvama kao što su to činili brojni naraštaji vjernika koji su putem psalama upućivali svoje zahvaljivanje, molbe, ispovijesti, jadikovke i izražavali zahvalnost velikom Bogu milosti i pravde.

Trebamo li, dakle, proučavati Psalme? Kao i ostatak Svetoga pisma, Psalmi su napisani u posebnom povijesnom, teološkom i književnom kontekstu. Proučavanje Psalama treba njihov jedinstveni svijet približiti suvremenom čitatelju. Moramo istaknuti i činjenicu da su Psalmi, osim što iznose molitve Božjeg naroda, pa čak i molitve koje je Isus izgovarao kao utjelovljeni Bog, također i molitve o Isusu. Oni su Božje otkrivenje čovječanstvu. Druga je zadaća proučavanja Psalama, prema tomu, da iz njih saznamo što je sve Bog učinio, što još uvijek čini i što će učiniti za ovaj svijet preko Isusa Krista.

Premda Psalmi sadrže zbirku od 150 pjesama, ta zbirka nipošto nije tako nasumična kao što se to možda čini. Psalmi svjedoče o duhovnom putovanju koje iznosi zajedničko iskustvo brojne Božje djece. To putovanje počinje vjerom koja je čvrsto zasnovana i utvrđena na Božjoj vladavini u okviru koje se dobro nagrađuje, a zlo kažnjava. Međutim, kako budemo napredovali u proučavanju, vidjet ćemo što se događa kada dobro uređeni svijet vjere biva izazvan i ugrožen od strane zla. Tada se nameću pitanja: Vlada li Bog još uvijek? Kako vjernici mogu pjevati pjesmu Jahvinu u tuđoj zemlji?

Naša je želja i molitva da nas Psalmi osnaže na našem životnom putovanju i da se preko njih svakodnevno sastajemo s Bogom srcem k srcu, sve do dana kada ćemo ugledati Isusa Krista licem k licu.

Dragoslava Santrač, s doktoratom iz Starog zavjeta, glavna je urednica "Enciklopedije adventista sedmoga dana" pri sjedištu Opće konferencije naše Crkve. Ona je autorica knjige koja se bavi Psalmima 76—150 u okviru Međunarodnog biblijskog komentara adventista sedmoga dana (*Seventh-day Adventist International Bible Commentary*).

Kako čitati Psalme

“Zatim im reče: ‘Ovo je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama. Trebalo je da se ispuni sve što je o meni pisano u Mojsijevu zakonu, u Prorocima i Psalmima.’ Tada im prosvijetli razum da razumiju Pisma.” (Luka 24,44.45)

Biblijski tekstovi: 1. Ljetopisa 16,7; Nehemija 12,8; Psalam 25,1-5; Psalam 33,1-3; Rimljanima 8,26.27; Psalam 82,8; Psalam 121,7.

Psalmi su vjekovima bili molitvenik i pjesmarica za Hebreje i za kršćane. Premda se pretežno sastoje od riječi koje je psalmist osobno upućivao Bogu, Psalmi ipak ne potječu od smrtnih ljudi, već od Boga koji ih je nadahnjivao u njihovim razmišljanjima.

Bog ih je nadahnuo pri pisanju i to je razlog zašto nam, kao u cijelom Svetome pismu (2. Petrova 1,21), Bog u Psalmima progovara preko svojih slugu i svojega Duha. Isus, apostoli i pisci Novoga zavjeta citirali su Psalme i pozivali se na njih kao na Sveto pismo (Marko 12,10; Ivan 10,34.35; 13,18). Psalmi su, dakle, Božja riječ jednako kao i Postanak i Poslanica Rimljanima.

Psalmi su napisani u obliku hebrejske poezije od strane različitih autora iz starog Izraela pa odražavaju njihov svijet, koliko god njihove poruke bile bezvremenske. Prihvaćanje Psalama kao Božje riječi i obraćanje posebne pozornosti na njihove pjesničke vrijednosti, kao i na njihov povijesni, teološki i bogoštovni kontekst, bitno je za razumijevanje njihovih poruka, koje iz prošlosti udaljene tisućama godina sežu do današnjeg vremena.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, Znaci vremena, 2018., stranice 250—257.

PSALMI U BOGOSLUŽJU STAROG IZRAELA

Pročitajte sljedeće tekstove: 1. Ljetopisa 16,7; Nehemija 12,8; Psalam 18,1; Psalam 30,1; Psalam 92,1; Psalam 95,2; Psalam 105,2; Kološanima 3,16; Jakov 5,13. Koje su okolnosti dovele do pisanja pojedinih psalama? Kada je Božji narod koristio Psalme?

.....

.....

.....

.....

Psalmi su upotrebljavani na osobnom ili zajedničkom bogoslužju. Pjevani su kao hvalospjevi tijekom bogoslužja u hramu, kao što pokazuju napomene u vezi s glazbalima (Psalam 61,2), melodijom (Psalam 9,1) i zborovođama (Psalam 8,1).

Naslov Psalama u hebrejskoj Bibliji, *Tehilim*, "pohvale", odražava njezinu glavnu svrhu, hvaljenje Boga. Naslov knjige na našem jeziku potječe od grčke riječi *psalmoi*, koja se nalazi u Septuaginti, ranom prijevodu hebrejske Biblije na grčki jezik (iz drugog i trećeg stoljeća pr. Kr.).

Psalmi su bili neizostavan dio izraelskog bogoslužja. Na primjer, korišteni su prigodom posvećenja hrama, vjerskih blagdana, procesija i donošenja Kovčega saveza u Jeruzalem.

"Pjesme za penjanje" (Psalmi 120—134), također poznate i kao hođočasničke pjesme, tradicionalno su pjevane prigodom putovanja u Jeruzalem na tri glavna godišnja blagdana (Izlazak 23,14-17). "Egipatski halel" (Psalmi 113—118) i "veliki halel" (Psalam 136) pjevani su tijekom tri glavna godišnja blagdana, kao i na mladake i prigodom posvećenja hrama. Egipatski halel zauzima značajno mjesto u pashalnoj ceremoniji. Psalmi 113 i 114 pjevani su na početku pashalnog obroka, a Psalmi 115—118 na kraju (Matej 26,30). "Dnevni halel" (Psalmi 145-150) bio je sastavni dio svakodnevnih molitava prigodom jutarnje službe u sinagogi.

Psalmi nisu samo pratili bogoslužje naroda, već su ga i poučavali kako da slavi Boga u Svetišću. Isus se molio riječima Psalma 22 (Matej 27,46). Psalmi su također imali značajno mjesto u životu prve Crkve (Kološanima 3,16; Efežanima 5,19).

Premda mi, naravno, ne slavimo Boga u nekom zemaljskom svetišću kakvo je bilo izraelski hram, kako možemo koristiti Psalme u vlastitom bogoslužju, bilo u privatnom ili društvenom okruženju?

UPOZNAJMO PSALMISTE

Kralj David, čije se ime pojavljuje u naslovu većine psalama, aktivno je sudjelovao u organiziranju programa izraelskog bogoslužja. On je opisan kao “nadareni pjesnik izraelskih pjesama” (2. Samuelova 23,1 — Suvremeni hrvatski prijevod). Novi zavjet potvrđuje Davidovo autorstvo brojnih psalama (Matej 22,43-45; Djela 2,25-29.34.35; Djela 4,25; Rimljanima 4,6-8). Osim toga, brojne psalme napisali su hramski glazbenici, inače leviti — na primjer Psalam 50 i Psalme 73—83 napisao je Asaf; Psalam 42, Psalme 44—49, Psalme 84—85 i Psalme 87—88 sinovi Korahovi; Psalam 88 Ezrahijac Heman, a Psalam 89 Ezrahijac Etan. A osim njih, psalme su pisali i Salomon (Psalmi 72 i 127) i Mojsije (Psalam 90).

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 25,1-5; Psalam 42,2; Psalam 75,2; Psalam 77,2; Psalam 84,2.3; Psalam 88,2-4 i Psalam 89,2. Što nam ti psalmi otkrivaju o iskustvima kroz koja su prolazili njihovi autori?

.....

.....

.....

Duh Sveti nadahnjivao je psalmiste i koristio njihove talente u službi Bogu i njihovoj zajednici vjere. Psalmisti su bili ljudi iskrenog posvećenja i duboke vjere, a opet skloni obeshrabrenju i padu u kušnjama kao i svi mi. Premda su napisani prije mnogo vremena, psalmi svakako odražavaju i nešto od onoga što mi danas doživljavamo.

“Neka dopre do tebe molitva moja, prigni uho k vapaju mome. Jer mi je duša zasićena patnjama, moj se život bliži Podzemlju.” (Psalam 88,3.4) To je vapaj neke duše iz dvadeset prvog stoljeća u istoj mjeri kao i duše od prije tri tisuće godina.

Neki psalmi spominju teškoće, neki izražavaju veselje. Psalmisti su prizivali Boga da ih spasi, ali su doživljavali i Njegovu nezasluženu naklonost. Slavili su Boga za Njegovu vjernost i ljubav i zaklinjali Mu se na bespogovornu odanost. Psalmi su, prema tomu, svjedočenja o božanskom otkupljenju i znamenja Božje milosti i nade. Psalmi prenose božansko obećanje svima koji vjerom prihvate Božji dar oprosta i novog života. Ipak, oni u isto vrijeme ne prikrivaju niti omalovažavaju teškoće i patnje koje prevladavaju u ovom palom svijetu.

Kako možemo crpiti nadu i utjehu iz spoznaje da su se čak i vjerni ljudi, poput psalmista, borili s nečim od onoga s čim se i mi danas borimo?

PJESMA ZA SVAKU PRIGODU

Pročitajte: Psalam 3; Psalam 33,1-3; Psalam 109,6-15. O kojim različitim aspektima ljudskog iskustva ti psalmi govore?

.....

.....

Psalmi čine zajednicu vjernih svjesnom punog opsega ljudskog iskustva i pokazuju da vjernici slave Boga u svakoj životnoj prigodi. U njima vidimo: (1) Hvalospjeve koje veličaju Boga za Njegovo veličanstvo i silu pokazanu prigodom stvaranja. (2) Psalme zahvalnosti koje izražavaju duboku zahvalnost za Božje izobilne blagoslove. (3) Tužaljke koje iznose svesrdne vapaje Bogu za izbjavljenje iz nevolje. (4) Psalme mudrosti koji pružaju praktične smjernice za pravedan život. (5) Kraljevske psalme koji ukazuju na Krista — Kralja i Izbavitelja Božjeg naroda. (6) Povijesne psalme koji podsjećaju na prošlost Izraela i ističu Božju vjernost i nevjernost Izraela, kako bi poučili buduće naraštaje da ne ponavljaju pogreške svojih predaka, već da se uzdaju u Boga i ostanu vjerni Njegovom Savezu.

Pozornost čitatelja posebno privlači pjesnički jezik Psalama. Premda se neke od tih pjesničkih slika izgube u prijevodu, još uvijek možemo i u svojem materinskom jeziku uočiti mnoge od njih.

1. *Paralelizam* podrazumijeva nabranje simetrično sastavljenih riječi, izraza ili misli, što doprinosi boljem razumijevanju odgovarajućih izraza. Na primjer: “Blagoslivljaj Jahvu, dušo moja, i sve što je u meni, sveto ime njegovo!” (Psalam 103,1) U ovom paralelizmu izraz “dušo moja” odgovara izrazu “sve što je u meni”, dakle, odnosi se na čitavo čovjekovo biće.

2. *Slikoviti jezik* vrši snažan dojam na čitateljeva osjetila (na primjer Božji zaklon uspoređuje se sa “sjenom krila [Njegovih]” (Psalam 17,8).

3. *Merizam* dočarava cjelinu preko par suprotstavljenih pojmova. Izraz “vapijem danju, a noću naričem pred tobom” označava plač bez prestanka (Psalam 88,2).

4. *Igra riječi* koristi pojedine izraze koji slično zvuče da bi se istaknule određene duhovne poruke. U Psalmu 96,4,5 od hebrejskih izraza *elohim*, “bogovi”, i *elilim*, “idoli”, stvara se igra riječi koja prenosi poruku da su bogovi okolnih naroda samo prividno *elohim*, “bogovi”, a zapravo su samo *elilim*, “idoli”.

Konačno, riječ *selah* označava kratak prekid (interludij), bilo kao poziv da se zastane i razmisli o poruci određenog odjeljka psalma, ili da se promijeni glazbena pratnja (Psalam 61,5).

NADAHNUTE MOLITVE

Pročitajte: 2. Samuelova 23,1.2; Rimljanima 8,26.27. Čemu nas ovi redci uče o molitvi?

.....

.....

.....

.....

Psalmi su nadahnute molitve i hvalospjevi Izraelaca, tako da se u njima Božji glas miješa s glasom Njegovog naroda. Psalmi, dakle, pretpostavljaju dinamiku živog odnosa s Bogom.

Psalmisti se Bogu obraćaju osobno, riječima “Bože moj”, “Jahve” i “Kralju moj” (Psalam 5,3; Psalam 84,4.5). Oni često preklinju Boga: “čuj” (Psalam 5,2), “vapaje mi poslušaj” (Psalam 39,12), “vidi” (Psalam 25,18), “usliši me” (Psalam 102,3) i “dušu mi izbavi” (Psalam 6,4). To su očito riječi nekoga tko se moli Bogu.

Iznimna ljepota psalama kao molitava i hvalospjeva leži u činjenici da su oni zapravo Božja riječ izražena u obliku pobožnih molitava i hvalospjeva vjernika. Stoga Psalmi pružaju Božjoj djeci trenutke posebne bliskosti, kao što je opisano u Rimljanima 8,26.27: “Jednako i Duh pritječe u pomoć našoj slabosti, jer mi ne znamo što da molimo kako treba, ali sam Duh posreduje za nas neizrecivim uzdisajima. A onaj koji ispituje srca zna koja je želja Duha, zna da u skladu s voljom Božjom posreduje za svete.”

I Isus je citirao psalme, kao što vidimo u Luki 20,42.43 (Varaždinska Biblija), gdje On izravno navodi Psalam 110,1: “Ta, sam David u knjizi Psalama veli: ‘Reče Gospodin Gospodinu mome: Sjedi mi s desne strane, dok ne učinim tvoje neprijatelje podnožjem tvojim nogama!’” Premda su neki psalmi ponikli na temelju konkretnih povijesnih događaja, iskustava samih psalmista, kao i doživljaja Izraela kao naroda — ili se pozivaju na njih — ipak, duhovna dubina Psalama obuhvaća mnoštvo životnih prilika i nadilazi sve kulturne, vjerske, etničke i spolne granice. Drugim riječima, kad čitate Psalme, vidite da oni izražavaju nadu, zahvalnost, strah, gnjev, tugu i žaljenje — sve ono s čim su se ljudi suočavali svugdje u svijetu, u svako vrijeme, bez obzira na njihove životne okolnosti. Oni se obraćaju svima nama jezikom našeg vlastitog iskustva.

Što nam činjenica da je Isus citirao Psalme govori o važnosti koju bi oni trebali imati u našem vjerskom iskustvu?

SVIJET PSALAMA

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 16,8; Psalam 44,9; Psalam 46,2; Psalam 47,2.8; Psalam 57,2; Psalam 62,9; Psalam 82,8 i Psalam 121,7. Koje je mjesto Bog zauzimao u životu psalmista?

.....

.....

Svijet Psalama usredotočen je u potpunosti na Boga — putem molitve i hvalospjeva, sva životna iskustva podređuju se Bogu. Bog je Stvoritelj, Kralj svemira i Sudac cijele Zemlje. On osigurava sve što je Njegovoj djeci potrebno. Prema tomu, Njemu se može vjerovati u svakom trenutku. Čak i Božji neprijatelji pitaju: “Gdje ti je Bog tvoj?” kada Božji narod naizgled doživljava neuspjeh (Psalmi 42,11). Kao što je Jahve uvijek prisutan i nikad ne iznevjerava svoj narod, tako se i Božji narod uvijek oslanja na Boga. Psalmi pretkazuju da će doći vrijeme kada će svi narodi i sav stvoreni svijet obožavati Boga (Psalam 47,2; Psalam 64,10).

Središnje mjesto koje Bog ima u životu vjernika dovodi do toga da i bogoslužje ima središnje mjesto u njihovom iskustvu. Bogoslužje tijekom kojeg su korišteni Psalmi, bitno se razlikovalo od shvaćanja bogoslužja mnogih ljudi u današnje vrijeme, jer je bogoslužje u biblijskoj kulturi bilo prirodno i neprijeporno središte života cijele zajednice. Dakle, sve što se događalo u životu Božjeg naroda, i dobro i loše, neizbježno se odražavalo na bogoslužje. Bog čuje psalmista gdje god se on nalazio i odgovara mu u najbolje vrijeme koje sam odredi (Psalam 3,4; Psalam 18,7; Psalam 20,7).

Psalmist je svjestan da se Božje prebivalište nalazi na Nebu, ali u isto vrijeme Bog boravi i na Sionu, u Svetištu među svojim narodom. Bog je, dakle, istodobno blizu i daleko, svuda, i u svojem hramu (Psalam 11,4), i skriven (Psalam 10,1) i otkriven (Psalam 41,13). U Psalmima su objedinjene te Božje osobine koje se naizgled uzajamno isključuju. Psalmisti su razumjeli da su blizina i udaljenost neodvojive unutar Božjeg Bića (Psalam 24,7-10). Razumjeli su dinamiku te duhovne napetosti. Njihova svijest o Božjoj dobroti i prisutnosti, usred svega što su iskusili, jačala je njihovu nadu dok su čekali na Božju pomoć, na način i u vrijeme koje On odredi.

Kako nam Psalmi mogu pomoći da shvatimo da Boga ne možemo ograničiti samo na određene aspekte našeg postojanja? U kojim područjima svojeg života možda pokušavate držati Boga podalje od sebe?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjigama Ellen G. White pročitajte poglavlja: “Hram i njegovo posvećenje”, *Proroci i kraljevi*, str. 22–30 (u izvorniku), i “Blagoslovi glazbe”, *Poruke mladima*, str. 254,255.

Biblijska knjiga Psalama sadrži 150 psalama koji se svrstavaju u pet knjiga: Knjiga I (Psalmi 1–41), Knjiga II (Psalmi 42–72), Knjiga III (Psalmi 73–89), Knjiga IV (Psalmi 90–106) i Knjiga V (Psalmi 107–150). Ta podjela potječe iz rane hebrejske predaje i odgovara podjeli Petoknjžja.

Knjiga Psalama pruža dokaz i o nekim već postojećim zbirkama psalama: zbirka Korahovih sinova (Psalmi 42–49, 84, 85, 87, 88), zbirka Asafovih sinova (Psalmi 73–83), hodočasničke pjesme (Psalmi 120–134), i hvalospjevi (Psalmi 111–118, 146–150). U Psalmima 72,20 govori se i o manjoj zbirci Davidovih psalama.

Premda je većina psalama povezana s vremenom kralja Davida i ranog kraljevstva (10. st. pr. Kr.), zbirka se povećavala i tijekom idućih stoljeća: u vrijeme podjele kraljevstva, u izgnanstvu i u postbabilonskom razdoblju. Moguće je da su židovski pisari pod vodstvom Ezre spojili postojeće manje zbirke psalama u jednu knjigu kada su radili na uspostavljanju službi u novom hramu.

Međutim, činjenica da su pisari objedinili knjigu Psalama, ničim ne umanjuje njezino božansko nadahnuće. Ti pisari su, kao i psalmisti, bili odani Božji slugi i Bog je upravljao njihovim djelom (Ezra 7,6.10). Božansko-ljudska narav psalama može se usporediti sa sjedinjenjem božanskog i ljudskog prigodom utjelovljenja Gospodina Isusa Krista. “Ali Biblija je, s istinama danim od Boga a izrečena ljudskim jezikom, sjedinjenje božanskog i ljudskog. Takva je zajednica postojala u Kristovoj naravi jer On je bio Sin Božji i Sin Čovječji. Stoga se za Bibliju može reći isto što i za Krista: ‘I riječ je tijelom postala i nastanila se među nama.’” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 7)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što znači činjenica da su psalmi božansko-ljudske molitve i hvalospjevi? Kako nam ta misao, koliko god bila teška za razumijevanje, pomaže da sagledamo bliskost kakvu Bog želi imati sa svojim narodom? Kako nam to na svojevrsan način otkriva koliko je Bog blizak ljudskom rodu i svakom od nas pojedinačno?

2. Razgovarajte u razredu o trenutku kad ste u Psalmima našli nešto što se odnosilo konkretno na vašu tadašnju situaciju. Kakvu vam je to utjehu i nadu pružilo?

Nauči nas moliti

“Kako je molio na nekom mjestu pa prestao, reče mu jedan od njegovih učenika: ‘Gospodine, nauči nas moliti, kao što je i Ivan naučio svoje učenike!’” (Luka 11,1)

Biblijski tekstovi: Psalam 105,5; Kološanima 3,16; Jakov 5,13; Psalam 44; Psalam 22; Psalam 13; Psalam 60,1-5.

Među nekim kršćanima prevladava uvjerenje da je samo spontana, nenaučena molitva prava molitva. Međutim, vidimo da su Isusovi učenici bili neizmjerljivo blagoslovljeni kada su zatražili od Isusa da ih nauči moliti. Osim toga, Bog je stavio molitvenik, Psalme, u samo srce Biblije ne samo da bi nam pokazao kako se Božji narod u stara vremena molio, već i da bi nas naučio kako da se mi danas molimo.

Od najranijih vremena psalmi su oblikovali molitve Božjeg naroda, uključujući Isusove molitve (1. Ljetopisa 16,7,9; Nehemija 12,8; Matej 27,46; Efežanima 5,19). Ovog ćemo tjedna razmotriti ulogu psalama u pomaganju Božjem narodu da se održi na životnom putovanju i da raste u odnosu s Bogom. Treba imati na umu da su psalmi molitve i da su kao takvi neprocjenjivi ne samo zbog teološkog uvida koji nam pružaju, već i zbog načina na koji mogu obogatiti i preobraziti naše osobne i zajedničke molitve.

Izgovaranje psalama u molitvi pomoglo je mnogim vjernicima da uspostave i održe redovan i ispunjen molitveni život.

Ovog ćemo tjedna nastaviti proučavati Psalme, posebno u kontekstu onih trenutaka kada nam ne ide baš najbolje u životu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 258—266.

UPOTREBA PSALAMA U MOLITVI

Pročitajte sljedeće tekstove: Psalam 105,5; Kološanima 3,16; Jakov 5,13. Koje mjesto Psalmi zauzimaju u vjernikovom bogoslužju?

.....

.....

.....

Jednostavan način na koji možemo uvrstiti psalme u svoj svakidašnji život jest da svakog dana posvetimo vrijeme čitanju jednog psalma počevši od prvog. Drugi je način da čitamo psalme koji odgovaraju našoj trenutačnoj situaciji, kakva god ona bila — postoje psalmi oplakivanja, psalmi zajedničkih tužaljki, psalmi zahvalnosti, hvalospjevi, pokajnički psalmi, psalmi mudrosti (traženje Božje mudrosti i vodstva), povijesni psalmi, psalmi koji izražavaju gnjev i ogorčenost i hodočasnički psalmi. Tijekom ovog tromjesečja osvrnut ćemo se na mnoge od njih i proučavat ćemo psalme u kontekstu u kojem se pojavljuju.

Kako, dakle, treba čitati psalme?

Najprije pročitajte psalam uz jednostavno razmišljanje, a zatim se pomolite. Razmišljanje o psalmu podrazumijeva razmatranje njegovih različitih aspekata — načina na koji se psalmist obraća Bogu i njegovih razloga za molitvu. Zapitajte se u kojem smislu vaša situacija odgovara iskustvu psalmista i kako bi vam taj psalam mogao pomoći da jasno izrazite vlastito iskustvo. Bit ćete iznenađeni koliko ćete se često moći povezati s onim što ste pročitali i prepoznati se u tome.

Ako vas nešto u psalmu muči, razmislite, na primjer, ispravlja li taj psalam vaše trenutačne lažne nade u vezi s nečim s čim se suočavate. Razmislite o poruci tog psalma u svjetlu Kristovog spasonosnog djela i dugoročne nade koju nam Kristovo djelo nudi. Kao što znamo, ili bismo trebali znati, uvijek je dobro da sve u Bibliji sagledavamo u svjetlu Krista i križa. Također, potražite nove motive za molitvu koje vam taj psalam pruža i razmislite o njihovom značenju za vas osobno, za vašu crkvu i ovaj svijet. Tražite od Boga da svoju Riječ utisne u vaš um i srce. Ako psalam odgovara situaciji nekoga koga poznajete, posredujte u molitvi za tu osobu. Psalmi pokrivaju mnogo životnih aspekata i mi možemo biti uvelike obogaćeni ako ih čitamo i ako upijamo u srce ono što nam govore.

Što znači dopustiti da “riječ Kristova obilno stanuje u vama” (Kološanima 3,16)? Zašto je čitanje Biblije prvi i najbitniji korak u tom iskustvu?

UZDANJE U VRIJEME NEVOLJE

Svi su kršćani iskusili i dobro znaju za trenutke očaja i patnje, trenutke kada su se pitali što to Bog radi ili zašto dopušta da im se to događa. I sami psalmisti proživljavali su nešto slično. A oni su posredstvom božanskog nadahnuća zabilježili to što su doživjeli.

Pročitajte Psalam 44. Što nam se ovdje govori i zašto je to bitno za vjernike u sva vremena?

.....

Izbor psalama prikladnih za crkveno bogoslužje često odražava našu isključivost kad je riječ o raspoloženjima i riječima koje smo spremni upotrijebiti u našim zajedničkim molitvama. Takvo sužavanje izbora može biti pokazatelj naše nesposobnosti ili ustručavanja da spomenemo i mračne strane života. Premda se katkad, kad nas snađe patnja, osjećamo kao da Bog prema nama postupa nepravedno, ipak ne smatramo prikladnim da te svoje misli izrazimo na javnom bogoslužju, pa čak ni u tajnoj molitvi. To ustručavanje moglo bi dovesti do toga da nam promakne pravi smisao bogoslužja. Nespremnost da iskreno i otvoreno izrazimo svoje osjećaje i stavove pred Bogom u molitvi često nas ostavlja u ropstvu vlastitih osjećaja. To nas također sprečava da s povjerenjem i uzdanjem pristupimo Bogu. Međutim, izgovaranje psalama u molitvi pruža nam sigurnost da se tijekom molitve i bogoslužja od nas ne očekuje da isključujemo i poričemo vlastito iskustvo.

Psalam 44, na primjer, može pomoći vjernicima da slobodno i na pravi način izraze kako se osjećaju kada stradaju iako su nevini. Kada se mole nad psalmima, ljudi mogu lakše iskusiti slobodu izražavanja tijekom molitve. Psalmi nam pružaju riječi koje mi ne nalazimo niti ih se usuđujemo izgovoriti. "Niti nam se srce odmetnulo od tebe, niti nam je noga s tvoje skrenula staze, kad si nas smrvio u boravištu šakalskom i smrtnim nas zavio mrakom." (Psalmi 44,18.19)

Zapazite, međutim, kako Psalam 44 počinje. Njegov pisac govori o tome kako je Bog u prošlosti učinio velike stvari za svoj narod. Zato se on uzda u Boga, a ne "u svoj luk" (Psalam 44,6).

Usprkos tomu, nevolje ipak pogađaju Božji narod. Lista jada i tužaljki dugačka je i bolna. Ali bez obzira na sve to, psalmist vapi da ih Bog izbavi, i to "zbog milosrđa svojega" (Psalam 44,26 — Varaždinska Biblija). Čak i usred nevolje on je svjestan Božjeg postojanja i Njegove ljubavi.

Kako vam oslanjanje na prošla vremena, kada se Božja prisutnost osjećala vrlo jasno, može pomoći da se nosite s trenucima u kojima vas nevolje navode na pomisao da je Bog daleko?

PSALAM OČAJA

Izgovaranje psalama u molitvi ima i druge prednosti osim što omogućuje vjernicima da slobodno izraze svoje misli. Psalmi dovode njihovo iskustvo u sklad s Božjim mjerilima i čine ga podnošljivim, unoseći nadu i sigurnost u Božju prisutnost.

Pročitajte Psalm 22. Što možemo naučiti na osnovi ovog psalma o povjerenju u Boga usred velike patnje?

.....
 .....
 .....

Izrazi tugovanja u Psalmu 22,1 mogu pomoći ožalošćenim ljudima da izraze svoju bol i osjećaj usamljenosti: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Daleko si od spasenja mojega i od riječi moga jecanja." (Varaždinska Biblija)

Te su riječi, naravno, postale poznate među kršćanima jer ih je i sam Isus, dok je bio na križu, izgovorio pokazujući nam koliko su psalmi bili bitni za Njegovo osobno iskustvo (vidi Matej 27,46).

Međutim, čak i usred patnji i kušnji, izgovorene su i sljedeće riječi: "A sada, braći ću svojoj naviještati ime tvoje, hvaliti ću te usred zbora." (Psalam 22,22)

Drugim riječima, iako se takvi osjećaji možda ne podudaraju s njegovom trenutačnom nedoumicom, psalmist i dalje izražava vjeru u Boga i izjavljuje da će Ga, bez obzira na sve, i dalje slaviti.

Bit je u tome da nas psalmi, dajući nam riječi kojima se trebamo moliti, uče da usmjerimo pogled dalje od svoje trenutačne situacije i da vjerom gledamo na vrijeme kada će naš život biti obnovljen Božjom milošću.

Na taj način izgovaranje psalama u molitvi dovodi vjernike do novih duhovnih obzora. Psalmi omogućuju vjernicima da izraze svoje osjećaje i shvaćanja, ali ih ne ostavljaju tamo gdje se trenutačno nalaze, već ih navode da svoje breme boli, razočaranja, ljutnje i očaja odbace pred Bogom i da se oslone na Njega, bez obzira na okolnosti.

Pomak od tužaljke do hvalospjeva, što se može uočiti u mnogim psalmima, ukazuje na duhovnu preobrazbu koju vjernici doživljavaju kada prime božansku milost i utjehu tijekom molitve.

Kako možemo gledati dalje od svojih neposrednih kušnji i uzdati se u Božju dobrotu bez obzira na ono s čim se trenutačno suočavamo?

OD OČAJA DO NADE

Svi smo se vjerojatno suočili s trenucima kad nam je izgledalo da je Bog vrlo daleko od nas. Tko nije katkad pomislio: *Kako mi se ovo moglo dogoditi?*

Psalmisti, ljudi poput svih nas, suočavali su se sigurno sa sličnim okolnostima. Premda je činjenica da nas naši grijesi dovode u nevolju, u drugim prigodama to nam izgleda kao velika nepravda i čini nam se da nismo zaslužili to s čim se suočavamo. Tko se nije katkada tako osjećao?

Pročitajte Psalam 13. Koja dva česta raspoloženja možete prepoznati u tom psalmu? Što mislite, koja je odluka dovela do tako krupne promjene u razmišljanjima psalmista?

.....

“Dokle ćeš me, Gospode, sasvim zaboravljati? Dokle ćeš odvrćati lice svoje od mene?” (Psalam 13,1 — Varaždinska Biblija). Tko nije katkad njegovao takve misli, koliko god one bile pogrešne? Zaboravlja li Bog ikada ikoga od nas?

Dakle, Psalam 13 upućuje nas kako da izbjegnemo još jednu uobičajenu pogrešku — da se u molitvi usredotočimo na sebe i svoje probleme. Taj psalam može promijeniti način na koji se molimo jer nas navodi da se ponovno uvjerimo u pouzdanu i nepromjenjivu narav Božjeg odnosa prema Njegovom narodu. Činjenica je da ovaj psalam počinje jadikovanjem i žalbama, ali tako ne završava. I to je ključno.

Psalam nas navodi na svjesnu odluku da se oslonimo na Božju otkupiteljsku silu (Psalam 13,5) kako bi naš strah i strepnja (Psalam 13,1-4) postupno ustupili mjesto Božjem spasenju i da bismo tužaljku promijenili u hvalospjev, očaj u nadu (Psalam 13,5,6).

Međutim, samo ponavljanje riječi psalama, bez udublivanja u njihovo značenje, neće dovesti do stvarne promjene, što je zapravo cilj njihove upotrebe. Kada se molimo izgovarajući psalme, trebamo tražiti Duha Svetoga da nas osposobi da postupamo na način koji psalam zahtijeva. Psalmi su Božja riječ kojom se karakter i postupci vjernika mijenjaju, a ne obična informacija. Božjom milošću, obećanja iz psalama ostvaruju se u životu vjernika. To znači da Božjoj riječi dopuštamo da nas oblikuje po Njegovoj volji i da nas ujedini s Kristom, koji je savršeno ispunio Božju volju i koji se, kao utjelovljeni Božji Sin, također molio riječima psalama.

Kako vas kušnje mogu približiti Bogu? A zašto bi vas, ako niste oprezni, mogle i udaljiti od Njega?

POMOZI, USLIŠI NAS

Pročitajte Psalam 60,3-8. Što mislite, u kojim bi okolnostima ovaj psalam bio prikladna molitva? Kako možemo imati koristi od psalama tužaljki čak i u radosnim trenucima života?

.....

.....

Na psalme tužaljke uglavnom se gleda kao na molitve ljudi koji proživljavaju neko teško razdoblje bilo u fizičkom, duševnom ili duhovnom smislu. Ili u svakom smislu.

Međutim, to ne znači da treba izbjegavati ove psalme, čak i u dobrim vremenima. Katkad nema nikakvih dodirnih točaka između riječi nekog psalma i sadašnjeg iskustva vjernika. Ipak, psalmi tužaljke mogu biti od koristi i vjernicima koji trenutačno ne prolaze ni kroz kakve nevolje.

Prvo, oni nas čine svjesnijim da je patnja dio općeljudskog iskustva i da pogađa i pravedne i zle. Psalmi nas uvjeravaju da Bog upravlja događajima i da nam daje snagu i rješenja u trenucima nevolje. Čak i u ovom psalmu, čak i usred nevolje ("potrese zemlju", Psalam 60,4), psalmist pokazuje nepokolebljivu nadu u Božje izbavljenje.

Drugo, psalmi tužaljke uče nas suosjećanju prema stradalicima. Kada izražavamo sreću i zahvalnost Bogu, posebno u javnosti, moramo imati u vidu i one manje sretne od nas. Naravno, možda je nama sada dobro, ali tko od nas ne zna za ljude, kojih ima svuda oko nas, koji strašno pate? Izgovaranje takvih psalama u molitvi može nam pomoći da ne zaboravimo one koji prolaze kroz teškoće. Psalmi trebaju izazvati u nama suosjećanje i želju da služimo onima koji pate, kao što je Isus činio.

"Ovaj je svijet jedna golema karantena, ali Krist je došao ozdraviti bolesne, objaviti izbavljenje Sotoninim zarobljenicima. On je u sebi nosio zdravlje i snagu. Davao je svoj život bolesnima, napaćenima, onima koji su bili opsjednuti demonima. Nije odbijao nikoga tko je došao primiti Njegovu iscjeliteljsku silu. Znao je da su oni koji su Ga molili za pomoć sami navukli bolest na sebe, a ipak ih nije odbijao ozdraviti. A kada bi Kristova sila ušla u te uboge duše, one su bivale osvjedočene u grijeh i tako su mnogi bili izliječeni od duhovne, kao i od tjelesnih bolesti. Evandjelje i dalje ima istu moć, pa zašto ne bismo i danas vidjeli iste rezultate?" (Ellen G.White, *Welfare Ministry*, str. 24,25)

Kojem su vašem poznaniku upravo sada potrebne ne samo vaše molitve, već i vaša aktivna služba?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte Psalam 42,8 i poglavlje pod naslovom “Pjesništvo i pjesma”, str. 135—144, iz knjige Ellen G. White *Odgoj*. Na koji su način, prema tim nadahnutim tekstovima molitva i pjesma povezane?

Ellen G. White opisuje Davidove pokajničke psalme (na primjer Psalam 51) kao jezik njegove duše, i molitve koje oslikavaju iskreno žaljenje zbog grijeha (vidi *Put Kristu*, str. 22—24). Ona potiče vjernike da uče napamet psalme, kao način njegovanja svijesti o Božjoj prisutnosti u njihovom životu, i ističe Isusov običaj da uzdiže svoj glas u psalmima pri suočavanju s kušnjama i strahom. Ona također primjećuje: “Koliko su puta riječi svete pjesme otpečatile u duši izvore pokajanja i vjere, nade, ljubavi i radosti! ... Mnoge su pjesme zapravo molitve.” (*Odgoj*, str. 138—144)

Kada se molimo i pjevamo psalme, mi preuzimamo upornost, smjelost, hrabrost i nadu psalmista. Oni nas potiču da nastavimo svoje duhovno putovanje i tješe nas da nismo sami. I drugi su ljudi, poput nas, prošli kroz neka mračna vremena, a ipak su Božjom milošću izišli kao pobjednici. U isto vrijeme Psalmi nam pružaju uvid u Kristovo svesrdno posredovanje za nas, jer On uvijek živi da bi se molio za nas (Hebrejima 7,25).

Uključivanje psalama u molitve i bogoslužje čini zajednicu vjernika svjesnom čitavog spektra ljudskog iskustva i uči ih kako da različite aspekte tog iskustva primijene u bogoslužju. Psalmi su božansko-ljudske molitve i pjesme. Stoga dosljedno uključivanje psalama u bogoslužje dovodi zajednicu vjernika u središte Božje volje i moćne iscjeljujuće milosti.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zašto spontana, nenaučena molitva nije jedini način moljenja Bogu? Kako naš molitveni život može biti obogaćen psalmima, biblijskim molitvama?

2. Kako psalmi mogu obogatiti naše zajedničko molitveno iskustvo? Razgovarajte o tome na koje praktične načine vaša mjesna crkva može potaknuti upotrebu psalama na svojim bogoslužjima.

3. Što Psalmi otkrivaju o složenosti ljudskog hodočašća vjere i o sili Božje iscjeljujuće milosti?

Bog kraljuje

“Bog je kralj, veličanstvom se odjenuo i silom opasao. Čvrsto je svijet postavio, da se ne bi poljuljao.” (Psalmi 93,1 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Biblijski tekstovi: Psalam 8; Psalam 100; Psalam 97; Psalam 75; Psalam 105,7-10; Galaćanima 3,26-29; Psalam 25,10.

Psalmi nedvosmisleno podupiru vjerovanje u Božju sveopću vladavinu. Jahve je sve stvorio i sve održava. On je Kralj cijeloga svijeta i vlada po pravdi i istini. Njegove odredbe i zakoni su dobri i donose život onima koji ih drže. Jahve je pravedni Sudac koji, time što nagrađuje pravedne i kažnjava zle, vodi računa o tome da ovaj svijet bude dobro uređen, ali to čini u vrijeme koje sam odredi, a ne onda kad mi to očekujemo.

Božji Savez s Izraelom igra posebnu ulogu u pružanju sigurnosti ovom svijetu jer najavljuje Gospodnje spasenje. Bog je posvojio Izrael kao svoj dragocjeni posjed izabравši ga između svih naroda za svoj vlastiti. Bog je vjeran tom Savezu i brine se o svojem stadu usprkos njegovoj nevjeri i katkad otvorenoj pobuni.

Zahvaljujući Božjoj sveopćoj vladavini, ovaj svijet je čvrsto utemeljen i siguran. Psalmisti žele da čitatelj shvati tu temeljnu istinu. S takvim pogledom na svijet psalmisti teže za uspješnim životom i da služe Bogu s nepodijeljenom odanošću.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 267—277.

BOG NAS JE STVORIO

Pročitajte Psalam 8; Psalam 100. Kako su Bog i čovjek oslikani u tim psalmima? Što nam oni otkrivaju o Božjem karakteru?

.....

.....

.....

Stvaranje igra ključnu ulogu u psalmima, u isticanju Božje vlasti. Nebesa, koja su “djelo ruku njegovih”, oglašavaju Njegovu slavu i moć (Psalam 19,1-4; Psalam 97,6). Božje ime je veličanstveno po svoj zemlji (Psalam 8,1.9). Bog je sve stvorio, a On sam nema ni početak (Psalam 93,2) ni kraj (Psalam 102,25-27). On je vječan i nadmoćan u odnosu na bogove ostalih naroda koji su samo “ljudskih ruku djelo” (Psalmi 115,4) i ništa više. Idoli “ruke imaju, a ne hvataju” (Psalam 115,7), a “u njegovoj su ruci zemaljske dubine ... i kopno koje načiniše ruke njegove” (Psalam 95,4.5).

Nekoliko psalama opisuje Božju vlast nad silama prirode, za koje su ostali narodi vjerovali da su same po sebi božanske (na primjer Psalam 29, Psalam 93, Psalam 104). Ti psalmi podupiru tvrdnju da Bog vlada svim djelima stvaranja i da su Njegova vlast i dostojanstvo nepovredivi. U Psalmu 100,3 razotkriva se pritajeni oblik idolopoklonstva — oslanjanje na sebe — naglašavajući da nas je On stvorio.

Stvaranje također svjedoči o Božjoj ljubavi. Sve što postoji duguje svoje postojanje Bogu, koji također i održava život (Psalam 95,7; Psalam 147,4-9). Zapazite da Bog nije samo doveo ljude u postojanje, već je učinio da Izrael bude “njegov ... narod i ovce paše njegove” (Psalam 100,3). Pojmovi “njegov narod” i “ovce paše njegove” otkrivaju Božju čežnju za bliskim odnosom s Njegovim narodom.

Samo Stvoritelj može blagosloviti i umnožiti svoj narod, te je stoga On jedini dostojan njihovog obožavanja i povjerenja. Brojni psalmi pozivaju sve što diše, cijelu zemlju, more i sve što je u njima da kliču od radosti pred Jahvom.

Božja slava ogleda se u djelima stvaranja, čak i na ovom palom svijetu, i Psalmi nas upućuju na Boga kao na jedinoga koji je dostojan obožavanja.

“Pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?” (Psalam 8,4) Kakav je vaš odgovor Bogu kao vašem Stvoritelju? Ako Bog poziva i zvijezde po imenu (Psalam 147,4), što mislite, koliko Mu je više stalo do vas?

JAHVE KRALJUJE

Blisko, zapravo neraskidivo povezan s pojmom Boga kao Stvoritelja je pojam Boga kao Vladara. Objava "Jahve kraljuje" svečano se iznosi u Psalmu 93,1; 96,10; 97; 99,1 — ali njezini odjeci odzvanjaju kroz cijelu knjigu Psalama.

Jahve se obukao u čast, veličanstvo i silu (Psalam 93,1; 104,1). Okružuju Ga oblaci i tama (Psalam 97,2), ali On je i "svjetlošću ogrnut kao plaštem" (Psalam 104,2). Te metafore veličaju Kraljevu moć i veličanstvo i pomno su odabrane da dočaraju Njegovu jedinstvenost i veličinu koje nadilaze ljudsku moć spoznaje.

Pročitajte Psalam 97. Kako se opisuju Božja vladavina? (Psalam 97,2.10) Koje je područje Njegove vladavine? (Psalam 97,1.5.9)

.....
 .....
 .....

Božja vladavina pokazuje se u Njegovom djelu stvaranja (Psalam 96,5), spasenja (Psalam 98,2) i suda (Psalam 96,10). Jahve uspostavlja svoju vladavinu nad cijelim svijetom (Psalam 47,7-10). Božje kraljevstvo je vječno i neusporedivo u svojoj sili i veličanstvu (Psalam 45,6; Psalam 93,1.2; Psalam 103,19). Božja vladavina se zasniva na milosti, pravdi i istini; ona unosi red i stabilnost u stvoreni svijet (Psalam 98,3; Psalam 99,4). Božja vladavina ujedinjuje poklonike na Nebu i Zemlji u slavljenju Boga (Psalam 103,20-22; Psalam 148). Mnogi psalmi pretkazuju da će cijelo čovječanstvo priznati Božju sveopću vlast (Psalam 96,10; Psalam 97,1; Psalam 99,1; Psalam 145,11-13).

Ipak neće svi ljudi, pa ni zemaljski vladari, to učiniti, bar ne zasad. Gospodnjoj vladavini neprestano prkose zli koji niječu Božje postojanje, rugaju Mu se i tlače Njegov narod (Psalam 14,1; Psalam 74,3-22). Ali psalmist se, premda zbunjen blagostanjem nekih zlih ljudi i uznemiren Božjom strpljivošću, uzda u Božju vladavinu i njeguje uvjerenje u pravednost Božjih sudova (Psalam 68,23; Psalam 73,17-20). Božji narod se vjerom raduje dolasku Božjeg kraljevstva zahvaljujući Kristovoj otkupiteljskoj službi, i čeka njegovu konačnu uspostavu o Kristovom drugom dolasku (Matej 12,26-28; 1. Korinćanima 15,20-28).

"Jahve ljubi one koji mrze na zlo." (Psalam 97,10) Zašto bi nas ljubav prema Bogu trebala navesti da mrzimo zlo? Kako su ta dva pojma povezana?

BOG JE SUDAC

Pročitajte Psalam 75. Zašto je hvalisanje zlih uzaludno?

.....

.....

.....

Kao uzvišeni Kralj, Bog je i Zakonodavac (Psalam 99,7) i Sudac (Psalam 98,9; Psalam 97,2). Zli neprekidno ugrožavaju pravedni poredak koji je Bog uspostavio u ovom svijetu, ali Jahve će suditi svijetu i okončati vladavinu zla (Psalam 75,8-10; Psalam 96,13).

U Psalmu 75 nekoliko slika prikazuje neopozivo uništenje zlih. Slika čaše pune vina (Psalam 75,9) dočarava intenzitet Božjeg gnjeva (Jeremija 25,15; Otkrivenje 14,10). Slamanje rogova zlih opisuje kraj njihove moći i vlasti, dok će se rogovi pravednih uzvisiti (Psalam 75,11). Bog bira "pravi čas" (Psalam 75,3 — Šarić) ili "određeno vrijeme" za svoj sud. Jasno je, međutim, da će se taj izvršni sud odigrati na svršetku vremena (Psalam 96,13; 1. Korinćanima 15,23-26).

Jahve ispituje ljudska srca, što je dio Njegovog suda. Pročitajte Psalam 14,2. Ovaj redak podsjeća na Postanak 6,5.8. Oba teksta pokazuju da je izvršenju Božjeg suda nad svijetom prethodilo Božje ispitivanje života ljudi i nastojanje da spasi svakoga koga može. Taj sud se katkad naziva "istražnim sudom", tijekom kojeg Bog brani pravedne i odlučuje sudbinu zlih.

Kako se to događa?

Prvo, Bog oslobađa svoj narod od zlih (Psalam 97,10; Psalam 146,9) i ovjenčava ponizne spašavajući ih (Psalam 149,4). Drugo, nepokajani zli bivaju uništeni zauvijek (Psalam 97,3). Neki psalmi na pjesnički način opisuju beskorisnost ljudskog oružja protiv božanskog Suca (Psalam 76,4-7). Bog je i Bog koji oprašta, premda kažnjava ljudska nedjela (Psalam 99,8). I Božji narod, a ne samo zli, morat će položiti račun pred Bogom (Psalam 50,4; Psalam 135,14).

Psalmi prenose istu poruku koja je izražena i u drugim biblijskim tekstovima — da Božji sud počinje od Njegovog naroda i da se onda širi na cijelu Zemlju (Ponovljeni zakon 32,36; 1. Petrova 4,17). Psalmist vapi Bogu tražeći da mu On sudi, ali se oslanja na to da će ga Bog u svojoj pravednosti obraniti (Psalam 7,9-12; Psalam 139,23,24).

Psalmi nas pozivaju da se radujemo u iščekivanju Božjih sudova (Psalam 67,5; Psalam 96,10-13; Psalam 98,4-9). U kojem je smislu Božji sud radosna vijest za one koji su pokriveni Kristovom krvlju?

UVIJEK SE SJEĆA SVOJEG SAVEZA

Tema o Božjem sudu pokreće značajno pitanje: Kako Božji narod može imati mir s Bogom i sigurnost u spasenje u vrijeme suda? Pročitajte retke: Psalam 94,14; Psalam 105,7-10; Daniel 7,22.

.....

Božji narod je siguran zato što je Bog postavio svoje prebivalište na Sionu (Psalam 76,2.3) i utvrdio vječni Savez s njima kao sa svojom dragocjenom baštinom (Psalam 94,14; Psalam 105,8-10). Bog ne obećava samo da neće odbaciti svoj narod Saveza, već aktivno radi na tome da ih sačuva u sebi. On oprašta njihove grijehе (Psalam 103,3), poučava ih, blagoslivlja i jača (Psalam 25,8-11; Psalam 29,11; Psalam 105,24). Njegovi se sudovi izljevaju da bi obratili narod pravednosti i pokazali da je Bogu stalo do njih (Psalam 94,8-15).

Psalam 105 kao cjelina govori o Božjoj vjernosti svojem Savezu tijekom izraelske povijesti. U svemu što se događalo, u dobru i u zlu, Bog je bio s njima. On je svojom providnošću odveo Josipa u Egipat i preko njega spasio svoj narod i druge narode na tom području od ozbiljne gladi (Psalam 105,16-24). Bog je podigao Mojsija da izvede svoj narod iz egipatskog ropstva, što je on učinio uz pomoć mnogih znakova i čudesa (Psalam 105,25-38).

Bog je svojem narodu dao Obećanu Zemlju (Psalam 105,11.44) i pružao mu stalnu zaštitu (Psalam 105,12-15). Umnožio ih je (Psalam 105,24), oslobodio ih od tlačitelja (Psalmi 105,37.38) i brinuo se za njihove svaki-danjske potrebe (Psalmi 105,39-41). Bog nesumnjivo ima vlast nad svim što se tiče Njegovog naroda — to je činjenica za koju je psalmist želio da je Njegov narod nikad ne zaboravi.

Kada se Bog sjeća svojeg Saveza, to podrazumijeva nešto više od priznanja i prisjećanja, jer uvijek vodi k djelima (Postanak 8,1; 1. Samuelova 1,19; Psalam 98,3; Psalam 105,42-44). Slično tomu, kada je narod pozvan da se sjeća Božjih čuda i sudova, to znači da bi trebao živjeti na način koji proslavlja Boga.

U okviru tog Saveza, prva je dužnost Izraela da ostane vjeran tako što će držati Božje zakone (Psalam 78,5-7; Psalam 105,45). Osim toga, Božji narod je pozvan da svjedoči o Bogu drugim narodima, zato što On želi da se svi narodi pridruže Njegovom narodu Izraelu (Psalam 105,1.2). Svijet na taj način postaje siguran u zaštitničkom zavjetnom odnosu sa svemogućim i milosrdnim Bogom (Psalam 89,28-34).

Što mi imamo u Isusu što pokazuje da se ta obećanja, dana starom Izraelu, mogu sada primijeniti i na nas? (Vidi Galaćanima 3,26-29)

NJEGOVO JE SVJEDOČANSTVO POUZDANO

Pročitajte sljedeće tekstove: Psalam 19,8; Psalam 93,5; Psalam 119,165; Psalam 1,2.6; Psalam 18,31; Psalam 25,10. Koja se zajednička nit provlači kroz sve njih?

.....

.....

.....

Gospodnja nadmoć u svijetu kao Stvoritelja, Kralja i Suca ima posebno teološko značenje kad je riječ o pouzdanosti Njegovog svjedočanstva. Svjedočanstvo (hebr. *edut*, “propis”, “zakon“) se odnosi na skup zakona i uredbi kojima Bog upravlja vjerskim i društvenim životom svojeg naroda (Izlazak 32,15). Ono je “posve pouzdano” (Psalam 93,5 — Šarić), što odražava stabilnost i postojanost Božjeg prijestolja i svijeta koji je On stvorio i održava (Psalam 93,1.2). Hebrejska riječ prevedena kao “pouzdanost” (riječ *amen* potječe od te riječi) ukazuje na vjernost i čvrstinu (2. Samuelova 7,16; 1. Ljetopisa 17,23). Dakle, Božji zakoni su nepromjenjivi i neuništivi.

Bog jamči nepovredivost svojih zapovijedi i obećanja. Tako je Božja vjernost istodobno ohrabrujuća, jer jamči nepromjenjivost Njegove vladavine, i krajnje zahtjevna, jer traži od ljudi da na nju odgovore s po-
vorenjem i poslušnošću.

S druge strane, nedostatak pravde u svijetu poetski je opisan kao podrhtavanje temelja zemlje (Psalam 18,8; Izaija 24,18-21). Božji zakon upućuje ljude na put pravednog života koji se može održati na Božjem sudu. Pravednici se, dakle, neće pokolebati, jer su čvrsto ukorijenjeni u Božjem zakonu koji osigurava stabilnost i sigurnost. Njihova srca su nepokolebljiva (hebr. *kun*, što također znači “čvrst”, “siguran“) u Jahvi (Psalam 112,1.6.7). One koji drže Božji zakon ništa neće navesti da se spotaknu (Psalam 119,165), što ukazuje na Božju zaštitu i vodstvo u životu (Psalam 1,2.3.6).

Božja riječ prikazana je kao svjetiljka psalmistovim nogama, koja ga na taj način štiti od skrivenih neprijateljevih zamki (Psalam 119,105.110). Veliki mir što uživaju oni koji ljube Božji zakon (Psalam 119,165), očito nije rezultat potpune odsutnosti kušnji (Psalam 119,161), već proishodi iz prebivanja u Božjoj prisutnosti i zdravog odnosa s Njim.

Na koje vam praktične načine držanje Božjeg zakona, propisa i svjedočanstva pomaže u životu? S druge strane, šta ste pretrpjeli zato što ste ih kršili?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 86,5,15; poglavlje “Božja ljubav prema čovjeku” iz knjige Ellen G. White *Put Kristu*, str. 5—13. Kako nam istina da je Bog ljubav pomaže da bolje razumijemo različite opise Njega i Njegovih djela u Psalmima?

Pouka za ovaj tjedan usredotočuje se na neke ključne opise Boga i Njegovih aktivnosti, na kojima počiva ovaj svijet i koji ga čine čvrstim i sigurnim. Psalmisti se obraćaju Bogu kao Stvoritelju, Kralju, Sucu, zavjetnom Spasitelju i Zakonodavcu. Uloge koje Bog vrši u ovom svijetu dodatno se ogledaju u raznim drugim Njegovim imenima i titulama, kao što su Pastir (Psalam 23,1; Psalam 80,2), Stijena spasenja (Psalam 95,1) i Otac (Psalam 68,6; Psalam 89,27). Dakle, u ovom svijetu smo sigurni čak i usred previranja velike borbe, zato što je Bog vladar i vjeran u svemu što čini i govori. Premda ove teološke teme nipošto nisu iscrpno predstavljene, ipak nam predočavaju različite načine na koje se Bog otkriva u psalmima.

Dok proučavamo Psalme, važno je voditi računa da ih čitamo u svjetlu Božjeg karaktera ljubavi i milosrđa i Njegovog plana da spasi i obnovi ovaj svijet. “Što više proučavamo božanski karakter u svjetlosti križa, to jasnije otkrivamo milosrđe, nježnost i praštanje, povezane s nepristranošću i pravednošću; to nam jasniji postaju bezbrojni dokazi bezgranične ljubavi i nježne sućuti što nadilaze čeznutljivu naklonost majke prema zalutalom djetetu.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 12,13) U Psalmima vidimo da ljudi, čak i kad se suoče s Božjim sudovima zbog svoje pobune, ipak i dalje prizivaju Boga jer znaju da je Njegov gnjev privremen, dok je Njegova milost vječna (Psalam 103,8).

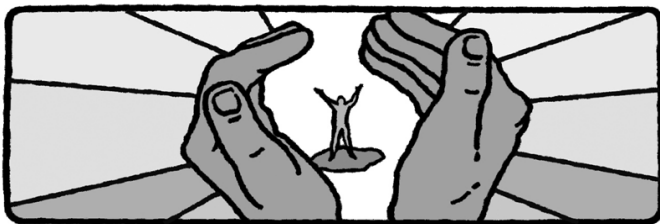
PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U kojem je smislu svijest o sveprisutnosti velike borbe bitna za razumijevanje zašto, usprkos Božjoj sveopćoj vladavini i Njegovoj moći, u našem svijetu još uvijek ima mnogo nemira i patnje? Zašto je motiv velike borbe toliko bitan i koristan za nas?

2. Kako vjera u Boga kao Stvoritelja treba oblikovati naše razumijevanje sebe samih i našeg odnosa s ostalim stvorenjima? Što se događa kada se ljudi udalje od te istine (Psalam 106,35-42)?

3. Što je bilo pogrešno u vezi s idolima naroda u biblijska vremena (Psalam 115,4-8)? A što je sa suvremenim idolima? Zašto su oni podjednako opasni za naš hod s Gospodinom?

4. Kako bi Božji narod trebao živjeti znajući da Božji sud počinje od njega? Kako Bog sudi svojem narodu i s kojim ciljem?

Bog čuje i izbavlja

“Pravednici zazivaju, i Jahve ih čuje, izbavlja ih iz svih tjeskoba.” (Psalam 34,18)

Biblijski tekstovi: Psalam 139,1-18; Psalam 121; Psalam 17,8; Matej 23,37; 1. Korinćanima 10,1-4; Hebrejima 4,15.16.

Psalmi uvijek iznova naglašavaju istinu da se Bog, koji je stvorio i održava svemir, otkriva i kao osobni Bog, koji započinje i održava odnos sa svojim narodom.

Bog je blizu svojeg naroda i svojih stvorenja na Nebu i na Zemlji (Psalam 73,23.25). Premda “u nebu postavi prijestolje svoje” (Psalam 103,19) i “sjedi na oblacima” (Psalam 68,4 — Varaždinska Biblija), Bog je također “blizu ... svima koji ga prizivlju, svima koji ga zazivaju iskreno” (Psalam 145,18). Psalmi nedvosmisleno potkrepljuju istinu da živi Bog djeluje u korist onih koji Ga prizivaju (Psalam 55,17-23). Psalmi imaju smisla upravo zato što su nadahnuti i upućeni živom Bogu koji čuje i uslišava molitve.

Trebali bismo uvijek imati u vidu da se pravi odgovor na Božju blizinu sastoji u životu vjere u Njega i poslušnosti Njegovim zapovijedima. Ništa manje od takve vjere i poslušnosti neće biti prihvatljivo pred Njim, kao što se u povijesti Izraela često pokazivalo.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 278—185.

KOSTI MOJE NE BJEHU TI SAKRITE

Pročitajte Psalam 139,1-18. Kako se ovdje na pjesnički način opisuje Božja sila (Psalam 139,1-6), prisutnost (Psalam 139,7-12) i dobrota (Psalam 139,13-18)? Što ta Božja veličina govori o Njegovim obećanjima?

.....

Jeste li ikada željeli nekome pomoći ali niste imali sredstava? Slično tomu, neki ljudi su možda pokušali vama pomoći, ali nisu razumjeli vaše potrebe. Za razliku i od najljubaznijih ljudi i onih s najboljim namjerama, Bog ima savršeno znanje o nama i našim prilikama, a i dovoljno sredstava i načina da nam pomogne. Prema tomu, Njegova obećanja o pomoći i izbavljenju nisu neka isprazna tlapnja, već čvrsta uvjerenja.

Božje poznavanje psalmista tako je veliko i jedinstveno da ga čak ni utroba njegove majke nije mogla sakriti od Boga (Psalam 139,13.15). Božansko znanje odnosi se na vrijeme (Psalam 139,2), nutarnje biće (Psalam 139,2.4) i prostor (Psalam 139,3) — cjelokupno postojanje psalmista. Božje čudesno znanje rezultat je Njegove stvaralačke aktivnosti i dubokog poznavanja ljudi, a ogleda se u Njegovoj brizi za njih.

Divna istina da nas Bog prisno poznaje ne bi nas trebala uplašiti, već privući k Isusu i onomu što je On za nas postigao na križu. Jer na osnovi vjere u Isusa darovana nam je Njegova pravednost, pravednost samog Boga (Rimljanima 3,5.21).

Božja prisutnost naglašava se tako što se On prikazuje kako dopire čak i u "Podzemlje" (šeol, grob) i "tminu" (Psalam 139,8.11.12), mjesta koja se obično ne povezuju s Božjim prebivanjem (Psalam 56,14). Njegova prisutnost dočarava se također kao podizanje "na krilima zore" (istok) i preseljenje "moru na kraj" (zapad) (Psalmi 139,9). Te slike prenose istinu da ne postoji mjesto u svemiru gdje bismo mogli biti izvan Božjeg domašaja. Premda Bog nije dio svemira, kao što neki vjeruju, On je blizak svemu što se u njemu nalazi ne samo zato što je sve stvorio, već i zato što sve održava (vidi Hebrejima 1,3).

Kao Onaj koji zna sve o nama, Bog nam može pomoći i promijeniti nas. Obnovljeno razumijevanje Njegove veličine izaziva kod psalmista izljev oduševljenja u obliku hvalospjeva i još jače povjerenje u Boga. On pozdravlja božansko ispitivanje kao sredstvo koje može ukloniti iz njegovog života sve što opterećuje njegov odnos s Bogom.

Nekima bi pomisao da Bog zna toliko o njima, čak i o njihovim najmračnijim tajnama, mogla biti prilično zastrašujuća. Zašto je u vezi s tim Evanđelje naša jedina nada?

SIGURNOST U BOŽJU SKRB

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 40,2-4; Psalam 50,15; Psalam 55,22; Psalam 121. Kako je Bog uključen u naše svakidašnje poslove?

.....

.....

Bog se u Svetom pismu otkriva kao živi Bog koji djeluje u korist onih koji Ga prizivaju.

Psalmist kaže: "Jahve mi je svagda pred očima." (Psalmi 16,8) Prema tomu, on se uzda u Boga i priziva Ga (Psalam 7,2; Psalam 9,11). Jahve će ga čuti čak i kad vapi iz "dubine" (Psalam 130,1.2), što prenosi poruku da nijedna životna okolnost ne izmiče Božjoj vrhovnoj vlasti. Dakle, vapaj psalmista, koliko god bio gorući, nikad nije lišen nade.

Psalam 121, s druge strane, slavi silu Stvoritelja u životu vjernog pojedinca. Ta sila podrazumijeva sljedeće:

(1) On "tvojoj nozi on posrnuti ne da" (Psalam 121,3). Slika "noge" često se koristi kao opis nečijeg životnog putovanja (Psalam 66,10; Psalam 119,105; Izreke 3,23). Izraz "noga ti se neće spoticati" opisuje sigurnost koju Bog pruža svijetu (Psalam 93,1) i Sionu (Psalam 125,1).

(2) Slika Boga kao Čuvara Izraela koji ne drijema i ne spava naglašava Gospodnju stalnu budnost i spremnost na djelovanje za dobrobit svoje djece (Psalam 121,3.4).

(3) Bog kao "zasjen tvoj" (Psalam 121,5.6) priziva u sjećanje stup od oblaka u vrijeme izlaska iz Egípta (Izlazak 13,21.22). Slično tomu, Jahve osigurava fizički i duhovni zaklon za svoj narod.

(4) Bog im je s desne strane (Psalam 121,5). Desna ruka obično označava nečiju jaču stranu, ruku akcije (Psalam 74,11; Psalmi 89,14). Ovdje se to odnosi na Božju blizinu i naklonost (Psalam 16,8; Psalam 109,31; Psalam 110,5).

(5) Božja zaštita nad Njegovim narodom jasno je potvrđena u Psalmu 121,6-8. Bog će sačuvati svoju djecu od zla. Ni "sunce" ni "mjesec" neće im nauditi. Bog će čuvati njihov "izlazak" i "povratak". Te pjesničke slike naglašavaju Božju sveobuhvatnu, neprestanu brigu.

Što je bit svega? Psalmist se oslonio na Božju skrb punu ljubavi. I mi bismo, naravno, trebali postupiti na isti način.

Na koje praktične načine možete bolje iskusiti stvarnost Božje skrbi? Kako možete bolje surađivati s Bogom da biste Mu omogućili da radi u vama i za vas?

JAHVE JE ZAKLON U NEVOLJI

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 17,7-9; Psalam 31,2-4; Psalam 91,2-7. Što psalmist radi u vrijeme nevolje?

.....

.....

.....

Psalmist nailazi na razne teškoće i u njima se obraća Bogu koji je njegov zaklon u svakoj nevolji. Povjerenje podrazumijeva svjesno priznavanje Božje vlasti nad nečijim životom u svim okolnostima. Ako se povjerenje ne pokaže u nevolji, onda ono i ne postoji.

Svjedočenje psalmista: "Reći ću Gospodu: Utočište moje i utvrdo moja, Bože moj u koga se uzdam!" (Psalam 91,2 — Varaždinska Biblija) izvire iz njegovog prethodnog iskustva s Bogom, a sada doprinosi jačanju njegove vjere u budućnosti. Psalmist Boga naziva Višnjim i Svemogućim (Psalam 91,1.2) imajući na umu Njegovu nenadmašnu veličinu.

Sigurnost koju čovjek može naći u Bogu psalmist opisuje kao "zaštitu", "sjenu" (Psalam 91,1), "zaklon", "utvrdo" (Psalam 91,2), "krila", "štit", "obranu" (Psalam 91,4) i "boravište" (Psalam 91,9 — Varaždinska Biblija). Te su slike prikazivale sigurno mjesto u kulturi psalmista. Trebamo samo pomisliti na nepodnošljivu vrelinu sunca u tom dijelu svijeta da bismo shvatili vrijednost "sjene", ili se prisjetiti vremena ratova u povijesti Izraela da bismo razumjeli važnost sigurnosti koju pruža zaklon ili utvrda.

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 17,8; Matej 23,37. Koja se tu slika pojavljuje i što ona otkriva?

.....

.....

Jedna od metafora koja oslikava najveću prisnost odnosi se na sklanjanje "u sjenu krila tvojih" (Psalam 17,8; Psalam 57,2; Psalam 63,8). Ta metafora budi osjećaj sigurnosti i topline pozivajući se na zaštitničko ponašanje majke ptice. Bog se uspoređuje s orlom koji krilima štiti svoju mladunčad (Izlazak 19,4; Ponovljeni zakon 32,11) i s kvočkom koja skuplja piliće pod svoja krila (Matej 23,37).

Međutim, kako se nosimo s trenucima kad nas snađe neka nesreća a mi ne osjećamo Božju zaštitu? Zašto takve traume ne znače da Gospodin nije s nama?

BRANITELJ I IZBAVITELJ

Pročitajte 1. Korinćanima 10,1-4. Kako Pavao opisuje izlazak iz Egipta? Koje duhovne pouke on ovdje nastoji iznijeti?

.....

.....

Pročitajte Psalam 114. Na koji je način ovdje opisano božansko izbavljenje izraelskog naroda iz Egipta?

.....

.....

U Psalmu 114 nalazi se prekrasan pjesnički opis Božjeg čudesnog izbavljenja Njegove djece iz egipatskog ropstva. U cijelom Starom zavjetu, pa čak i u Novom, na izbavljenje iz Egipta gledalo se kao na simbol Božje moći da spasi svoj narod. I Pavao u ovim redcima u Poslanici Korinćanima na potpuno istiniti događaj gleda kao na metaforu, simbol spasenja u Isusu Kristu.

Psalam 114 također opisuje božansko izbavljenje na osnovi vlasti koju Bog kao Stvoritelj ima nad silama prirode, jer je On upravo tako spasio svoj narod tijekom izlaska. More, rijeka Jordan, planine i brda na poetski način prikazuju prirodne i ljudske sile koje su se suprotstavljale Izraelu na putu u Obećanu Zemlju (Ponovljeni zakon 1,44; Jošua 3,14-17). Bog, dakle, vlada nad svima njima.

Za mnogu Božju djecu u svako vrijeme i na svakom mjestu, put do nebeskog Jeruzalema popločen je opasnostima. Ali usprkos tomu, Psalmi ih ohrabruju da svoj pogled upru iznad planina, k Stvoritelju Neba i Zemlje (Psalam 121,1).

Duh Psalma 114 ogleda se u Isusovom smirivanju oluje na jezeru i Njegovoj objavi da se Crkva nema čega bojati jer je On pobijedio svijet (Matej 8,23-27; Ivan 16,33).

Gospodnja velika djela u korist Njegovog naroda trebala bi potaknuti svu zemlju da drhti u Njegovoj prisutnosti (Psalam 114,7). To drhtanje trebalo bi se shvatiti prije kao spoznaja i obožavanje nego kao preplašenost (Psalam 96,9; Psalam 99,1). S Bogom na svojoj strani, vjernici se nemaju čega bojati.

S kojim se mi duhovnim opasnostima kao vjernici suočavamo i kako se možemo naučiti oslanjati na Božju moć da ne bismo podlegli tim opasnostima koje prijete nama jednako kao i psalmistu?

POMOĆ IZ SVETIŠTA

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 3,5; Psalam 14,7; Psalam 20,2-4; Psalam 27,5; Psalam 36,9; Psalam 61,5; Psalam 68,6.36. Odakle dolazi pomoć prema tim redcima?

.....

.....

.....

Motiv duhovnog i fizičkog zaklona i pomoći pojavljuje se posebno u kontekstu Svetišta. Svetište je mjesto gdje se nalazi pomoć, sigurnost i spasenje. Svetište pruža zaklon napaćenima. Bog brani siročad i udovice i daje snagu svojem narodu iz svojeg Svetišta. Kada "sa Siona predivnog Bog zablista" (Psalmi 50,2), objavljuju se Njegovi pravedni sudovi i počinju teći Gospodnji blagoslovi (Psalam 84,5; Psalam 128,5; Psalam 134,3).

Utočište koje se može naći u Svetištu nadmašuje sigurnost koju pruža bilo koje drugo mjesto na svijetu jer tu prebiva Bog. Sigurnost pruža Božja prisutnost, a ne samo hram kao čvrsta građevina. Isto tako i gora Sion, budući da je to gora na kojoj prebiva Jahve, nadvisuje sve planine premda je sama po sebi tek skromni brežuljak (Psalam 68,16.17; Izaija 2,2).

"Nemamo, naime, nekoga velikog svećenika koji ne bi mogao suosjećati s našim slabostima, nego jednoga koji je iskusan u svemu (kao i mi), samo što nije sagriješio. Dakle: pristupajmo s pouzdanjem k prijestolju milosti da primimo milosrđe i nademo milost za pravodobnu pomoć!" (Hebrejima 4,15.16) U kojem smislu ovi redci potkrepljuju ono što psalmist govori o Svetištu?

.....

.....

Svetost Božjeg Svetišta navodi psalmista na priznanje da su svi ljudi grešni i potpuno nedostojni Njegove naklonosti. U tom smislu on tvrdi da se izbavljenje zasniva isključivo na Božjoj vjernosti i milosti (Psalam 143,2.9-12). Ništa od onoga što imamo u sebi ne daje nam nikakve zasluge pred Bogom. Jedino kada pokajanjem i prihvaćanjem Božje milosti i oprostava uspostave ispravan odnos s Bogom, ljudi se mogu pozvati na Božje sigurno izbavljenje. Službe u Svetištu na slikovit su način prikazivale spasenje koje nalazimo u Isusu.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje “Noć borbe”, str. 156—162, u knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci*. Što možemo naučiti iz Jakovljevog iskustva o sili ustrajne molitve i bezrezervnog povjerenja u Boga?

Psalmi jačaju našu vjeru u Boga koji je uvijek dostupan Zaklon za one koji predaju svoj život u Njegove moćne ruke. “Bog će učiniti velike stvari za one koji Mu vjeruju. Razlog zašto Njegov narod nema veću silu jest to što oni previše vjeruju u svoju mudrost, a Gospodu ne pružaju priliku da im otkrije svoju silu. On će pomoći svojoj djeci koja Mu vjeruju u svakoj krizi ako Mu potpuno predaju svoje povjerenje i vjerno Ga slušaju.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 409)

Ipak, neki psalmi mogu biti ozbiljan izazov za nas, pogotovo ako se ono što obećavaju ne poklapa s našom trenutačnom situacijom. U takvim trenucima trebamo se jednostavno uzdati u Božju dobrotu koja se naj snažnije pokazala na križu.

Također, neki psalmi se katkad mogu zloupotrijebiti za davanje lažnih nada. Isusov odgovor na Sotoninu pogrešnu primjenu riječi u Psalmu 91,11.12 pokazuje da se povjerenje u Boga ne smije brkati s iskušavanjem Boga (Matej 4,5-7) niti s drskim traženjem da učini nešto što je suprotno Njegovoj volji.

“Najveće pobjede Kristove Crkve ili pojedinačno kršćana nisu one koje se postižu obdarenošću ili znanjem, bogatstvom ili uslugama ljudi, već su to pobjede ostvarene u razgovoru s Bogom, kad se gorljiva, usrdna vjera drži moćne ruke.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 162)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razgovarajte u razredu o svojem odgovoru na posljednje pitanje iz odsjeka za utorak — o povjerenju u Boga usred nevolja i onda kada nam stvari krenu naopako. Kako da razumijemo te nevolje i činjenicu da one mogu snaći ljude i pokraj svih tih divnih obećanja o Božjoj zaštiti o kojoj čitamo u Psalmima? Razmislite i o sljedećem: zar psalmist, koji je pisao o tim divnim obećanjima, nije i sam podnosio nevolje i poznao vjerne ljude koji su patili?

2. Kako možemo razviti bezrezervno povjerenje u Boga u svim okolnostima (vidi na primjer Psalm 91,14; Psalm 143,8.10; Psalm 145,18-20)? Što može dovesti do toga da izgubimo to povjerenje? Zašto je povjerenje u Boga u dobrim vremenima bitno da bismo Mu vjerovali i onda kad nam ne ide dobro?

Pjevanje pjesme Jahvine u tuđinskoj zemlji

*“Kako da pjesmu Jahvinu pjevamo u zemlji tuđinskoj!”
(Psalam 137,4)*

Biblijski tekstovi: Psalam 79,5-13; Psalam 88,4-13; Psalam 69,2-4; Psalam 22,2; Psalam 77; Psalam 73,1-20; 1. Petrova 1,17.

Ne trebamo ulaziti duboko u Psalme da bismo shvatili da su oni ispjevani u nesavršenom svijetu — u svijetu grijeha, zla, patnje i smrti. Zlo neprestano prijeti Božjim djelima stvaranja kojima upravlja Bog i Njegovi pravedni zakoni. Budući da grijeh sve više kvari ovaj svijet, on sve više postaje “zemlja tuđinska” za Božji narod. Takva stvarnost zbunjuje psalmista: Kako održati vjeru u tuđoj zemlji?

Kao što smo već vidjeli, psalmisti priznaju Božju vrhovnu vlast i moć, kao i Njegove pravedne presude. Oni znaju da je Bog vječni i neprolazni zaklon i pomoć u vremenima nevolje. Stoga su psalmisti ponekad zbunjeni (tko nije?) prividnom odsutnošću Boga i bujanjem zla pred licem dobrog i pravednog Boga. Paradoksalna narav psalama kao molitava ogleda se u reakcijama psalmista na Božju prividnu tišinu. Drugim riječima, psalmisti reagiraju na Božju navodnu odsutnost, kao i na Njegovu prisutnost.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White,
Proroci i kraljevi, Znaci vremena, 2018., stranice 286—292.

DANI ZLA

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 74,18-22; Psalam 79,5-13. O čemu se ovdje govori?

.....

.....

Psalmist nastoji shvatiti veliku borbu između Boga i sila zla, i ukazuje na Božju nedokučivu strpljivost, kao i na Njegovu beskrajnu mudrost i silu.

Problem zla u Psalmima prvenstveno je teološke naravi i neizbježno se dotiče pitanja o Bogu. Tako se uništenje Jeruzalema i hrama uglavnom smatra svojevrsnom božanskom brukom s obzirom na to da je pružilo priliku poganima da hule na Boga. Božja baština (izraelski narod) je simbol Njegovog božanskog izbora i Saveza (Ponovljeni zakon 4,32-38; Ponovljeni zakon 32,8.9) koji nikada neće propasti. Pojam Božje baštine uključuje i misao o posljednjem vremenu, jer će doći dan kada će svi narodi postati Božja baština i pokloniti Mu se. Međutim, pomisao da narodi svijeta napadaju Božju baštinu dovodi u pitanje ta božanska obećanja.

Nema sumnje, psalmist priznaje da su grijesi naroda narušili njihov zavjetni odnos s Bogom, čime su sami navukli na sebe sve te posljedice (Psalam 79,8.9). S tim u vezi, opstanak naroda ovisi isključivo o Božjoj milostivoj pomoći i obnavljanju Saveza otkupljenjem od grijeha. Obraćanje Bogu riječima: "Pomozi nam, Bože, pomoći naša", upućuje poruku da je On vjeran svojim obećanjima Saveza (Psalam 79,9).

Međutim, važnija je od promjene sudbine Izraela obrana Božjeg karaktera na svijetu (Psalam 79,9). Ako bi zli postupci naroda prošli nekažnjeno, izgledalo bi da je Bog izgubio moć (Psalam 74,18-23; Psalam 83,17-19; Psalam 106,47). Tek kada Bog spasi svoj narod, Njegovo će ime biti opravdano i uzvišeno.

Isto načelo koje vrijedi i danas, vrijedilo je i tada. Naši grijesi, naše posrtanje, naša zla djela mogu donijeti loš ugled ne samo nama samima, već, što je još gore, Bogu čije ime ispovijedamo. Naša grešna djela mogu imati štetne duhovne posljedice i na naše svjedočenje i misiju. Koliko se ljudi odvratilo od naše vjere zbog postupaka onih koji ispovijedaju Kristovo ime?

"Božja čast i Kristova čast povezane su sa savršenstvom karaktera Njegovog naroda." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 557) Kako vi razumijete tu važnu istinu i što bi ona trebala značiti u vašem kršćanskom životu?

NA PRAGU SMRTI

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 41,2-5; Psalam 88,4-13; Psalam 102,4-6.12.24.25. Koja iskustva opisuju ovi redci? U kojoj se mjeri možete poistovjetiti s onim što je tu rečeno?

.....

.....

.....

Te molitve za spas od bolesti i smrti pokazuju da Božja djeca nisu izuzeta od patnji ovoga svijeta. Ovi psalmi otkrivaju strašne nevolje koje su snašle psalmista. On je bez snage, vene kao trava, ne može jesti, kao da je bačen među mrtve, leži kao ubijeni u grobu, odbojan je svojim prijateljima, pati i očajan je. Koža mu je prionula za kosti.

Mnogi psalmi iznose misao da je Jahve dopuštao nevolje zbog neposlušnosti Izraela. Psalmist priznaje da grijeh može donijeti bolest i zato on govori o oprostima koji dolazi prije iscjeljenja (Psalam 41,4,5). Međutim, neki psalmi, kao što su Psalam 88 i Psalam 102, priznaju da je nezaslužena patnja Božjeg naroda nepobitna životna činjenica, koliko god je to teško razumjeti.

U Psalmu 88 Bog je optužen da je psalmista doveo do ruba smrti (Psalam 88,7-9). Zapazite, međutim, da čak i kada iznosi najsmjelije pritužbe, jadikovanje psalmista očito je čin vjere, jer Bog, ako je i dopustio te nevolje, može i obnoviti dobrobit svojeg djeteta.

Na pragu smrti psalmist se sjeća Božjih čuda, Njegove dobrote, vjernosti i pravednosti (Psalam 88,11-13). Dakle, usprkos osjećaju da ga je Bog srušio, psalmist se i dalje drži Boga. Premda pati, on ne poriče Božju ljubav i svjestan je da se njegovo spasenje nalazi jedino u Bogu. Njegovi vapaji pokazuju da psalmist nije upoznat samo s patnjom, već da vrlo dobro poznaje i Božju milost i da se to dvoje ne mora nužno uzajamno isključivati.

Ukratko, i to što Bog dopušta patnju i to što donosi oslobođenje očitovanje je Njegove vrhovne vlasti. Svijest o tome da Bog svime upravlja ulijeva nadu. Kada čitamo Psalam 88 u svjetlu Kristovog stradanja, zadržani smo dubinama Njegove ljubavi zbog koje je bio spreman proći kroz vrata smrti radi čovječanstva.

Sjetite se Isusa na križu i svega što je On pretrpio zbog grijeha. Kako bi nam ta činjenica, da je Bog u Kristu stradao gore nego bilo tko od nas, trebala pomoći da sačuvamo vjeru čak i u trenucima stradanja i kušnji?

GDJE JE BOG?

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 42,2-4; Psalam 63,2; Psalam 69,2-4; Psalam 102,1-7. Što psalmista najviše boli?

.....

.....

.....

Psalmistu ne smetaju samo osobne i kolektivne patnje, već isto tako, ako ne i više, Božja prividna nezainteresiranost za nevolje Njegovih slugu. Božja odsutnost doživljava se kao jaka žeđ u sušnoj zemlji (Psalam 42,2-4; Psalam 63,2) i kao smrtne muke (Psalam 102,3-5). Psalmist se osjeća udaljenim od Boga i uspoređuje se s osamljenom pticom. "Sličan sam čaplji u pustinji, postah kao ćuk na pustoju razvalini. Ne nalazim sna i uzdišem k'o samotan vrabac na krovu." (Psalam 102,7.8)

Spominjanje pustinje naglašava osjećaj odvojenosti od Boga. Ptica koja sjedi "osamljena" nalazi se izvan gnijezda, izvan svojeg odmorišta. Psalmist vapi Bogu "iz dubine", kao da će ga progutati silne vode i kao da tone u "duboko blato" (Psalam 69,2-4; Psalam 130,2). Te slike dočaravaju teško stanje iz kojeg nema izlaza, osim u slučaju božanske pomoći.

Pročitajte sljedeće tekstove: Psalam 10,12; Psalam 22,2; Psalam 27,9; Psalam 39,13. Kako psalmist doživljava Božju prividnu odsutnost?

.....

.....

Vrijedno je zapaziti da su psalmisti, suočeni s Božjom šutnjom, odlučili govoriti. Psalmisti nepokolebljivo vjeruju u molitvu jer je molitva upućena živom i milosrdnom Bogu. Bog je i dalje tu, čak i kada je prividno odsutan. On je i dalje isti Bog koji ih je čuo u prošlosti, i zato su uvjereni da ih i sada čuje.

Prilike u kojima Bog šuti navode psalmiste da preispituju sebe i da Ga traže, ali uz ispovijedanje grijeha i ponizne molitve. Oni znaju da Bog neće zauvijek šutjeti. Psalmi pokazuju da se komunikacija s Bogom mora nastaviti, bez obzira na životne okolnosti.

Što možemo naučiti iz načina na koji psalmist odgovara na Božju prividnu odsutnost? Kako reagirate na trenutke kada vam izgleda da Bog šuti? Što održava vašu vjeru u takvim situacijama?

JE LI NJEGOVO OBEĆANJE ZAUVIJEK PROPALO?

Pročitajte Psalam 77. Kroz koje iskustvo njegov autor prolazi?

.....

.....

.....

Psalam 77 počinje molbom Bogu za pomoć koja je praćena jadikovanjem i bolnim sjećanjem na prošlost (Psalam 77,2-7). Psalmist se cijelim bićem žalosno okreće Bogu. On se ne može utješiti bilo kakvim olakšanjem osim onim koje dolazi od Boga.

Međutim, pomisao na Boga kao da pojačava njegovu muku. "Spominjem se Boga i uzdišem." (Psalam 77,4) Hebrejska riječ *hamah*, "uzdisanje", često oslikava huk bijesnih voda (Psalam 46,4). Slično tomu, čitavo biće psalmista nalazi se u stanju velikog nemira.

Kako pomisao na Boga može izazvati tako snažan osjećaj uznemirenosti? Niz zabrinjavajućih pitanja odaje što njega zapravo muči (Psalam 77,8-10): Je li se Bog promijenio? Može li Bog iznevjeriti svoj Savez?

Oštra suprotnost između Božjih spasonosnih djela u prošlosti i Božje prividne odsutnosti u sadašnjosti dovodi do toga da se psalmist osjeća napuštenim od Boga. Ako se Bog promijenio, za psalmista nema nade, a to je zaključak s kojim se on ne može pomiriti.

U međuvremenu psalmist ne može spavati jer ga Jahve drži budnim (Psalam 77,5). To podsjeća na neke druge biblijske osobe čiju je nesanicu Bog upotrijebio u svojoj promisli da bi proveo svoje namjere (Postanak 41,1-8; Estera 6,1; Daniel 2,1-3). Duga neprospavana noć navodi psalmista da razmišlja o Gospodnjim djelima izbjavljenja u prošlosti, ali s novim uvidom (Psalam 77,6.11).

Uvjerenje koje psalmist dobiva od Boga ne sastoji se u objašnjenju njegovih osobnih prilika, već više u potvrdi Božje vjernosti i pouzdanosti (kao u slučaju Joba). Psalmist biva ohrabren da u vjeri čeka na Boga, znajući da je On onaj isti koji je činio čuda u prošlosti Izraela (Psalam 77,12-19). Psalmist također shvaća da "tragova tvojih nitko ne vidje" (Psalmi 77,20), budući da prepoznaje Božje vodstvo, čak i u situacijama u kojima Njegova prisutnost nije vidljiva ljudskim očima. On spoznaje da je Bog istodobno otkriven i sakriven, i zato hvali Gospodnje tajanstvene i uzvišene putove.

Sjetite se nekih trenutaka u prošlosti kada je Gospodin djelovao u vašem životu. Kako vam ta istina može pomoći da se bolje nosite s onim s čime se trenutačno suočavate?

DA NE BI PRAVEDNI RUKE ZA BEZAKONJEM PRUŽILI

Pročitajte sljedeće tekstove: Psalam 37,1-8; Psalam 49,5-7; Psalam 94,3-7; Psalam 125,3. S kakvom se borbom psalmist suočava?

.....

.....

U tim psalmima izražava se žaljenje zbog trenutačnog blagostanja zlih i izazova pred koji ta činjenica stavlja pravedne. Zli ne samo da napreduju, već i otvoreno preziru Boga i tlače druge. Zbunjujuće je što “žezlo bezbožničko” (Psalam 125,3) vlada svijetom, dok “pravedno žezlo” (Psalam 45,7) kao da katkad zataji. Zašto onda ne odustati i ne prihvatiti zlo kao što i drugi čine?

Pročitajte Psalam 73,1-20.27. Što psalmistu pomaže da nadvlada tu krizu? Kakav je kraj onih koji se uzdaju u propadljive stvari? (Vidi također 1. Petrova 1,17.)

.....

.....

Sve dok je psalmist u Psalmu 73 ostajao usredotočen na trenutačno bezakonje u svijetu, nije bio u stanju sagledati širu sliku s Božjega gledišta. Napredovanje zla bilo je golem problem za njegovu vjeru. Osim toga, bio je uvjeren da se njegov argument o uzaludnosti vjere zasniva na stvarnosti.

Međutim, Psalam 73 otkriva da “sve to samo ukazuje na ludost onih koji zanemaruju prvi redak, što je zapravo sažetak cijelog psalma: ‘Dobar je Bog Izraelu, onima koji su čista srca!’” (Johannes Bugenhagen, *Reformation Commentary on Scripture*, Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2018., str. 11)

Psalmist zatim biva uveden u Svetište, mjesto Božje vladavine, i tamo ga podsjećaju da je “danas” samo jedan dio mozaika i da treba razmisliti o “kraju”, kada će se zli suočiti s Božjim sudom. Činjenica da je psalmist tu istinu razumio tek u Svetišću i da je tada priznao svoju prijašnju ludost, pokazuje da se stvarnost može spoznati samo duhovnim uvidom, a ne ljudskom logikom.

Na koji vam način obećanje o Božjem sudu nad ovim svijetom i svim njegovim zlom pruža utjehu, iako toliko zla zasad ostaje nekažnjeno?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte: Psalam 56; Ellen G. White, *Put Kristu*, poglavlje “Radosni u Gospodinu”, str. 122—135.

Naša vjera u Božju vladavinu može biti dovedena u pitanje, katkad ozbiljno, i možemo se početi pitati vlada li Bog doista i je li stvarno tako moćan i dobar kao što Sveto pismo kaže.

Biblijska vjera često podrazumijeva neizvjesnost i nesigurnost u istoj mjeri kao i pouzdanje i sigurnost. Katkad neizvjesnost i nesigurnost, posebno pri suočavanju sa zlom i Božjom prividnom odsutnošću, mogu biti gotovo nepodnošljive. Ipak, neizvjesnost se nikad ne smije dovoditi u vezu s Bogom, Njegovim toplim i pravednim karakterom i Njegovom pouzdanošću. Psalmisti su katkad nesigurni u pogledu budućnosti, ali tada se često pozivaju na Božju neiscrpnu ljubav i vjernost (Psalam 36,6-11; Psalam 89,3.9).

I mi također trebamo slijediti isti primjer. “Prikupite sve svoje snage i gledajte gore, a ne dolje na svoje teškoće; onda nećete nikada klonuti na svojem putu. Uskoro ćete vidjeti Isusa iza oblaka kako pruža ruku da vam pomogne, i sve što trebate učiniti jest da Mu pružite ruku u jednostavnoj vjeri i pustite Ga da vas vodi. Kad steknete pouzdanje, vi ćete zahvaljujući vjeri u Isusa biti ispunjeni nadom.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 5, str. 505)

Trenuci kada Bog “skriva svoje lice” ne umanjuju djelotvornost molitve. Naprotiv, te prilike potiču psalmiste da se preispitaju, da se prisjete Božjih spasonosnih djela iz prošlosti, i da traže Boga ispovijedajući grijehe i upućujući ponizne molitve (Psalam 77,11-13; Psalam 89,47-53). “Vjera jača u sukobljavanju sa sumnjama i suprotstavljenim utjecajima. Iskustvo koje se stječe takvim kušnjama vrijedi više od najskupocjenijih dragulja.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 3, str. 491)

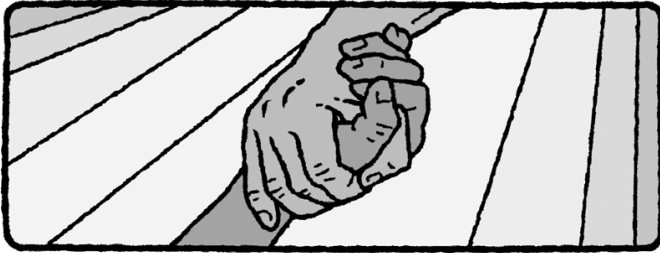
PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Koje su pritiske iskusili psalmisti pri suočavanju sa zlom? S kojim ste se pritiscima i vi suočili i kako ste ih prevladali? Kako uspijevate sačuvati vjeru u takvim trenucima?

2. Gdje da potražimo odgovore u trenucima kad naša vjera u Boga dođe pod udar kušnje ili ljudi koji pod utjecajem vlastite patnje dovode u pitanje Božju dobrotu i silu?

3. Kako odgovarate na uobičajeno pitanje o postojanju zla u svijetu koji je stvorio i održava svemogući Bog ljubavi? Kako motiv velike borbe pomaže da se bar donekle odgovori na taj izazov?

Ja ću ustati

“Zbog nevolje tlačениh i jauka ubogih sada ću ustati — govori Jahve — spasenje donijet onom tko ga želi.” (Psalam 12,6)

Biblijski tekstovi: Psalam 18,4-19; Psalam 41,2-4; Ponovljeni zakon 15,7-11; Psalam 82; Psalam 96,6-10; Psalam 99,1-4 i Rimljanima 8,34.

Naše doba nije jedino u kojem bjesni zlo, nepravda i tlačenje. I psalmisti su živjeli u takvo vrijeme. I zato su psalmi, između ostalog, i Božji glas protiv nasilja i tlačnja u svijetu — u našem, kao i u svijetu psalmista.

Da, Jahve dugo trpi i suspreže svoj gnjev ne želeći da itko propadne, nego da se pokaje i promijeni svoj put (2. Petrova 3,9-15). I premda se vrijeme koje Bog određuje za svoju intervenciju ne poklapa uvijek s ljudskim očekivanjima, dan Božjeg suda neosporno dolazi (Psalam 96,13; Psalam 98,9). Mi se samo trebamo uzdati u Njega i Njegova obećanja dok taj dan ne dođe.

Jedino Stvoritelj, čije je prijestolje utemeljeno na pravdi i istini (Psalam 89,15; Psalam 97,2), može svojim sudom osigurati stabilnost i blagostanje u svijetu. Dvostruki aspekt božanskog suda obuhvaća oslobađanje potlačenih i uništenje zlih (Psalam 7,7-18).

To nam je obećano, i to će se jednog dana dogoditi — ali u Božje vrijeme, a ne u naše, kao što naglašava psalmist.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 293—302.

VELIČANSTVENI RATNIK

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 18,4-19; Psalam 76,4-10.13; Psalam 144,5-7. Kako je Jahve oslikan u tim tekstovima? Što nam te slike govore o Božjoj spremnosti da izbavi svoj narod?

.....

.....

.....

Ovi hvalospjevi slave Jahvu zbog Njegove velike nadmoći nad silama zla koje prijete Njegovom narodu. One prikazuju Boga u Njegovom veličanstvu kao Ratnika i Suca. Slika Boga kao ratnika česta je u psalmima i naglašava ozbiljnost i žurnost Božjeg odgovora na vapaje i patnju Njegovog naroda.

“Jahve s neba zagrmje, Svevišnjega glas se ori. Odape strijele i dušmane rasu, izbací munje i na zemlju ih obori. Morska se dna pokazáše, i temelji svijeta postaše goli od strašne prijetnje Jahvine, od olujna daha gnjeva njegová.” (Psalam 18,14-16)

Sama odlučnost i opseg Božjeg djelovanja trebali bi raspršiti svaku sumnju u Božju veliku brižnost i suosjećanje prema stradalnicima, i u Njegovu sposobnost da pobijedi zlo. Mi samo trebamo pričekati da On to učini.

Čak i kad je Božji narod, kao u slučaju kralja Davida, bio uključen u rat — do izbavljenja nije dolazilo ljudskim sredstvima. U brojnim bitkama protiv neprijatelja Božjeg naroda, kralj David je hvalio Boga kao jedinog koji je zaslužan za sve pobjede. Zasluge za sve ono što se događalo, za svoje brojne uspjehe i pobjede, David je lako mogao pripisati sebi samom, ali to nije bio njegov stav. On je znao gdje se nalazi Izvor njegove moći.

Premda navodi da Jahve uvježbava njegove ruke za borbu (Psalam 18,35), David se nigdje u Psalmima ne oslanja na svoje ratničke vještine. Umjesto toga, Bog se bori za Davida i izbavlja ga (Psalam 18,48.49).

Poznat kao uspješan ratnik, kralj David u Psalmima preuzima ulogu vještog glazbenika i hvali Jahvu kao jedinog Izbavitelja i Branitelja svojeg naroda (Psalam 144,10-15). Davanje slave i molitva Jahvi izvori su Davidove snage, moćniji od svakog ratničkog oružja. Jedino se u Boga treba uzdati i samo Njega treba obožavati.

Bez obzira na darove, vještine i uspjehe koje imate u životu, zašto uvijek morate imati na umu odakle oni izviru? S kakvom se opasnošću suočavate ako zaboravite na taj izvor?

PRAVDA ZA POTLAČENE

Pročitajte : Psalam 9,19; Psalam 12,6; Psalam 40,18; Psalam 113,7; Psalam 146,6-10; Psalam 41,2-4. Koja se pouka tu nalazi za nas, čak i danas?

.....

.....

Bog pokazuje posebnu brigu i zanimanje za pravdu prema različitim skupinama ranjivih ljudi uključujući siromašne, potlačene, siročad, udovice, udovce, strance i sve kojima je potrebna pomoć. Psalmi, kao i Zakon i Proroci, sasvim su jasni u tom pogledu (Izlazak 22,21-27; Izaija 3,13-15).

Mnogi Psalmi koriste se izrazom “nevoljan i ubog”, izbjegavajući prikazati potlačene isključivo nacionalnim i vjerskim obilježjima. Razlog je naglašavanje Božje sveopće brige prema cijelom čovječanstvu.

Izraz “nevoljan i ubog” nije ograničen na materijalno siromaštvo, već označava i ranjivost i bespomoćnost. Taj izraz upućuje na Božje suosjećanje i prenosi misao da je patnik sam i da nema drugu pomoć osim Boga. Opisivanje sebe kao “nevoljnog i ubogog” ukazuje na iskrenost i ljubav prema Bogu, priznanje svoje potpune ovisnosti o Njemu i odbacivanje svake trunke samopouzdanja i samopotvrđivanja.

S druge strane, brigom za ugrožene (Psalam 41,2-4) narod pokazuje svoju vjernost Bogu. Zla učinjena ranjivim pripadnicima društva smatrala su se posebno gnusnim grijesima u biblijskoj kulturi (Ponovljeni zakon 15,7-11). Psalmi nadahnjuju vjerne ljude da podignu glas protiv svake tiranije.

Psalmi također naglašavaju uzaludnost polaganja povjerenja u propadljiva ljudska sredstva kao krajnji izvor mudrosti i sigurnosti. Božji narod mora se oduprijeti kušnji da svoju vjeru u spasenje polaže u ljudske vođe i ustanove, posebno kada oni odstupaju od Božjih putova.

Naš se Gospodin u svojoj milosti poistovjetio sa siromašnima tako što je i sam postao siromašan, kako bi se Njegovim siromaštvom mnogi mogli obogatiti (2. Korinćanima 8,9). Kristovo bogatstvo obuhvaća izbjavljenje od svake tiranije koju donosi grijeh, i On nam obećava vječni život u Božjem kraljevstvu (Otkrivenje 21,4). Isus Krist ispunjava obećanje psalama o božanskom Sucu koji će osuditi svako zlostavljanje ugroženih, kao i zapostavljanje dužnosti prema njima (Matej 25,31-46).

Koliko razmišljamo o “nevoljnima i ubogima” među nama i koliko činimo za njih?

DOKLE ĆEŠ ODGAĐATI SUD NEPRAVEDNIMA?

Bog je izraelskim vođama dao vlast da uspostave pravdu u Izraelu (Psalam 72,1-7.12-14). Od izraelskih kraljeva očekivalo se da svoju vlast provode u skladu s Božjom voljom. Glavna briga vođa trebala je biti da osiguraju mir i pravdu u zemlji i da se brinu za društveno ugrožene. Jedino tako su zemlja i čitav narod mogli napredovati. Kraljevsko prijestolje učvršćivalo se vjernošću Bogu, a ne ljudskom silom.

Pročitajte Psalam 82. Što se događa kada vode izvrcu pravdu i tlače narod koji su dužni štiti?

.....

.....

.....

U Psalmu 82 Bog izriče presudu nad nepravednim izraelskim sucima. “Bogovi” (Psalam 82,1.6) očito nisu ni poganski bogovi ni anđeli, jer oni nikad nisu ni bili zaduženi za provođenje pravde u Božjem narodu, pa im se ne može ni suditi zato što to nisu ispunili. Optužbe navedene u Psalmu 82,1-3 podsjećaju na zakone Tore, označavajući “bogove” kao izraelske vođe (Ponovljeni zakon 1,16-18; Ponovljeni zakon 16,18-20; Ivan 10,33-35). Bog ispituje “sinove čovječje” sude li pravo i izriče im kaznu jer su se pokazali kao nepravedni. Vode tumaraju u mraku (Psalam 82,5) jer su odbacili Božji zakon koji prosvjetljuje (Psalam 119,105).

Sveto pismo nepokolebljivo podupire gledište da je Jahve jedini Bog. Ali Bog svoju vlast nad svijetom dijeli s ljudskim vođama, postavljenim da budu Njegovi predstavnici (Rimljanima 13,1). Koliko često su, međutim, ti ljudski predstavnici u prošlosti, a i danas, zloupotrebljavali odgovornost koja im je bila dana?

Psalam 82 na podrugljiv način razotkriva otpadništvo nekih vođa koji su sebe smatrali “bogovima”. Premda je izraelskim glavarima dao vlast i prednost da se nazovu “djecom Višnjega” i da budu Njegovi predstavnici, Bog se odriče zlih vođa. On ih podsjeća da su smrtni i podložni istim moralnim zakonima kao i svi ljudi. Nitko nije iznad Božjeg zakona (Psalam 82,6-8).

Bog će suditi cijelom svijetu. Božji narod će također polagati račun pred Bogom. Zato i vode i narod trebaju oponašati primjer božanskog Suca i svoje nade polagati samo u Njega.

Koju vrstu vlasti i autoriteta vi imate nad drugima? Koliko pravedno i pošteno pokazujete taj autoritet? Povedite računa o tome.

IZLIJTE SVOJU OGORČENOST

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 58,7-9; Psalam 69,23-29; Psalam 83,10-18; Psalam 94,1.2; Psalam 137,7-9. Koje osjećaje ti Psalmi izražavaju? Tko sudi u tim Psalmima?

.....

.....

Neki psalmi mole Boga da se osveti pojedincima i narodima koji žele nauditi ili su već naudili psalmistima ili njihovom narodu. Ti psalmi mogu nam zvučati zbunjujuće zbog oštrog jezika i prividnog neslaganja s biblijskim načelom ljubavi prema neprijateljima (Matej 5,44).

Međutim, ogorčenost koju psalmist osjeća pri suočavanju s tlačenjem je dobra. To znači da su psalmisti ozbiljnije od većine ljudi shvaćali što je ispravno, a šta pogrešno. Tako i ovdje njega muči, i to u velikoj mjeri, zlo koje se čini ne samo njemu, nego i drugima.

Ipak, psalmist nigdje ne najavljuje sebe kao izvršitelja osvete. Umjesto toga on odmazdu prepušta isključivo u Božje ruke. Psalmi se pozivaju na božanske kletve Saveza (Ponovljeni zakon 27,9-16) i mole Boga da postupi onako kao što je obećao.

Psalmi proročki pretkazuju Božji predstojeći sud, to nisu samo osobne molitve psalmista. Psalam 137 najavljuje božanski sud nad Babilonom, kao što se vidi u proročkim knjigama. Pustošenje koje su Babilonci donijeli drugim narodima, vratit će im se. Psalmi prenose božanska upozorenja da zlo neće zauvijek ostati nekažnjeno.

Božja odmazda je odmjerena u skladu s pravdom i milošću. A Božja djeca pozvana su da se mole za one koji loše postupaju prema njima, pa čak i da se nadaju njihovom obraćenju (Psalam 83,19; Jeremija 29,7).

Međutim, dok te psalme nastojimo uskladiti s biblijskim načelom ljubavi prema neprijateljima, moramo paziti da ne podcijenimo mučno iskustvo koje je u njima izraženo. Bog uviđa patnju svoje djece i uvjerava ih da je "dragocjena u očima Jahvinim smrt pobožnika njegovih" (Psalam 116,15). Božanski sud obvezuje Božji narod da podigne svoj glas protiv svakog zla i da traži dolazak Božjeg kraljevstva u punini. Psalmi također daju glas onima koji stradaju dajući im do znanja da je Bog svjestan njihove patnje i da će pravda jednog dana svakako doći.

Tko ponekad ne razmišlja i ne mašta o osveti onima koji su njemu ili njegovim voljenima nanijeli strašnu nepravdu? Kako vam ovi psalmi mogu pomoći da takve osjećaje postavite u pravu perspektivu?

BOŽJI SUD I SVETIŠTE

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 96,6-10; Psalam 99,1-4; Psalam 132,8-10.14-19. Gdje se Božji sud odigrava i kako je to povezano s nama? Kako nam Svetište pomaže da razumijemo na koji će se način Bog obračunati sa zlom?

.....
 .....
 .....

Božji sud usko je povezan sa Svetištem. Svetište je bilo to okruženje u kojem se shvaćanje psalmista u vezi s problemom zla preokrenulo (Psalam 73,17-20). Svetište je označeno kao mjesto božanskog suda, na što ukazuje suđenje putem Urima (Brojevi 27,21) i sudački naprsnik velikog svećenika (Izlazak 28,15.28-30). U skladu s tim, mnogi psalmi opisuju Boga kako sjedi na svojem prijestolju u Svetištu spremajući se da sudi svijetu zbog njegovih grijeha i zala.

U Svetištu je otkriven plan spasenja. U poganstvu grijeh se shvaćao prvenstveno kao neka tjelesna nečistoća koju je trebalo ukloniti uz pomoć magijskih rituala. Nasuprot tomu, Biblija prikazuje grijeh kao kršenje Božjeg moralnog Zakona. Božja svetost pokazuje da On voli pravdu i istinu. Tako bi i Božji narod trebao tragati za pravdom i istinom i slaviti Boga u Njegovoj svetosti. A da bi to učinio, mora držati Božji zakon koji je izraz Njegove svetosti.

Prema tomu, Svetište je mjesto oprosta grijeha i obnovljenja pravednosti, na što ukazuje Božje prijestolje milosti i “žrtve pravedne” (Ponovljeni zakon 33,19; Psalam 4,5).

Ipak, “Bog koji prašta” izvršava osvetu nad zlim djelima nepokajanih ljudi (Psalam 99,8). Praktične posljedice dolaska božanskog suda ogleđaju se u stalnoj svijesti o Božjoj svetosti i potrebi da pravedni žive u skladu s Božjim zahtjevima Saveza.

Rezultat Gospodnjeg suda sa Siona jest blagostanje pravednih i poraz zlih (Psalam 132,13-18). Svetište je poticalo radosno iščekivanje Gospodnjeg dolaska kao Suca, posebno tijekom Dana pomirenja. Isto tako i psalmi naglašavaju izvjesnost predstojećeg dolaska božanskog Suca (Psalam 96,13; Psalam 98,9), Isusa Krista u nebeskom Svetištu (Otkrivenje 11,15-19).

Pročitajte Rimljanima 8,34. Na koji nam način taj redak pokazuje zašto je ono što Krist čini u nebeskom Svetištu radosna vijest za Njegov narod?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Misli s Gore blaženstava* pročitajte poglavlje pod naslovom "Blaženstva", str. 13—19, 31—36.

Psalmi govore protiv ljudske ravnodušnosti prema nepravdi. U njima vidimo nemirenje sa zlom. Oni su motivirani ne željom za osvetom, već revnošću za proslavljanjem Božjeg imena. Stoga je prikladno da se pravedni raduju kad vide Božju osvetu nad zlom jer se na taj način Božje ime i Njegova pravednost brane pred svijetom (Psalam 58,11.12). Psalmi obvezuju ljude da podignu glas protiv zla i da traže dolazak Božjeg kraljevstva u punini. U Psalmima nam se pruža uvjerenje u božansku utjehu i izbavljenje. Jer Jahve će ustati!

"'Kad vas budu grdili i progonili,' kaže Isus, 'radujte se i kličite od veselja.' Zatim je spomenuo proroke koji su govorili u Gospodnje ime, kao 'uzor strpljiva podnošenja nevolja' (Jakov 5,10). Abel, prvi kršćanin među Adamovim potomcima, umro je kao mučenik. Henok je hodio s Bogom, a svijet ga nije razumio. Noi su se rugali kao zanesenjaku koji unosi nemir među ljude. 'Drugi, opet, iskusiše izrugivanje i udarce i povrh toga okove i tamnice. ... Jedni biše mučeni na kolu, odbijajući oslobođenje da postignu bolje uskrsuće.' (Hebrejima 11,36.35)" (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, str. 34)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Budući da nas bolna svijest o postojanju zla u svijetu može navesti da se zapitamo kraljuje li Jahve doista, kako možemo razviti nepokolebljivu vjeru koja će biti jaka čak i u kušnji? Na što bismo se morali usredotočiti da bismo održali vjeru u Božju ljubav, dobrotu i moć? Što nam križ govori o Bogu i Njegovom karakteru?

2. Zašto je važno da se ne uzdamo u ljudsku snagu (vođe, ustanove i društvena kretanja) kao na izvor vrhunske mudrosti i rješenja za nepravdu u svijetu, već da se oslanjamo isključivo na Božju riječ i Njegov sud?

3. Što je sve u praktičnom smislu povezano s istinom da je Svetište mjesto božanskog suda?

4. Kako razumjeti oštar jezik nekih psalama? Na koji nam način taj jezik pomaže da se poistovjetimo s ljudskom stranom onih koji su ih pisali?

Dobrota je Tvoja do Neba

“Hvalit ću te Gospode, među narodima, među pucima pjevat ću tebi: jer do neba je dobrota tvoja, do oblaka vjernost tvoja.”
(Psalam 57,10.11)

Biblijski tekstovi: Psalam 136; Psalam 51; Psalam 130; Psalam 113; Psalam 123.

Psalmisti uviđaju da su duhovno siromašni i da nemaju što ponuditi Bogu. Da nemaju ništa u sebi ni na sebi što bi ih preporučilo pred Božjim svetim prijestoljem (Psalam 40,18). Oni shvaćaju da im je, kao i svima nama, potrebna Božja milost.

Ukratko, potrebno im je Evanđelje.

Psalmi naglašavaju činjenicu da ljudi u potpunosti ovise o Božjoj milosti. Srećom, Božja milost je vječna, što se pokazalo i prigodom Božjeg stvaranja i tijekom povijesti Božjeg naroda (Psalam 136). Pred vječnim Bogom ljudski život je prolazan kao trava, ali Bog osjeća samilost prema ljudima, obnavlja njihovu snagu (Psalam 103,3.5.15), i u Njemu im je obećana vječnost.

Božji narod nalazi utjehu u činjenici da je Bog vjeran svojem Savezu. Vapaji naroda, koliko god ponekad bili nestrpljivi, često su puni nade jer su upućeni njihovom suosjećajnom nebeskom Ocu (Psalam 103,13; Psalam 68,6; Psalam 89,27). Nova iskustva Božje milosti i ljubavi jačaju njihovu odlučnost da slave Boga i da služe samo Njemu i nikomu i ničemu više.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White,
Proroci i kraljevi, Znaci vremena, 2018., stranice 303—310.

VJEČNA JE LJUBAV NJEGOVA

Pročitajte Psalam 136. Koja misao prevladava u ovom psalmu? U čemu psalmist nalazi dokaze za svoju tvrdnju?

.....

.....

Psalam 136 poziva Božji narod da slavi Jahvu za Njegovu milost koja se otkrila u djelima stvaranja (Psalam 136,4-9) i u povijesti Izraela (Psalam 136,10-22). "Milost" (hebr. *chesed*, "vječna ljubav") sadrži misao o Božjoj dobroti i vjernosti prema Njegovim djelima stvaranja i Njegovom Savezu s Izraelom. Ovaj psalam pokazuje da su Božja neizmjerena moć i veličanstvo utemeljeni na Njegovoj postojanoj ljubavi.

Jahve je "Bog nad bogovima" i "Gospodar nad gospodarima"; ovaj hebrejski izraz znači "Bog je najveći" (Psalmi 136,1-3), ne u smislu da postoje i drugi bogovi, već da je On jedini Bog.

Gospodnja najveća čuda, koja nitko drugi ne može ponoviti, neosporni su pokazatelj Njegove vlasti (Psalam 136,4). Bog je stvorio Nebo, Zemlju i nebeska tijela koja pogani obožavaju (Ponovljeni zakon 4,19). Psalmi, međutim, oduzimaju autoritet poganskim bogovima, a u širem smislu i svim drugim ljudskim uzdanicama. To su samo proizvodi stvaranja. To je samo stvorenje, a ne Stvoritelj, što je ključna razlika.

Slika Gospodnje jake mišice i ispružene ruke (Psalam 136,12) naglašava učinkovitost Božje sile i dalekosežan utjecaj Njegove milosti.

Božja milost pokazana tijekom stvaranja i povijesti trebala bi potaknuti Božji narod da se uzda u Njega i da ostane vjeran Njegovom Savezu. Pripjev "vječna je ljubav njegova" ponavlja se 26 puta u Psalmu 136, uvjeravajući tako Božje štovatelje da se On ne mijenja i da će u svakom novom naraštaju ponoviti svoja djela milosti. Bog se sjeća svojeg naroda (Psalam 136,23) i vjeran je svojem Savezu milosti. Vjera u Gospodnju postojanu milost nalazi se u srži biblijske vjere, što podrazumijeva radosno obožavanje i povjerenje, kao i suzdržanost i pokajanje.

Psalam 136 (redci 23-25) završava porukom o Božjoj sveobuhvatnoj brizi o ovom svijetu. Božja milost proteže se ne samo na Izrael, već na sva djela stvaranja. Ovaj psalam, dakle, govori o sveobuhvatnosti Božje spasonosne milosti i potiče cijeli svijet da se pridruži Izraelovom slavljenju Boga (vidi također Luka 2,10; Ivan 3,16; Djela 15,17).

U kojem smislu slika Isusa na križu, koji umire kao Zamjena za naše grijeh, naj snažnije otkriva veliku istinu o Bogu i o tome da je "vječna ljubav njegova"?

STVORI MI ČISTO SRCE

Pročitajte Psalam 51,3-7. Zašto se psalmist poziva na Božju milost?

.....

.....

Kralj David izlijeva svoje srce pred Jahvom tražeći oprost grijeha u duhovno najmračnijim trenucima svojeg života (2. Samuelova 12). Opraštanje je izniman dar Božje milosti, koji nam On daje “po milosrđu svome” (Psalam 51,3). Kralj David moli Boga da ne postupa s njim onako kao što njegov grijeh zaslužuje (Psalam 103,10), već u skladu sa svojim božanskim karakterom, odnosno svojim milosrđem, vjernošću i suosjećanjem (Psalam 51,3; Ponovljeni zakon 34,6.7).

Pročitajte Psalam 51,8-21. Kako je ovdje prikazano opraštanje grijeha? Što je cilj božanskog opraštanja?

.....

.....

Božanski oprost podrazumijeva nešto više od legalnog proglašenja nevinosti. On izaziva duboku promjenu koja seže do najskrivenijih kutaka ljudskog bića (Psalam 51,6; Hebrejima 4,12). On dovodi do pojave novog stvorenja (Psalmi 51,12; Ivan 3,3-8). Hebrejska riječ *bara*, “stvori”, opisuje božansku stvaralačku silu (Postanak 1,1). Samo Bog može stvarati, *bara*. Samo Bog može proizvesti korjenitu i trajnu promjenu u srcu pokajane osobe (2. Korinćanima 4,6).

David traži da bude očišćen izopom (Levitski zakonik 14,2-8; Psalam 51,9). On osjeća da ga njegova krivnja udaljava iz Gospodnje prisutnosti na isti način kao što je gubavcu zabranjen ulazak u zajednicu sve dok traje stanje njegove nečistoće (Psalam 51,13). On strahuje da ga žrtve ne mogu očistiti u potpunosti, zato što nije bilo te žrtve koja bi mogla iskupiti grijeh preljuba i ubojstva počinjen s predumišljajem (Izlazak 21,14; Levitski zakonik 20,10).

Samo je bezuvjetna božanska milost mogla prihvatiti Davidovo “srce raskajano, ponizno” kao žrtvu, i ponovno dovesti Davida u sklad s Bogom (Psalam 51,18.19). Tražeći da bude očišćen izopom, on se zapravo želi vratiti u Božju prisutnost.

Ako je Bog mogao Davidu oprostiti preljub, prijevaru i ubojstvo, koliko nade ima za vas?

“AKO SE, JAHVE, GRIJEHA BUDEŠ SPOMINJAO...”

Pročitajte Psalam 130. Kako je tu oslikana ozbiljnost grijeha i nada za grešnike?

.....

.....

Velika nevolja koja je snašla psalmista povezana je s njegovim grijesima i grijesima njegovog naroda (Psalam 130,4.9). Grijesi naroda toliko su teški da prijete vječnim odvajanjem od Boga (Psalam 130,4). Sveto pismo spominje izvještaje o grijesima koji se čuvaju za Sudnji dan (Daniel 7,10; Otkrivenje 20,12), kao i uklanjanje imena grešnika iz knjiže života (Izlazak 32,32; Psalam 69,29; Otkrivenje 13,8).

Psalmist se, dakle, moli za Božji oprost na osnovi kojeg će biti izbrisani zapisi o grijesima (Psalam 51,3.11; Jeremija 31,34; Mihej 7,19). On zna da “Bog nije gnjevljiv. Njegova je ljubav vječna. Njegov ‘gnjev’ može biti izazvan samo čovjekovom odlukom da ne cijeni Njegovu ljubav. ... Svaha Njegovog gnjeva nije da rani, već da iscijeli; ne da uništi, nego da spasi svoj narod Saveza (vidi Hošea 6,1.2).” (Hans K. LaRondelle, *Deliverance in the Psalms*, Berrien Springs, MI: First Impressions, 1983., str. 180,181) Posebno je zanimljivo da upravo Božja spremnost da oprostii grijeha, a ne da ih kazni, izaziva najdublje poštovanje prema Njemu (Psalam 130,4; Rimljanima 2,4). Istinsko obožavanje se, prema tomu, zasniva na divljenju Božjem karakteru ljubavi, a ne na strahu od kazne.

Božja djeca pozvana su da “čekaju Gospoda” (Psalam 27,14 — Šarić; Psalam 37,34). Hebrejski izraz *kavaħ*, “čekati”, doslovno znači “uzdati se” i korijen je hebrejske riječi za “nadu”. Dakle, čekanje Gospodina nije pasivno prepuštanje nesretnim okolnostima, već “uzdanje” ili željno iščekivanje Božje pomoći. Nada psalmista nije utemeljena na njegovom optimizmu, već na Božjoj riječi (Psalam 130,5). Vjerno čekanje Gospodina nikad nije uzaludno, jer nakon mračne noći dolazi jutro božanskog izbavljenja.

Zapazite kako osobna molitva psalmista postaje molitva cijele zajednice (Psalam 130,7.8). Blagostanje pojedinca neodvojivo je povezano s dobrobiti čitavog naroda. Dakle, ne treba se moliti samo za sebe, nego i za svoju zajednicu. Kao vjernici mi smo dio zajednice, a ono što utječe na jedan dio zajednice, utječe na sve.

Razmislite o pitanju: “Ako se, Jahve, grijeha budeš spominjao, Gospodine, tko će opstati?” (Psalmi 130,3). Što to znači za vas osobno? Gdje biste bili da je Gospodin nastavio gledati na vaša bezakonja?

SLAVA UZVIŠENOM I MILOSRDNOM BOGU

Pročitajte Psalam 113; Psalam 123. Koja su dva različita aspekta Božjeg karaktera opisana u tim psalmima?

.....

.....

.....

Psalmi 113 i 123 slave Božju uzvišenost kao i Njegovu milost. Gospodnja uzvišenost otkriva se u slavi Njegovog imena i uzdignutom položaju Njegovog prijestolja koje nadvisuje sve naroda i nebesa (Psalam 113,4,5; Psalam 123,1). Rečenica “Tko je kao Jahve, Bog naš” (Psalam 113,5) izražava vjeru da se nijedna sila na ovom svijetu ni izvan njega ne može suprotstaviti Izraelovom Bogu.

Nepristupačna visina u kojoj Jahve prebiva ilustrirana je činjenicom da je On spreman poniziti se i da “gleda odozgo nebo i zemlju” (vidi Psalam 113,6). Dakle, to što Bog prebiva u visini, ne sprečava Ga da vidi što se događa ovdje dolje. Gospodnja milost ogleda se u Njegovoj milostivoj spremnosti da se umiješa u stvari ovoga svijeta i da spasi nevoljne i uboge iz njihovih nedaća. Njegova velikodušna ruka nije skrivena od Njegovih slugu, iako je Njegovo prebivalište visoko na nebesima.

Božja veličina i brižnost, koje se ne mogu potpuno sagledati u Božjoj čudesnoj transcendentnosti, postaju vidljive u Božjim djelima milosrđa i suosjećanja. Siromašni, potlačeni i svi kojima je potrebna pomoć mogu iz prve ruke iskusiti Božju moć zahvaljujući čudesnim preokretima koje je On u stanju izvesti u njihovu korist. Uzvišeni Bog pokazuje svoju veličinu tako što svojom moći podiže oborene. Ljudi slobodno pristupaju Jahvi jer Njegovo veličanstvo i nadmoć ne mijenjaju činjenicu da je On njihov milosrdni Stvoritelj i da su oni Njegove sluge, Njegova ljubljena djeca.

Bogoslužje je, dakle, motivirano ne samo Božjom veličanstvenošću, već i Njegovom dobrotom. Slavljenje Boga nije ograničeno vremenom i prostorom (Psalam 113,2,3). Božja veličina i milosrđe najbolje se ogledaju u Isusu Kristu koji je sišao s Neba i ponizio se do same smrti na križu da bi uzdigao palo čovječanstvo (Filipljanima 2,6-8). A tu, na križu, nalazimo najjače moguće razloge za obožavanje i slavljenje Boga radi onoga što je učinio za nas.

Zadržite se u mislima na križu i onome što se tamo dogodilo za vas osobno. Od čega vas je Isus spasio? Zašto je toliko važno da križ uvijek bude na prvom mjestu u vašim mislima?

NE ZABORAVI NJEGOVA DOBROČINSTVA

Pročitajte Psalam 103. Kako je ovdje oslikana Božja milost?

Psalam 103 nabraja mnogostruke Gospodnje blagoslove. Ti blagoslovi obuhvaćaju “dobročinstva njegova” (Psalam 103,2) potrebna za život u blagostanju (Psalam 103,3-6). Ti blagoslovi temelje se na Božjem milosrdnom karakteru i Njegovoj vjernosti Savezu koji je učinio s Izraelom (Psalam 103,7-18). Jahve se “spominje” ljudske slabosti i prolaznosti i osjeća samilost prema svojem narodu (vidi Psalam 103,13-17). To “spominjanje” ili podsjećanje više je od samo misaone aktivnosti. Ono podrazumijeva privrženost koja se pokazuje u djelima — Bog izbavlja i čuva svoj narod (Psalam 103,3-13). Dojmljive slike u Psalmu 103,11-16 ilustriraju neizmjernu veličinu Božje milosti koja se može usporediti jedino s beskrajnim prostranstvom nebesa (Izajia 55,9).

Kako bi onda ljudi trebali uzvratiti na toliku Božju dobrotu?

Na prvom mjestu tako što će blagoslivljati Jahvu (Psalam 103,1.2).

Blagoslov se uglavnom shvaća kao čin darivanja nekoga materijalnim i duhovnim dobrima (Postanak 49,25; Psalam 5,13). A s obzirom na to da je Bog izvor svih blagoslova, kako ljudska bića mogu blagoslivljati Boga? Netko tko je na nižem položaju može svojom zahvalnošću i slavljenjem blagoslivljati onoga tko je uzvišeniji (1. o kraljevima 8,66; Job 29,13). Bog blagoslivlja ljude čineći im dobro, a ljudi blagoslivljaju Boga slaveći Njegovu dobrotu pokazujući duboko poštovanje prema Njemu zbog Njegovog milosrdnog karaktera.

Nadalje, blagoslivljaju Ga tako što pamte Njegov Savez i sva dobra koja im je učinio (Psalam 103,2.18-22), baš kao što se i Jahve spominje ljudske slabosti i Saveza koji je sklopio sa svojim narodom (Psalam 103,3-13). Spominjanje ili prisjećanje ključni je aspekt odnosa između Boga i Njegovog naroda. Baš kao što Bog pamti obećanja koja je dao svojem narodu, tako je i narod dužan sjećati se Božje vjernosti i uzvratiti Mu ljubavlju i poslušnošću.

Ovo potkrepljuju sljedeće čuvene riječi Ellen G. White: “Za nas bi bilo dobro da svakoga dana provedemo jedan sat u razmišljanju o Kristovom životu. Trebamo ga proučavati u svakoj pojedinosti, dopustivši svojoj mašti da obuhvati sve prizore, naročito one vezane za kraj Njegovog života. Dok se tako bavimo Njegovom velikom žrtvom za nas, naše povjerenje u Njega postat će mnogo postojanije, naša će ljubav oživjeti i dublje će nas prožeti Njegov Duh. Ako želimo biti spašeni, moramo naučiti pouku o pokajanju i poniznosti u podnožju križa.” (*Isusov život*, str. 54)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Put Kristu* pročitajte poglavlje “Grešnikova potreba za Kristom”, str. 14—20.

U Psalmima glasovi Božjeg naroda združuju se u proslavljanju Božje vječne ljubavi u pripjevu koji se stalno ponavlja: “Jer je vječna ljubav njegova.” (Psalam 106,1; Psalam 107,1; Psalam 118,1-4.29; Psalam 136) “Ne slaviti Boga značilo bi zaboraviti sva Njegova dobročinstva, ne cijeliti Božje darove. Samo oni koji slave ne zaboravljaju. Razmišljanje i govorenje o Bogu još uvijek nije proslavljanje. Slavljenje počinje kada netko prizna Božje veličanstvo i Njegova djela i uzvрати na njih obožavanjem Njegove dobrote, milosti i mudrosti.” (Hans LaRondelle, *Deliverance in the Psalms*, str. 178)

Značenje svečanog priznanja Božje postojane milosti poprima još dublji smisao kada se sjetimo da Božji *khesed* — to jest Njegova dobrotu i vjernost ostaje čvrsta i nepromjenjiva usred ljudskih grijeha i pobune protiv Boga.

“Mi smo grijeshili protiv Njega i ne zaslužujemo Njegovu naklonost; a ipak je On sam stavio na naše usne najdivniju od svih molitava: ‘Ne odbaci nas, rad’ imena svoga, ne sramoti prijesto Slave svoje, spomeni se i nemoj razvrći Saveza svog s nama!’ (Jeremija 14,21) Kada dođemo k Njemu priznajući svoju nedostojnost i grijeh, On se obvezao da će saslušati naše vapaje. Čast Njegovog prijestolja zalag je da će ispuniti obećanje koje nam je dao.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 95)

To što je iskustveno spoznao koliko je Bog bio milostiv prema njemu (Psalam 103,2) ohrabrilo je psalmista da kaže: “Gospod čini pravedna djela, i pravicu *svima* potlačenima.” (Psalam 103,6 — Varaždinska Biblija). Dakle, krajnji je cilj osobnog svjedočanstva psalmista i slavljenja Božje milosti u njegovom životu uvjeriti druge u Božju dobrotu, tako da i oni mogu otvoriti srce Bogu, primiti Njegovu spasonosnu milost i slaviti Ga (Psalam 9,12.13; Psalam 22,23-28; Psalam 66,17).

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kakvo praktično značenje po ljudsko spasenje ima činjenica da je Božja milost vječna? Zašto to ipak ne znači da čovjek može slobodno grijehiti zato što je Božja milost vječna?

2. Kako možemo pomiriti istinu o Božjem opraštanju naših grijeha s Božjom osudom grijeha?

3. Kako se izjave o Božjoj milosti u Novom zavjetu slažu s tvrdnjama iz Psalama (Efežanima 2,4.5; 1. Timoteju 1,16; Titu 3,5; Hebrejima 4,16)?

Mudrost za pravedno življenje

**“Nauči nas dane naše brojiti, da steknemo mudro srce.”
(Psalam 90,12)**

Biblijski tekstovi: Psalam 119,1-16; Psalam 90; Ivan 3,16; Psalam 95,7-11; Psalam 141; Psalam 128.

Kao što smo vidjeli, Božja milost omogućuje oprost grijeha i stvara novo srce u pokajanom grešniku koji sada živi vjerom.

Božja riječ pruža i upute za pravedan život (Psalam 119,9-16). Držanje Božjeg zakona ni u kojem smislu nije legalističko poštovanje pravila, već život u prisnom odnosu s Bogom, život pun blagoslova (Psalam 119,1.2; Psalam 128).

Međutim, život pravednih nije bez kušnji. Pravedni mogu katkada doći u napast zbog lukave naravi grijeha (Psalam 141,2-4), a mogu čak i podleći kušnji. Bog dopušta trenutke kušnje da bi se vjernost (ili nevjernost) Njegove djece jasno pokazala. Ako Božja djeca slušaju Božje upute i opomene, njihova vjera biva pročišćena, a njihovo povjerenje u Boga jača. Mudrost za pravedno življenje stječe se u dinamici života s Bogom usred kušnji i izazova. Prema tomu, molitva da nas Bog nauči brojiti naše dane kako bismo stekli mudro srce (Psalam 90,12), odražava trajnu odluku da koračamo putom vjernosti Gospodinu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White,
Proroci i kraljevi, Znaci vremena, 2018., stranice 311–319.

U SRCE SVOJE POHRANIO SAM RIJEČ TVOJU

Pročitajte Psalam 119,1-16.161-168. Na koji način trebamo držati Božje zapovijedi i koji blagoslovi iz toga proizlaze?

.....

.....

.....

.....

Svakodnevno življenje u vjeri Biblija opisuje kao hod s Bogom na putu pravednosti. Življenje u vjeri održava se hodaњem “po Zakonu Jahvinu” (Psalam 119,1) i “u sjaju lica tvogega” (Psalam 89,16). To ni u kojem slučaju nisu dva različita putovanja. Hodanje u svjetlosti Božjeg lica podrazumijeva držanje Božjeg zakona. Isto tako, hodaњe “po Zakonu Jahvinu” podrazumijeva traženje Boga cijelim srcem (Psalam 119,1.2.10).

“Put neokaljan” još je jedan pojam kojim Psalmi opisuju pravedan život (Psalam 119,1). Izraz “neokaljan” opisuje žrtvu “bez mane” koja je ugodna Bogu (Izlazak 12,5). Isto tako, život pravednika, koji je živa žrtva (Rimljanima 12,1), treba biti neokaljan ljubavlju prema grijehu. Život posvećen Bogu također je i “put savršenstva”, što znači da osoba zauzima odgovarajući smjer u životu koji je Bogu ugodan (Psalam 101,2.6; vidi također Psalam 18,32).

Držanje Božjih zapovijedi nema nikakve veze s legalističkim poštovanjem božanskih pravila. Naprotiv, ono se sastoji od razumijevanja razlike između ispravnog i pogrešnog, dobra i zla (Psalmi 111,10; vidi i 1. Ljetopisa 22,12), i obuhvaća čitavu osobu, a ne samo vanjska djela. Biti “neokaljan”, držati Božje zapovijedi i tražiti Boga svim srcem, nedvojivi su stavovi u životu (Psalam 119,1.2).

Božje zapovijedi otkrivenje su Božje volje pred svijetom. One upućuju ljude kako da postanu mudri i da žive u slobodi i miru (Psalam 119,7-11.133). Psalmist uživa u Zakonu jer ga on osvjedočuje da je Bog vjeran (Psalam 119,77.174).

“Koji tvoj Zakon ljube, velik mir uživaju, ni o što se oni ne spotiču.” (Psalam 119,165) Slika spoticanja ilustrira moralni pad. Kao svjetiljka nozi psalmista (Psalam 119,105), Božja riječ čuva nas od kušnji (Psalam 119,110).

Kako je Krist pokazao silu Božje riječi u svojem životu (Matej 4,1-11)? Što nam to govori o sili koja proizlazi iz srca posvećenog poslušnošću Božjem zakonu?

NAUČI NAS BROJITI DANE NAŠE

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 90; Psalam 102,12; Psalam 103,14-16. U čemu se ogleda ljudska nesreća?

.....

.....

Promatrano u svjetlu vječnosti, život palog ljudskog bića je samo para. Tisuću godina u Božjim očima je "kao straža noćna" koja traje tri ili četiri sata (Psalam 90,4). U usporedbi s božanskim vremenom, ljudski život samo proleti (Psalam 90,10). I najjači među ljudima mogu se usporediti s najslabijim biljkama (Psalam 90,5.6; Psalam 103,15.16). A opet, čak i taj kratak život ispunjen je mukotrpnim radom i žalošću (Psalmi 90,10). Čak i svjetovni ljudi, koji ne vjeruju u Boga, tuguju i žale zbog kratkoće života, posebno kad se on usporedi s vječnošću.

U Psalmu 90 ljudske nevolje dovode se u vezu s činjenicom da se Bog brine za ljude kao njihov Stvoritelj. Jahve je bio utočište svojeg naroda u prošlosti (Psalam 90,1.2). Hebrejska riječ *maon*, "mjesto stanovanja", prikazuje Jahvu kao okrilje ili utočište Njegovog naroda (Psalam 91,9).

Bog obuzdava svoj pravedni gnjev i iznova pruža svoju milost. Psalmist uzvikuje: "Tko će mjeriti žestinu gnjeva tvojega?" (Psalam 90,11), što znači da nitko nikada nije iskusio puninu Božjeg gnjeva protiv grijeha, tako da još uvijek postoji nada da se ljudi pokaju i steknu mudrost za pravedan život.

Prema Bibliji, mudrost ne podrazumijeva samo razum, već i duboko štovanje Boga. Mudrost nam je potrebna da znamo "dane naše brojiti" (Psalam 90,12). To što možemo brojiti naše dane, znači da su nam dani ograničeni i mi smo toga svjesni. Mudro živjeti znači živjeti sa sviješću o prolaznosti života, što vodi u vjeru i poslušnost. Ta mudrost stječe se samo putem pokajanja (Psalam 90,8.12) i Božjih darova opraštanja, suošjećanja i milosti (Psalam 90,13.14).

Naš osnovni problem ne potječe od činjenice da smo stvoreni kao ljudska bića, već od grijeha i onoga što je grijeh učinio u našem svijetu. Njegove razorne posljedice vide se na svakom mjestu i u svakom čovjeku.

Međutim, zahvaljujući Isusu, osiguran nam je put izbavljenja iz naših ljudskih nevolja (Ivan 1,29; Ivan 3,14-21). U suprotnom, ne bismo imali nikakvu nadu.

Koliko god brzo naš život prolazi, koje obećanje imamo u Isusu? (Vidi Ivan 3,16.) A kakvu bismo nadu imali bez Njega?

BOŽANSKO ISPITIVANJE

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 81,8-9; Psalam 95,7-11; Psalam 105,17-22. Što sve božansko ispitivanje podrazumijeva u ovim redcima?

.....

.....

Meriba je mjesto gdje je Izrael kušao Boga dovodeći u pitanje Njegovu vjernost i moć da zadovolji njihove potrebe (Izlazak 17,1-7; Psalam 95,8,9). Međutim, Psalam 81 to preokreće na zanimljiv način tumačeći isti događaj kao trenutak kada je Bog kušao Izrael (Psalam 81,8). I narod je zbog svoje neposlušnosti i nedostatka povjerenja (Psalmi 81,12), pao na tom Božjem ispitju. Spominjanje Meribe šalje dvostruku poruku. Prvo, Božji narod ne smije ponavljati pogreške iz prošlosti, već treba vjerovati Bogu i hodati Njegovim putom (Psalam 81,14). Drugo, premda je narod pao na ispitju, Bog im je pritekao u pomoć kada su bili u nevolji (Psalam 81,8). Božja spasonosna milost u prošlosti pruža novim naraštajima sigurnost u Božju milost.

Psalam 105 pokazuje da su kušnje bile Gospodnje sredstvo za provjeru Josipovog povjerenja u Božju riječ u pogledu vlastite budućnosti (Postanak 37,5-10; Psalam 105,19). Hebrejski *tsarap*, "prokušati", u 19. retku ("Do vremena kad se ispuni riječ njegova: prokuša ga riječ Gospodnja.") koristi se u smislu čišćenja, oplemenjivanja, pročišćenja. Prema tomu, Bog je kušao Josipovu vjeru s namjerom da ukloni svaka sumnju u svoje obećanje i da ojača Josipovo povjerenje u Božje vodstvo. Cilj je božanskog odgajanja ojačati Božju djecu i pripremiti ih za ispunjenje obećanja, kao što je pokazano na Josipovom primjeru (Psalam 105,20-22). Međutim, odbacivanje Božjih pouka vodi k sve većoj tvrdoglavosti i okorjelosti srca svojevoljne osobe.

"Bog zahtijeva neodložnu i neupitnu poslušnost svojem Zakonu, ali ljudi spavaju ili su paralizirani prijevarama Sotone koji izmišlja izgovore i okolišanja i svladava njihovu neodlučnost, govoreći ono što je rekao Evi u Vrtu: 'Nećete vi umrijeti.' Neposlušnost ne samo što otvrdnjuje srce i savjest krivca, već kvari i vjeru drugih. Ono što im se isprva činilo jako lošim, postupno mijenja dojam budući da se stalno nalazi pred njima, dok se na kraju pitaju je li to uopće grijeh i nesvjesno upadaju u istu zabludu. (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 4, str. 133,134)

Kakvo je vaše osobno iskustvo kad je riječ o tome kako grijeh otvrdnjuje srce? Zašto bi nas ta misao trebala uputiti na križ, gdje možemo naći snagu za poslušnost?

PRIJEVARNOST ZLOG PUTA**Pročitajte Psalam 141. Za što se psalmist moli?**

.....

U Psalmu 141 upućuje se molitva za zaštitu od kušnji koje vrebaju izvana i iznutra. Psalmist nije ugrožen samo planovima zlih (Psalam 141,9,10), već je u napasti da se i sam ponaša kao zli. Njegova prva slaba točka je samokontrola u govoru i zato se on moli da Jahve čuva vrata njegovih usta (Psalam 141,3). Ta slika podsjeća na čuvanje gradskih vrata koja su u biblijska vremena štitila grad.

Kušnja je i kad se Božje dijete dvoumi hoće li poslušati savjete pravednih ili će se prepustiti slastima zlih (Psalam 141,4,5). Psalmist svoje srce doživljava kao glavnu prijetnju jer se tu odigrava prava bitka. Samo neprestana molitva s potpunim povjerenjem i predajom Bogu može spasiti Božje dijete od kušnji (Psalam 141,1,2).

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 1,1; Psalam 141,4. Kako je tu prikazan rastući i lukavi karakter kušnji?

.....

.....

U Psalmu 141,4 opisuje se progresivna narav kušnji. Prvo, srce je sklonu zlu. Drugo, ono potiče na činjenje zlih djela (hebrejski izraz koji je tu upotrijebljen naglašava ponavljajuću narav djela). Treće, srce se hrani slastima opakih, naime, prihvaća njihove zle postupke kao nešto poželjno.

Slično tomu, prema Psalmu 1,1 kušnja nailazi kako bi spriječila Božje dijete da hodi Njegovim putem navodeći ga da hodi s opakima, da stoji na putu grešnika i, konačno, da sjedi u društvu podrugljivaca. ("Sretna je osoba koja ne sluša savjete zlih, ne povodi se za primjerom grešnika, i ne druži se s izrugivačima." Psalam 1,1 — Suvremeni hrvatski prijevod) Ne trebamo biti poput grešnika, opakih ljudi i podrugljivaca niti im dopustiti da nas udalje od Gospodina.

Psalmi opisuju progresivnu, primamljivu i lukavu narav kušnji, što naglašava činjenicu da nam samo potpuna ovisnost o Bogu može osigurati pobjedu. Psalmi naglašavaju važnost riječi koje netko izgovara i sluša kad se nalazi u kušnji. Završetak životnog puta zlih, kao i pravednih, trebao bi naučiti ljude da traže mudrost od Boga (Psalam 1,4-6; Psalam 141,8-10). Ipak, u oba ta psalma konačno opravdanje Božje djece ostaje u budućnosti. To znači da su vjernici pozvani da strpljivo vjeruju Bogu i da Ga čekaju.

BLAGOSLOVI PRAVEDNOG ŽIVLJENJA

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 1,1-3; Psalam 112,1-9; Psalam 128. Koji su blagoslovi obećani onima koji duboko štuju Boga?

.....

.....

.....

Od mnogih blagoslova obećanih onima koji štuju Boga, mir je vjerojatno jedan od najvećih. Psalam 1 uspoređuje pravedne sa stablom posadenim kraj potoka, koje donosi svoje plodove na vrijeme i komu list zimi ne vene (Psalam 1,3; Hebrejima 17,7.8; Ezekiel 47,12). Ta sličnost ukazuje na izvor svih blagoslova, na počivanje u Božjoj prisutnosti u Njegovom Svetištu i uživanje u trajnom i punom ljubavi odnosu s Bogom. Za razliku od zlih koji su opisani kao pljeva, bez stabilnosti, mjesta i budućnosti, pravednici su kao plodno stablo s korijenom, smješteno blizu Boga, na izvoru vječnog života.

Psalam 128,2.3 podsjeća na blagoslove mesijanskog kraljevstva, gdje sjedenje pod vlastitim trsom i smokvom predstavlja simbol mira i blagostanja (Mihej 4,4). Blagoslov mira nad Jeruzalemom (Psalam 122,6-8; Psalam 128,5.6) prenosi poruku nade u Mesiju koji će okončati zlo i obnoviti mir u svijetu.

“U Bibliji se baština spašenih naziva domovinom (Hebrejima 11,14-16). Tamo nebeski Pastir vodi svoje stado na izvore žive vode. Drvo života donosi plod svakog mjeseca, a lišće stabla služi za lijek narodima. Tamo su potoci koji vječno žubore, bistri kao kristal, a uz njih lelujavu drveće baca svoje sjene na putove što ih je Gospodin pripremio za otкупljene. Tamo se prostrane ravnice protežu u prekrasne brežuljke, a Božje gore uzdižu svoje uzvišene vrhove. Na ovim će mirnim ravnicama tih živahnih potoka Božji narod, toliko dugo tuđinci i putnici, naći dom.” (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 531)

Novi zavjet opisuje ispunjenje te nade prigodom Kristovog drugog dolaska i stvaranja novog svijeta (Matej 26,29; Otkrivenje 21). Dakle, bez obzira na to što pravedni primaju mnoge blagoslove već u ovom životu, punina Božje milosti čeka ih tek kada se Njegovo kraljevstvo u potpunosti obnovi na svršetku vremena.

Zašto su križ i ono što se na njemu dogodilo jamac obećanja koja nalazimo u Novom zavjetu o onome što je Bog pripremio za nas? Kako već sada možemo crpiti utjehu iz tih obećanja?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U naše vrijeme stjecanje mudrosti nije toliko poželjno kao postizanje sreće. Ljudi bi radije bili sretni nego mudri. Međutim, možemo li uopće biti istinski sretni i imati ispunjen život bez božanske mudrosti? Psalmi jasno kažu da ne možemo. Ipak, dobra je vijest da nismo ni pozvani da biramo između mudrosti i sreće. Jer Božja mudrost donosi istinsku sreću.

Jednostavan primjer iz hebrejskog jezika dobro ilustrira tu misao. Hebrejska riječ *ašurej*, "korak", zvuči vrlo slično riječi *ašrej*, "sreća". Ta sličnost može promaknuti u našim prijevodima, ali ona šalje moćnu poruku: "koraci" koji slijede Božju stazu vode k "sretnom" životu (Psalam 1,1; Psalam 17,5; Psalam 37,31; Psalam 44,18; Psalam 89,15; Psalam 119,1). U Bibliji ni mudrost ni sreća nisu apstraktni pojmovi, već stvarno iskustvo.

Ono se nalazi u odnosu s Bogom i ogleda se u dubokom poštovanju, slavljenju, uzdanju i nalaženju snage u Bogu. "Prisan je Jahve s onima koji ga se boje i Savez svoj objavljuje njima." (Psalam 25,14)

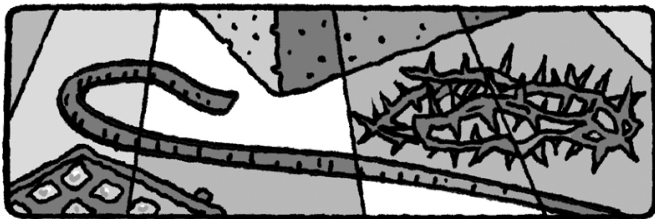
"Zahvalimo Bogu na blistavim prizorima koje nam je pokazao. Prikupimo sve blagotvorne dokaze Njegove ljubavi, tako da ih neprestano možemo gledati: Božjeg sina kako napušta prijestolje svojega Oca odijevajući svoju božansku narav ljudskom da bi mogao izbaviti čovjeka od Sotonine sile; Njegovu pobjedu zbog nas, koja je čovjeku otvorila Nebo i omogućila ljudskom pogledu da zaviri u prostore u kojima Božanstvo boravi i otkriva svoju slavu; grešni rod uzdignut iz ponora propasti u koji ga je grijeh bacio, koji je ponovno doveden u vezu s beskrajnim Bogom i koji je, nakon što je izdržao božansku kušnju vjerom u Otkupitelja, odjeven u Kristovu pravednost i uzdignut na Njegovo prijestolje. To su prizori o kojima Bog želi da razmišljamo." (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 125,126)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kako Božja riječ može postati izvor užitka, a ne samo pouka i uputa? Na koji je način "jedenje" Božje riječi povezano s prebi- vanjem u Isusu Kristu, koji je Riječ (Ivan 1,1; Ivan 15,5.7)?

2. Što se događa kada ljudi svjesno i uporno odbacuju božanski nauk (Psalam 81; Psalam 95)? Što mislite, zašto se to događa?

3. Zašto put opakih katkada djeluje poželjnije od zajednice pravednika (Psalam 141)? Kako objašnjavamo činjenicu da bezbož- nima često ide jako dobro u životu?

Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje

“Kamen što ga odbaciše graditelji, postade kamen zaglavni. Jahvino je to djelo: kakvo čudo u očima našim!” (Psalam 118,22.23)

Biblijski tekstovi: Psalam 23; Ivan 10,11-15; Psalam 22; Psalam 89,28-33; Kološanima 1,16; Psalam 2; Hebrejima 7,20-28.

Psalmi svjedoče o Kristu i Njegovoj službi.

Skoro sva područja Njegovog djelovanja u okviru plana spasenja mogu se vidjeti u Psalmima. Kristov život i djelo na različite su načine predočeni i prorečeni u njima, često s velikom točnošću.

Psalmi govore o Kristovoj božanskoj naravi, Njegovom sinovstvu, poslušnosti i revnosti za Božji hram, Njegovom identitetu kao Dobrog Pastira, izdaji i patnji koju je doživio, činjenici da Njegove kosti nisu prelomljene, Njegovoj smrti, uskrsnuću, uzašašću, svećeništvu i kraljevstvu. Sve je prorečeno mnogo stoljeća prije nego što je Isus došao u tijelu. Nije ni čudo što je Isus, na primjer, kada je učenicima na putu u Emaus govorio o svojoj službi, ukazao i na Psalme (Luka 24,44). Želio je da u Psalmima nađu dokaze o Njemu.

Neki psalmi imaju proročko ispunjenje u Kristu, kao što su Psalam 24, 45, 72 i 101 (idealni Kralj i Sudac), 88 i 102 (molitve Božjega Sluge koji pati). U svim psalmima, preko tužaljki psalmista, njihovih izraza zahvalnosti, pa do hvalospjeva i vapaja za pravdom i izbavljenjem, možemo čuti odjeke Kristove molitve za spasenje svijeta.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 320—326.

BOŽANSKI SAMOPOŽRTOVNI PASTIR

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 23; Psalam 28,9; Psalam 80,2; Psalam 78,52.53; Psalam 79,13; Psalam 100,3. Kako je odnos između Jahve i Njegovog naroda oslikan u ovim redcima?

.....

Slika Boga kao Pastira i Božjeg naroda kao ovaca paše Njegove naglašava Božje vodstvo, Njegovu brigu o narodu i ovisnost ljudi o Bogu za zadovoljenje svih njihovih potreba. Ta slika dočarava bliskost između Boga i Njegovog naroda, jer su pastiri živjeli sa svojim stadom i brinuli se za svaku pojedinu ovcu. Ta slika pastira također naglašava Božje vlasništvo nad Njegovim stadom, zajamčeno dvjema jakim "obveznicama", a to su: stvaranje (Psalam 95,6.7; Psalam 100,3) i Savez (Psalam 28,9; Hebrejima 13,20). Slika božanskog Pastira koji vodi Josipove sinove kao stado (Psalam 80,2) vjerojatno ukazuje na Jakovljevo blagoslivljanje Josipa, čime psalmist predstavlja Boga kao Pastira Izraela i poziva se na to veliko obećanje i blagoslov (Postanak 49,24).

Kraljevi su smatrani pastirima naroda (2. Samuelova 5,2). Ipak, samo Bog zaslužuje tu titulu zato što većina ljudskih kraljeva nije dorasla tom pozivu. Samo je Isus živio prema zahtjevima tog poziva, zbog čega je i poznat kao Dobri Pastir.

Pročitajte Ivan 10,11-15. Što je Isus rekao o sebi kao Dobrom Pastiru?

.....

Bliska veza između božanskog Pastira i Njegovog stada ogleda se u tome što stado nepogrešivo prepoznaje Pastirov glas (Ivan 10,4.27). Do današnjeg dana bliskoistočni pastiri razdvajaju stada koja su se pomiješala tako što pozivaju svoje ovce koje prepoznaju i slijede glas svojeg pastira.

Međutim, Božje stado povremeno trpi razne nevolje koje ljudi shvaćaju kao znak Božjeg negodovanja i odbacivanja. A Dobri Pastir nikad ne napušta svoje zalutale ovce, već ih nastoji spasiti. To je moćna slika Božjeg odnosa prema Njegovom narodu. On je spreman umrijeti za svoje ovce (Ivan 10,11.15) i, paradoksalno, postati žrtveno janje umjesto njih (Ivan 1,29). Osim toga, Isus je potvrdio da će svoje ovce pozvati i iz drugih stada i da će ih ujediniti u jedno stado (Ivan 10,16).

Kako možemo u svojoj svakidašnjici i praktičnom životu uživati u onome što nam je obećano na osnovi činjenice da je Isus naš Dobri Pastir?

MESIJA KOJI PATI

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 22; Psalam 118,22. Kako su se prema Mesiji ponijeli oni koje je On došao spasiti?

.....

Mnogi psalmi izražavaju bolni osjećaj krajnje napuštenosti Mesije koji pati (na primjer Psalam 42, Psalam 88, Psalam 102). U Psalmu 22 nalazi se izravno mesijansko proročanstvo jer se mnogi detalji u njemu ne mogu povijesno povezati s kraljem Davidom, ali savršeno odgovaraju okolnostima Kristove smrti. Isus se na križu molio riječima iz Psalma 22,2 (Matej 27,46).

Muka Kristovog odvajanja od Oca, izazvana grijesima cijelog svijeta koje je ponio, može se mjeriti samo snagom njihove uzajamne bliskosti, njihovog neusporedivog jedinstva (Ivan 1,1,2; Ivan 10,30). Ali čak ni dubine te nesagledive patnje nisu mogle slomiti jedinstvo Oca i Sina. U svojoj potpunoj napuštenosti Krist se bezuvjetno predao Ocu usprkos krajnjoj dubini očaja s kojim se suočio.

“Na Krista kao našu Zamjenu i jamstvo položeno je bezakonje svih nas. On se ubrojio u prijestupnike, da bi nas otkupio od osude Zakona! Krivnja svakog Adamovog potomka opterećivala je Njegovo srce. Božji gnjev prema grijehu i strašni izraz Njegovog nezadovoljstva zbog nepravde, ispunjavali su užasom dušu Njegovog Sina.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 624,625)

Prijeteće slike životinja poput snažnih bikova, lavova koji riču i pasa, naglašavaju okrutnost i neprijateljstvo ljudi s kojima se Krist, koji se uspoređuje s bezopasnim i bespomoćnim crvom, suočio u svojim posljednjim časovima. S nevjerojatnom točnošću Psalam 22 prenosi otrovne strelice gomile koja se rugala Isusu riječima koje je On sam upućivao Ocu (Psalam 22,2,9; Matej 27,43), i vojnika koji su dijelili Njegovu odjeću (Psalam 22,19; Matej 27,35). Oni tada nisu ni pomišljali da bi taj “crv” kojeg su željeli zgaziti mogao postati “zaglavni kamen” Hrama koji će trajno učvrstiti njegov temelj (Psalam 118,22).

Međutim, odbačeni Mesija je nakon uskrsnuća iz mrtvih postao Izvor spasenja za Božji narod (Matej 21,42; Djela 4,10-12). Krist je doživio odbacivanje ljudi, ali Bog je proslavio svojega Sina učinivši Ga zaglavnim kamenom Božjeg duhovnog Hrama (Efežanima 2,20-22; 1. Petrova 2,4-8). A za one koji odbace taj Kamen, odnosno Božji put spasenja, On će postati presuditelj (Izaija 8,14; Matej 21,44).

Isus je na križu platio kaznu za svaki grijeh koji ste ikada počinili. Kako bi činjenica da je On stradao radi vas trebala utjecati na vaš život i zašto bi vam grijeh trebao postati mrzak?

ZAUVIJEK VJERAN SVOJEM SAVEZU

Pročitajte: Psalam 89,28-33.39-47; Psalam 132,11-13. Koja je bit Saveza s Davidom? Što ga je naizgled moglo ugroziti?

Savez s Davidom sadrži Božje obećanje o vječnoj podršci Davidovoj lozi i blagostanju Božjeg naroda (2. Samuelova 7,5-16; Psalam 89,2-5.20-38; Psalam 132,13-19). Vječno trajanje tog Saveza zasnovano je na Božjoj svečanoj zakletvi i kraljevoj vjernosti Bogu. Međutim, čak ni odani kraljevi, kao što je bio kralj David, nisu uvijek bili vjerni Jahvi. Psalam 89 jadicuje nad okrutnom stvarnošću koja kao da nagovještava da su slavna obećanja Saveza izgubljena. Je li Izrael bio beznadno napušten od Boga? Odgovor je, naravno — ne!

Ali — da, Božji gnjev izraz je božanskog suda (Psalam 38,2; Psalam 74,1). Ipak, on ne traje vječno zato što Bog u svojoj vječnoj ljubavi oprašta ljudima grijeha kada se pokaju. Međutim, dok traje Božje nezadovoljstvo Njegovim grešnim narodom, ono može biti vrlo ozbiljno. Ljudi osjećaju gorke posljedice svoje neposlušnosti i uviđaju težinu svojih grijeha (Psalam 89,39-47). Pa ipak pitaju: “Dokle ćeš?” pozivajući se na prolaznu narav Božje srdžbe (Psalam 89,47). Obnovljena nada izvire iz uvjerenja da će se Bog koji im je vjeran “sjetiti” svoje milosti (Psalam 89,48.51).

Ukratko, premda je ljudska strana iznevjerila Savez, ljudi mogu počivati u obećanju o Božjim nepromjenjivim planovima u vezi s Mesijom, koji utjelovljuje svu pravednost i spasenje Izraela i cijelog svijeta. Drugim riječima, Bog će na kraju pobijediti i Njegovo vječno kraljevstvo bit će uspostavljeno zauvijek — ali samo zahvaljujući Isusu, a ne Božjem narodu.

Isus Krist je sin Davidov i Mesija (Matej 1,1; Hebrejima 1,8). Za Njega se kaže da je “prvorodenac svakoga stvorenja” (Kološanima 1,15), čime se upućuje na Psalam 89,28, gdje se David, koji je bio protulik Krista, naziva Božjim prvorodencem. “A ja ću ga prvorodencem učiniti, najvišim među kraljevima svijeta.”

Jasno je da naziv “prvorodenac” ne označava Davidov biološki status, jer je on bio osmo dijete svojih roditelja (1. Samuelova 16,10.11). Isto je i s Isusom. Taj naziv ukazuje na posebnu čast koja Mu pripada i na Njegovu vrhovnu vlast (Kološanima 1,16.20-22). Kada Ga je podigao iz mrtvih, Bog je Isusa učinio Kraljem cijeloga svijeta (Djela 2,30.31).

Pročitajte Kološanima 1,16.20-22. Što nam ti redci govore o Isusu i onome što je On učinio za nas? Koje obećanje iz ovih redaka možete primijeniti na sebe?

VJEČNI KRALJ NEUSPOREDIVE MOĆI

Pročitajte: Psalam 2; Psalam 110,1-3; Psalam 89,5.14-18; Psalam 110,5.6. Čemu nas ovi redci uče o Kristu kao Kralju?

Opis Boga kao Mesijina Oca upućuje na krunidbu kralja, kada je kralj priman u zavjetni odnos s Bogom (Psalam 2,7; Psalam 89,27-29). Psalam 2,7 pretkazuje Kristovo uskrsnuće i ustoličenje kao rađanje novog vječnog Saveza i Kristovog kraljevskog svećeništva (Djela 13,33-39; Hebrejima 1,5; Hebrejima 5,5). Mesija sjeda Bogu s desne strane kao Onaj koji ima svu čast i vlast (Psalam 110,1; Djela 7,55.56). "Štoviše, odnos između Jahve i 'Pomazanika' (Mesije) čak ukazuje na namjeru da se taj Mesija iz Davidove loze poistovjeti sa samim Jahvom. ... Ako je Gospodin onaj koji sjedi s desne strane, onda je Gospodin Mesija, budući da i ovaj drugi sjedi s desne strane (vidi Psalam 110,1.5)." (Jacques Doukhan, *On the Way to Emmaus*, Clarksville, MD: Lederer Books, 2012., str. 26,27)

Krist će na kraju izvojevati potpunu pobjedu nad svojim neprijateljima. Slika neprijatelja kao "podnožja" podsjeća na običaj starih bliskoistočnih vladara da stave nogu na vrat svojih poraženih neprijatelja kako bi pokazali potpunu prevlast nad njima. Međutim, Kristova palica nije oruđe nasilja (Psalam 2,9; Psalam 110,2).

Palicu su prvobitno nosili plemenski starješine kao simbol svojeg plemena (Brojevi 17,2-10). Kristova palica potječe sa Siona jer On predstavlja narod Siona. Njegova palica je simbol božanskog suda kojim se okončava vladavina zla i uvodi sveopća vladavina Krista (Otkrivenje 2,27; Otkrivenje 12,5). Pritom se čak i zlim kraljevima pruža prilika da se pokaju i pokore Mesiji (Psalam 2,10-12).

Slikovit opis Kristove konačne pobjede nalazimo u predadventnom prizoru iz Daniela 7, kada, pošto sud "dosudi pravdu Svecima Svevišnjega" (Daniel 7,22), biva uspostavljeno Njegovo kraljevstvo, a "kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vječno" (Daniel 7,27). Zahvaljujući križu, to obećanje o kraljevstvu je sigurno. Blagoslov je obećan svima koji se uzdaju u tog Kralja i narod se raduje Mesijinoj sveopćoj i pravednoj vladavini (Psalam 2,12; Psalam 89,16-18).

Kako je lijepo znati da će na kraju dobro pobijediti zlo, da će pravda biti izvršena, a bol i patnja zauvijek nestati. U kojem bi nam smislu ta istina trebala pružiti utjehu sada, kada, iz ljudske perspektive, izgleda da zlo napreduje?

VJEČNI SVEĆENIK PO REDU MELKISEDEKOVU

Po čemu je Kristovo svećeništvo jedinstveno, i koju veliku nadu možemo naći u Njegovom nebeskom svećeništvu? Psalam 110,4-7

.....

Bog obdaruje Mesiju vječnim kraljevstvom (Psalam 110,1-3) i svećeništvom uzvišenijeg reda, reda Melkisedekovog (Psalam 110,4-7). Gospodin zapečaćuje svoju riječ svečanom zakletvom (Hebrejima 6,18). Božja zakletva da se neće pokolebati u namjeri da nam da savršenog Svećenika znak je Njegove milosti. Ljudski grijesi i otvorena pobuna neprestano izazivaju Boga da odbaci svoj narod, ali Božja zakletva je nepromjenjiva. Ona jamči da će se Božja milost pokazati u opozivu Njegove osude nad onima koji su se pokajali (Izlazak 32,14; Psalam 106,45).

Ta božanska zakletva uvodi novi element u Savez s Davidom objavljujući da je mesijanski Kralj istodobno i Svećenik (Psalam 110,4). Izraelski kraljevi nisu smjeli vršiti službu svećenika (Brojevi 8,19; 2. Ljetopisa 26,16-21). Kad se u Svetom pismu spominje da su kraljevi i narod prinosili žrtve, podrazumijeva se da su oni svoje žrtve donosili svećenicima, koji su ih prinosili Bogu. Psalam 110 odvaja Kralja Pomazanika od ostalih izraelskih kraljeva i svećenika. Kristovo vječno svećeništvo potječe od Melkisedeka, koji je bio istodobno kralj Šalema (Jeruzalema) i "svećenik Boga Svevišnjega" (Postanak 14,18-20). U Starom zavjetu nigdje se ne govori o tome da je kralj David, ili bilo koji drugi izraelski kralj, bio svećenik po redu Melkisedekovu, osim u Psalmu 110. Jasno je, dakle, da taj psalam govori o jedinstvenom kralju-svećeniku u povijesti Izraela.

Pročitajte Hebrejima 7,20-28. Što je sve povezano s Kristovim uzvišenijim svećeništvom?

Budući da je On božanski kralj i vječni Svećenik, Krist je nepojmljivo uzvišeniji od ljudskih svećenika i kraljeva — dakle, ima nade za nas. Krist je nositelj uzvišenijeg Saveza koji je zasnovan na Božjoj zakletvi, a ne na ljudskim obećanjima. On vrši službu u nebeskom Svetištu. Njegovo svećeništvo nije podložno grijehu ni smrti, kao što je slučaj s ljudskim svećenicima, te stoga On može uvijek posredovati za svoj narod i zauvijek ga spasiti. Djelo pomirenja koje je Krist ostvario kao savršeni i suosjećajni Svećenik pruža Njegovom narodu trajnu sigurnost da će boraviti u Božjoj prisutnosti (Hebrejima 6,19.20). Kristovo kraljevsko svećeništvo ukinut će vladavinu zla, ne samo u ljudskom srcu, već i u svijetu. On će održati obećanje iz Psalmu 2 da će svi narodi i vladari biti podvrgnuti kraljevskom sudu Krista Isusa (Psalam 2,6-9; Psalam 110,1.2.5.6). Isus kao naš divni kraljevski Svećenik polaže puno pravo na našu poslušnost i povjerenje.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje “Bog je s nama”, str. 7—13.

Budući da su to istodobno Kristove molitve i molitve o Kristu, Psalmi pružaju jedinstveno otkrivenje Krista i Njegove otkupiteljske službe koju On vrši kao “Bog s nama” (Matej 1,23). Isus je “Bog s nama” dok se u molitvi borimo s osjećajem napuštenosti i duboke patnje. On je “Bog s nama” kad vapimo za pravdom i izbavljenjem. Isus je “Bog s nama” jer nas ne prepušta našoj izgubljenosti i očaju, već nam pokazuje put pobjedničke vjere. On je postao naš vječni Svećenik i Kralj da bi nas spasio od vječne propasti grijeha. Sva Božja svečana obećanja o spasenju nalaze svoje ispunjenje u Kristu, savršenom Kralju iz Davidovog roda (2. Korinćanima 1,20).

Ellen G. White ovako opisuje Kristovo jedinstvo s čovječanstvom: “Svojom je ljudskom naravi Krist dodirnuo čovječanstvo; a božanskom je bio povezan s Božjim prijestoljem. Kao Sin Čovječji dao nam je primjer poslušnosti; kao Sin Božji daje nam silu da poslušamo. Krist je iz grma na gori Horebu progovorio Mojsiju govoreći: ‘Ja sam koji jesam. Ovako kaži Izraelcima: Ja Jesam posla me k vama.’ (Izlazak 3,14) Bio je to zalag Izraelovog oslobođenja. Kad je došao ‘postavši sličan ljudima’, On se predstavio kao Ja Jesam. Dijete iz Betlehema, krotki i ponizni Spasitelj, Bog je koji ‘je tijelom očitovan’ (1. Timoteju 3,16). A nama kaže: ‘Ja sam pastir dobri.’ ‘Ja sam živi kruh.’ ‘Ja sam put, istina i život.’ ‘Dana mi je sva vlast, nebeska i zemaljska.’ (Ivan 10,11; 6,51; Matej 28,18) Ja Jesam sigurnost je svakog obećanja. Ja Jesam; ne bojte se. ‘Bog je s nama’ jamstvo je našeg oslobođenja od grijeha, sigurnost naše sile da poslušamo zakon Neba.” (*Isusov život*, str. 11,12)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kako je Bog pokazao nepokolebljivu vjernost svojem Savezu usprkos nevjerovanju naroda? Kakvu sigurnost to danas pruža Božjoj djeci koja se bore?

2. Na koji način Kristovo jedinstveno i uzvišeno svećeništvo po redu Melkisedekovu jača sigurnost spasenja Božjeg naroda?

3. Evanđelja otkrivaju da su se mnoga mesijanska obećanja iz Psalama ispunila u Isusu Kristu. Kako nam to dokazuje vjerodostojnost Božje riječi? Zašto se moramo oduprijeti svakom stavu, mišljenju i osjećaju koji slabi naše povjerenje u Božju riječ?

4. Koju veliku utjehu možemo naći u Kristovim riječima: “Dana mi je sva vlast, nebeska i zemaljska.” (Matej 28,18)? Kako to obećanje možemo primijeniti u svojem životu?

Pouke iz prošlosti

“Ono što čusmo i saznasmo, što nam kazivahu oci, nećemo kriti djeci njihovoj, predat ćemo budućem koljenu: Slavu Jahvinu i silu njegovu, i djela čudesna što ih učini.” (Psalam 78,3.4)

Biblijski tekstovi: Psalam 78; Psalam 105; Galaćanima 3,29; Psalam 106; Psalam 80; Brojevi 6,22-27; Psalam 135.

U brojnim psalmima hvalospjev poprima oblik pripovijedanja o Gospodnjim silnim djelima spasenja. Ti se psalmi često nazivaju “psalmima povijesti spasenja” ili “povijesnim psalmima”. Neki od njih obraćaju se Božjem narodu poručujući mu da uči iz svoje prošlosti, posebno iz svojih pogrešaka i pogrešaka svojih predaka. Određeni povijesni psalmi sadrže neki hvalospjev koji ističe divna djela koja je Bog u prošlosti činio za svoj narod i koji jača njegovo povjerenje u Jahvu, koji je vjeran i može ga izbaviti od sadašnjih nevolja.

Posebna je privlačnost povijesnih psalama u tome što nam oni pomažu da svoj život sagledamo kao dio povijesti Božjeg naroda i da tu prošlost smatramo svojom. Budući da smo u Kristu posvojeni u obitelj povijesnog Božjeg naroda (Rimljanima 8,15; Rimljanima 9,24-26; Galaćanima 4,6.7), povijesno naslijeđe starog Izraela izvještaj je i o našem duhovnom podrijetlu. Dakle, možemo i trebamo učiti iz njihove prošlosti koja je ujedno i naša.

Konačni je cilj da shvatimo kako svaki naraštaj Božjeg naroda ima malu, ali značajnu ulogu u veličanstvenom ostvarenju Božjih namjera tijekom povijesti u okviru velike borbe.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 327—331.

BOŽJA NEPROMJENJIVA VJERNOST

Pročitajte Psalam 78. Koja su tri ključna povijesna razdoblja istaknuta u ovom psalmu? Koje pouke, koje se stalno ponavljaju, Asaf izvlači iz svakog od tih razdoblja?

.....

Ti osvrtni na prošlost Izraela iznose na svjetlo Božju vjernost i nevjernost naroda. Oni bi također trebali poučiti dolazeće naraštaje da ne ponavljaju pogreške svojih predaka, već da se uzdaju u Boga i ostanu vjerni Njegovom Savezu. Psalmist se koristi povijesnim izvještajem kao usporedbom (Psalam 78,2), što znači da bi ljudi trebali duboko razmišljati o poruci tog psalma i tragati za njegovim značenjem. U Psalmu 78,2 proročki se opisuje Isusova metoda poučavanja putem usporedbi (Matej 13,34.35). Psalam se također osvrće na izlazak iz Egipta (Psalam 78,9-54), naseljavanje Kanaana (Psalam 78,55-64), i vladavinu kralja Davida (Psalam 78,65-72). U njemu se iznose Gospodnja slavna djela i otkrivaju posljedice kršenja Saveza od strane naroda. Izraelska povijest bilježi mnoge oblike nevjernosti naroda prema Bogu, a posebno njihovo idolopoklonstvo (Psalam 78,58).

Psalmist, međutim, naglašava gdje se nalazi korijen izraelske nevjernosti — zaboravili su što je Bog učinio za njih, nisu Mu vjerovali, iskušavali su Boga (Psalam 78,18.41.56), bunili se protiv Njega, nisu vršili Njegov Zakon, držali Njegov Savez ni Njegovo svjedočanstvo (Psalam 78,10.37.56). Naglašavajući te konkretne oblike nevjerovanja, psalmist poručuje da je odbacivanje Izraela tijekom povijesti bilo posljedica jednog jedinog grijeha, naime, što se narod nije oslanjao na Jahvu (Psalam 78,7.8). Kad čitamo taj psalam, ostajemo zapanjeni upornom tvrdoglavošću i duhovnim sljepilom naroda nasuprot Gospodnjem beskrajnom strpljenju i Njegovoj milosti. Kako to da je svaki novi naraštaj bio tako spor u učenju?

Ali prije nego što postanemo odviše kritični prema prošlim naraštajima, trebali bismo razmisliti o sebi. Zar nismo i mi isto tako zaboravni kad je riječ o Božjim čudima iz prošlosti, i skloni zanemariti Njegove zahtjeve Saveza? Psalmi ne ohrabruju ljude da se oslanjaju na vlastita djela. Naprotiv, Psalam 78 pokazuje ispraznost ljudske volje ako ona nije utemeljena na stalnoj svijesti o Božjoj vjernosti i prihvaćanju Njegove milosti. Neuspješne bitke Božjeg naroda (Psalam 78,9.62-64) potvrđuju pouku ovog psalma da su ljudski naponi, ako nismo vjerni Bogu, osuđeni na neuspjeh.

Što ste naučili, ili ste trebali naučiti, iz svojih pogrešaka u prošlosti?

PODSJEĆANJE NA POVIJEST I SLAVLJENJE BOGA

Pročitajte Psalam 105. Koji se povijesni događaji i pouke koje se iz njih mogu izvući posebno ističu u ovom psalmu?

Psalam 105 podsjeća na ključne događaje koji su oblikovali zavjetni odnos između Jahve i Njegovog naroda Izraela. On se usredotočuje na Božje obećanje Abrahamu da će njemu i njegovim potomcima dati Obećanu Zemlju, i kako se ovo obećanje, potvrđeno Izaku i Jakovu, djelovanjem providnosti, ispunilo preko Josipa, Mojsija i Arona, kao i u vrijeme osvajanja Kanaana. Ovaj psalam pruža nadu Božjem narodu u sva vremena jer je Božje čudesno djelovanje u prošlosti potvrda Božje nepromjenjive ljubavi prema Njegovom narodu u svim vremenima (Psalam 105,1-5.7.8).

Psalam 105 sličan je Psalmu 78 (pogledajte jučerašnji odsjek) po tome što naglašava Božju vjernost Njegovom narodu tijekom povijesti, i to s namjerom da proslavi Boga, a ljude potakne na vjernost. Međutim, za razliku od Psalma 78, Psalam 105 ne spominje grijehe naroda iz prošlosti. Svrha ovog psalma je drugačija.

U Psalmu 105 povijest se prepričava preko života najvećih izraelskih patrijarha i pritom se ukazuje na Božje vodstvo i njihovo strpljivo podnošenje nevolja. Ustrajnost i odanost patrijarha bile su bogato nagrađene. Na taj način Psalam 105 poziva ljude da se ugledaju na vjeru patrijarha i da s povjerenjem čekaju na Božje izbavljenje u svoje vrijeme.

Psalam 105 u jednom dijelu ima ton hvalospjeva (Psalam 105,1-7), čime se ističe da Božji narod treba poznavati činjenice iz svoje povijesti da bi istinski slavio Boga. Povijest pruža istodobno potvrdu naše vjere i bezbroj razloga za slavljenje Boga.

Vjernici se oslovljavaju kao Abrahamov rod i djeca Jakovljeva (Psalam 105,6), na osnovi čega se smatraju ispunjenjem Božjeg obećanja Abrahamu da će od njega načiniti veliki narod (Postanak 15,3-6). Psalmist time naglašava kontinuitet između patrijarha i sljedećih naraštaja Božjeg naroda. On također ističe da su “po svoj zemlji njegovi sudovi” (Psalam 105,7), čime opominje vjernike da ne zaborave da je “Bog naš” ujedno i uzvišeni Gospodar cijelog svijeta i da se Njegovo milosrđe proteže na sve narode (Psalam 96,2; Psalam 97,1). To je jasan poziv na odanost svim naraštajima vjernika.

Kako mi kao adventisti sedmoga dana vidimo sebe u toj ljudskoj lozi — od Abrahama do danas? (Vidi Galaćanima 3,29) Koje pouke trebamo naučiti iz prošlosti?

PODSJEĆANJE NA PROŠLOST I POKAJANJE

Pročitajte Psalam 106. Koji se povijesni događaji i pouke koje se iz njih mogu izvući posebno ističu u ovom psalmu?

.....

.....

.....

Psalam 106 također priziva u sjećanje značajne događaje iz izraelske povijesti uključujući izlazak iz Egipta, boravak u pustinji i život u Kanaanu. On podsjeća na mrske grijeha očeva čiji je vrhunac dosegnut u naraštaju koji je odvedena u izgnanstvo. Prema tomu, ovaj psalam je gotovo sigurno napisan dok je narod bio u Babilonu, ili nakon što se vratio kući, a psalmist je, vođen Duhom Svetim, prepričao Božjem narodu te povijesne događaje zajedno s poukama koje je iz njih trebao naučiti.

I ovaj psalam, kao i mnogi drugi, ukazuje na Božju vjernost Njegovom Savezu milosti, u skladu s kojim je spašavao svoj narod u prošlosti (Psalam 106,45). U njemu se izražava nada da će Bog ponovno pokazati naklonost prema svojem narodu koji se kaje i sabrati ga između naroda (Psalam 106,47). Molba za sadašnje oslobođenje nije samo pusta želja, već molitva vjere zasnovana na dokazima o tome kako ih je Bog izbavljao u prošlosti (Psalmi 106,1-3) i na poznavanju nepokolebljivog karaktera Božje vjernosti Savezu koji je uspostavio sa svojim narodom.

Sjećanje na povijesne poraze Izraela u Psalmu 106, sastavni je dio narodnog priznanja vlastitih grijeha i spoznaje da nisu ništa bolji od svojih predaka. Sadašnji naraštaj čak priznaje da je gori od svojih predaka jer je znao za posljedice njihovih bezakonja i kako je Bog pokazivao veliko strpljenje i milost spašavajući ih, iako su nekada svjesno išli zlim putovima. Ako je to vrijedilo za njih, zapitajte se koliko više to vrijedi za nas danas koji imamo takvo otkrivenje Božjeg karaktera i Njegove spasonosne milosti kakvo se pokazalo u Isusovom životu i na križu.

Radosna je vijest u Psalmu 106 da Božja postojana ljubav uvijek premašuje ljudske grijeha (Psalam 106,8-10.30.43-46). Ključna uloga koju su Mojsije i Pinhas odigrali u odvratanju Božjeg gnjeva upućuje na značenje Kristovog posredovanja za vjernike. Samo osobni doživljaj Božje milosti može pretvoriti jednu životnu priču iz prošlosti u našu životnu priču.

U Psalmu 106,13 stoji: “Zaboraviše brzo djela njegova, ne uzdaše se u volju njegovu.” Možemo li se i mi ponašati na isti način u svojem životu?

USPOREDBA O BOŽJEM VINOGRADU

Pročitajte Psalam 80. Kako je Božji narod prikazan u ovom psalmu i za koju se veliku nadu on moli?

.....

.....

.....

Izrael je prikazan kao vinograd koji je Bog iščupao iz Egipta, zemlje ropstva, i prenio ga u Obećanu Zemlju — mjesto izobilja. Slika vinograda dočarava Božji izbor Izraela i Njegovu brigu o njemu (pročitajte također Postanak 49,11.12.22; Ponovljeni zakon 7,7-11).

Međutim, u Psalmu 80 Božji vinograd je pod Njegovom kletvom (Psalam 80,13). Proroci najavljuju uništenje vinograda kao znak Božjeg suda, jer se plod pokazao kao loš (Izaija 5,1-7; Jeremija 2,21).

Ali u Psalmu 80 autor ne razmišlja o razlozima za božanski sud. S obzirom na dubinu Božje milosti, psalmist je zbunjen što Bog svojem narodu tako dugo uskraćuje svoju prisutnost. Napetost između Božje kletve i suda s jedne strane, i Božje milosti i opraštanja s druge, izaziva kod psalmista strah da bi božanski gnjev mogao prevagnuti i potpuno uništiti narod (Psalam 80,17).

Pročitajte Brojevi 6,22-27. Kako je taj blagoslov iskorišten u Psalmu 80?

.....

.....

Pripjev psalma priziva u sjećanje Aronovo obećanje o Božjem trajnom blagoslivljanju naroda (Brojevi 6,22-27) i naglašava nadu da će Božja milost trijumfirati nad uzrocima njihovog jada: “Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!” (Psalam 80,3; vidi također Psalam 80,8.20)

Hebrejska riječ za “obnovi nas” potječe od izraza u značenju “okrenuti sudbinu”, a u Bibliji se uvijek koristi u situacijama kada Bog poziva svoj narod koji je odlutao da Mu se vrati. To je usko povezano s pojmom pokajanja, okretanja od grijeha i povratka Bogu. “I dat ću im srce da me poznaju da sam ja Jahve, da budu narod moj, a ja Bog njihov, jer će se oni svim srcem svojim opet k meni obratiti.” (Jeremija 24,7)

Kako ste vi na svojem primjeru doživjeli pokajanje kao povratak Bogu?

BOŽJA NADMOĆ U POVIJESTI

Pročitajte Psalam 135. Koji su povijesni događaji istaknuti u ovom psalmu? Koje pouke psalmist izvlači iz njih?

.....

Psalam 135 poziva Božji narod da hvali Jahvu za Njegovu dobrotu i vjernost pokazane prigodom stvaranja (Psalam 135,6.7), tijekom povijesti spasenja Izraela u vrijeme izlaska (Psalam 135,8.9) i osvajanja Obećane Zemlje (Psalmi 135,10-12).

Jahve je pokazao svoju milost time što je izabrao izraelski narod za svoju "dragu svojinu" (Psalam 135,4). "Draga svojina" ukazuje na jedinstveni zavjetni odnos između Boga i Njegovog naroda (Ponovljeni zakon 7,6-11; 1. Petrova 2,9.10). Izbor Izraela zasnivao se na Gospodnjoj volji, tako da se Izrael nema razloga osjećati nadmoćnijim u odnosu na druge narode. Psalam 135,6.7 pokazuje da Gospodnje namjere za ovaj svijet nisu počele od Izraela, već od stvaranja. Prema tomu, Izrael bi trebao ponizno vršiti ulogu koja mu je dodijeljena u Božjim planovima za spasenje cijeloga svijeta.

Iznošenje Božjih velikih djela koja je učinio za svoj narod (Psalam 135,8-13) kulminira obećanjem da će Bog "suditi" svojem narodu i da će mu se smilovati (Psalam 135,14). Sud koji se ovdje spominje odnosi se na Božju obranu potlačenih i ubogih (Psalam 9,5; Psalam 7,9; Psalam 54,3; Daniel 7,22). Obećanje glasi da će se Jahve zauzeti za svoj narod i obraniti ga (Ponovljeni zakon 32,36). Namjera je Psalma 135, dakle, potaknuti Božji narod da se uzda u Jahvu i da ostane vjeran svojem Savezu s Njim.

Gospodnja vjernost Njegovom narodu navodi psalmista da još jednom potvrdi ništavnost idola i jedinstvenu Božju nadmoć u svijetu (Psalam 135,15-18). Oslanjanje na idole čini njihove klanjaoce beznadnim i nemoćnim kao što su i oni sami (Psalmi 135,18). Psalam pokazuje da Boga treba hvaliti kao Stvoritelja i kao Spasitelja svojeg naroda. To je divno izraženo preko dvije uzajamno dopunjujuće inačice četvrte zapovijedi iz Dekaloga (Izlazak 20,8-11; Ponovljeni zakon 5,12-15). Budući da je Božja moć koja se pokazala tijekom stvaranja i povijesti bez premca u svijetu, Božji narod uvijek se treba oslanjati na Njega i samo Njega obožavati. Mi, dakle, trebamo obožavati samo Njega kao svojeg Stvoritelja i Otkupitelja, a obožavanje bilo čega ili bilo koga drugog znači idolopoklonstvo.

Jesmo li sigurni da nemamo neke idole u svojem životu? Zašto bi klanjanje idolima moglo biti lakše nego što mislimo?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte Djela 7 i Hebrejima 11. Koji je prema Novom zavjetu krajnji cilj Božjeg vodstva Njegovog naroda tijekom povijesti?

Povijesni psalmi iznose snažno svjedočanstvo o Božjoj vjernosti prema Njegovom narodu. Svaki događaj u povijesti Božjeg naroda bio je korak koji je vodio konačnom ispunjenju božanskog obećanja o Spasitelju svijeta, Isusu iz Nazareta. Čak su i kušnje, koje su često zbunjivale Božji narod i navodile ga na pomisao da ga je Bog napustio, bile pod Božjom vlašću kao dio Njegove Promisli, jer je Bog vrhovni Gospodar povijesti. Psalmist vješto iznosi istinu da čak ni ljudska nevjera ne može Boga spriječiti da ostane vjeran u ispunjenju svojih obećanja. Međutim, nepokajani pojedinci i skupine bili su isključeni iz blagoslova Saveza, a njihov neslavni kraj služi kao trajno upozorenje kako život bez Boga uništava ljude.

Psalmi ohrabruju Božju djecu svih vremena da svoje nade polažu u Gospodina i da Mu ostanu vjerni. "Nemamo se čega plašiti u budućnosti ako ne zaboravimo kako nas je Gospodin vodio i čemu nas je učio u prošlosti." (Ellen G. White, *Life Sketches of Ellen G. White*, str. 196)

Da bi se Božji narod neustrašivo kretao naprijed, on mora poznavati činjenice iz svoje prošlosti. Ellen G. White je savjetovala vjernicima da čitaju Psalam 105 i 106 "barem jedanput tjedno". (*Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, str. 98)

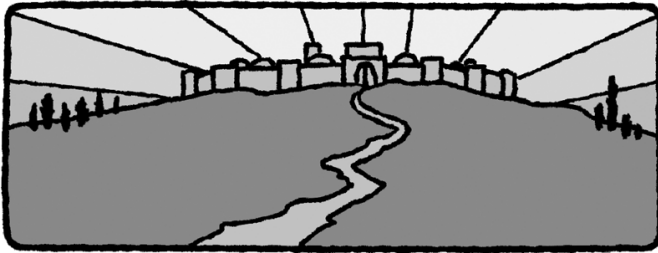
Povijest Božjeg naroda pokazuje da nijedno obećanje koje je Bog dao u svojoj Riječi neće ostati neispunjeno. To uključuje i božanska obećanja o sadašnjoj brizi za svakog pojedinca i obećanja za budućnost — o drugom dolasku Isusa Krista koji će uspostaviti Božje kraljevstvo pravde i mira na novoj Zemlji.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kakve blagoslove donosi sjećanje na Božje vjerno vodstvo Njegovog naroda u prošlosti? Kakve su posljedice zaboravljanja ili zanemarivanja pouka iz prošlosti? Kako isto načelo možemo primijeniti na sebe, kao na Crkvu koja je pozvana da čini sve ono što je trebao činiti i stari Izrael?

2. Kako nas Psalmi ohrabruju da prepoznamo Božju brigu u našem životu i da pokažemo strpljenje i povjerenje u Božje putove, čak i kad nam nije lako razumjeti zašto nam se svašta događa?

3. Što možemo učiniti da proučavanje povijesti Božjeg naroda zauzme istaknutije mjesto u našem osobnom i zajedničkom bogoslužju? Kako možemo uložiti svjestan napor da svojoj djeci više govorimo o novijoj povijesti Božjeg naroda?

Čežnja za Bogom na Sionu

“Duša mi gine i čezne za dvorima Jahvinim. Srce moje i moje tijelo kliču Bogu živomu.” (Psalam 84,3)

Biblijski tekstovi: Psalam 84; Otkrivenje 21,3; Psalam 122; Psalam 87; Galaćanima 3.28.29; Matej 28,18-20; Psalam 46; Psalam 125.

Sionske pjesme radosni su hvalospjevi koji veličaju ljepotu Siona i vlast Jahve koji kraljuje na svojoj svetoj gori. Ovi psalmi često hvale zasluge Gospodnjeg doma izražavajući ljubav prema Svetišću, što se može naći i u drugim psalmima. Mnoge od ovih psalama napisali su Korahovi sinovi, koji su blagoslov doma Jahvina iskusili iz prve ruke kao hramski glazbenici (1. Ljetopisa 6,31-38) i čuvari hramskih vrata (1. Ljetopisa 9,19).

Što čini Sion izvorom nade i radosti? Sion prikazuje živu Božju prisutnost među Njegovim narodom. Kao što je Izrael izabrani Božji narod (Ponovljeni zakon 7,6), tako je i Sion izabrana Božja gora (Psalam 78,68; Psalam 87,2). Bog vlada sa Siona (Psalmi 99,1,2), a osnovao je i svoj hram na Sionu (Psalmi 87,1). Sion je, dakle, mjesto božanskih blagoslova i zaklon. Sion se često spominje zajedno s Jeruzalemom i Svetištem, središtem Božjeg djela spasenja za stari svijet.

Blagoslovi Siona prelijevaju se do krajeva zemlje jer Jahve i Njegova milost nadilaze granice bilo kojeg svetog mjesta. Sion je radost cijele Zemlje (Psalmi 48,3), što potvrđuje da cijela Zemlja pripada Bogu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 332–341.

JEDAN JE DAN U DVORIMA TVOJIM BOLJI OD TISUĆU DRUGIH**Pročitajte Psalam 84,2-5. Zašto psalmist čezne za Svetištem?**

.....

.....

Psalmist "gine" u želji da Svetište učini svojim stalnim prebivalištem kako bi zauvijek mogao biti blizu Boga (Psalam 84,2,3). Božja živa prisutnost (Psalam 84,3) čini Svetište jedinstvenim mjestom. U Svetišću vjernici mogu gledati "milinu Jahvinu" (Psalam 27,4; vidi također Psalam 63,3) i nasititi se "svetošću tvoga Hrama" (Psalam 65,5). U Psalmu 84 najveća sreća postiže se u odnosu s Bogom, što se ogleda u slavljenju Boga (Psalam 84,5), nalaženju snage u Njemu (Psalam 84,5) i povjerenju u Njega (Psalam 84,13). Svetište je mjesto gdje se takav odnos njeguje u bogoslužju i zajedništvu s drugim vjernicima. Živa prisutnost Boga u Svetišću pruža vjernicima uvid u Božje slavno kraljevstvo i sliku vječnog života.

Pročitajte Psalam 84,6-13. Tko još može biti blagoslovljen preko Svetišta?

.....

.....

Božji blagoslovi zrače iz Svetišta i tako dopiru najprije do onih koji služe u njemu (Psalam 84,5), zatim do hodočasnika koji su na putu k njemu (Psalam 84,6-11) i na kraju do svih krajeva zemlje. Očekivanje susreta s Bogom u Svetišću jača vjeru hodočasnika (Psalam 84,7). Dok snaga običnog putnika slabi pod teretom zamornog putovanja, snaga hodočasnika koji idu u Svetište sve više raste što se više približavaju svojem cilju.

Čak i kada su fizički udaljena od Svetišta, Božja djeca nose njegov pečat tako što žive u nedužnosti (Psalam 84,12), čime se odlikuju pravedni koji ulaze u Gospodnje Svetište (Psalam 15,1.2). Jahve se naziva "suncem", što pokazuje da se blagoslovi iz Svetišta, poput sunčevih zraka, pružaju do svih krajeva zemlje (Psalam 84,12). Dakle, oni koji vjerom prebivaju s Bogom, primaju Njegovu milost bez obzira na to gdje se nalaze.

Pročitajte Otkrivenje 21,3. Koja nam se nada tu otkriva, a koju vidimo i u zemaljskom Svetišću? Možemo li sada uopće zamisliti kako će to iskustvo izgledati?

MOLITE ZA MIR JERUZALEMU

Pročitajte Psalam 122,1-5. Kako se vjernici osjećaju po dolasku u Jeruzalem? Što se nadaju naći u Jeruzalemu?

.....

.....

Psalam 122 izražava uzbuđenje hodočasnika po njihovom dolasku u Jeruzalem. Hodočašća u Jeruzalem bila su radosni događaji, kada se Božji narod triput godišnje okupljao da bi proslavio Božju dobrotu prema njima u prošlosti i sadašnjosti (Ponovljeni zakon 16,16). Jeruzalem je bio središte života naroda jer su se u njemu nalazili "svjedočanstvo Izraelu" (Psalmi 122,4 — Varaždinska Biblija) i "prijestolja i sudišta" (Psalmi 122,5 — Suvremeni hrvatski prijevod). Izraz "svjedočanstvo Izraelu" odnosi se na Svetište koje se katkad nazivalo "Prebivalište svjedočanstva" (Brojevi 1,50), i u kojem se nalazio "Kovčeg svjedočanstva" (Izlazak 25,22 — Varaždinska Biblija). Prijestolja postavljena za suđenje opisuju pravosudni sustav u Jeruzalemu (2. Samuelova 8,15). Dakle, hodočašće je bilo vrijeme kada se mogla tražiti i dobiti pravda. Vjernost Bogu nikad se nije smjela razdvajati od dijeljenja pravde ljudima.

Pročitajte Psalam 122,6-9. Koja je bila glavna molitva Božjeg naroda?

.....

Molitva za mir Jeruzalema priziva Božje blagoslove na grad i njegove stanovnike i ujedinjuje vjernike, tako da se mir širi među njima (Psalam 122,8). Jeruzalem može biti grad mira samo ako vlada mir između Boga i Njegovog naroda, kao i među samom Božjom djecom. Dakle, molitva za mir Jeruzalema upućuje poziv pripadnicima Božjeg naroda da žive u miru s Bogom i jedni s drugima. Mir Jeruzalema donosi blagostanje narodu (Psalam 147,12-14).

Ovaj nas psalam uči da molitva za blagostanje zajednice vjernika treba biti glavni predmet molitava Božje djece, jer samo snažan i ujedinjen Božji narod može objaviti ovom svijetu Radosnu vijest o Božjem miru i spasenju (Ivan 13,34.35).

Molitva za mir Jeruzalema i danas je prednost i odgovornost vjernika jer održava živom nadu u dolazak Božjeg kraljevstva mira na svršetku vremena, što će obuhvatiti ne samo grad Jeruzalem, već cijeli svijet (Izaija 52,7; Izaija 66,12.13; Otkrivenje 21-22).

Na koje praktične načine mi kao narod možemo danas postići sklad među sobom?

SION — DOM SVIH NARODA

Pročitajte Psalam 87,1-2. Što čini Sion tako cijenjenim mjestom?

.....

Psalam 87 je hvalospjev koji slavi Sion kao Božji posebno izabrani i voljeni grad. Temelj Božjeg hrama nalazi se na gori Sionu (Psalam 2,6; Psalam 15,1). Na svršetku vremena Sion će se uzdići iznad svih gora ukazujući na Gospodnju vlast nad cijelim svijetom (Psalam 99,2; Izaija 2,2; Mihej 4,1). Psalam 87 govori o Sionu kao o "gorama" da bi istaknuo njegovu veličanstvenost (Psalam 133,3). Bogu su draža vrata Siona "nego svi šatori Jakovljevi" (Psalam 87,2), čime se naglašava da Sion nadvisuje sva druga mjesta u Izraelu u kojima se u prošlosti okupljao Božji narod, kao što su bili Šilo i Betel. Dakle, ovaj psalam potvrđuje da se pravo bogoslužje odvija na mjestu i na način koji sam Bog propisuje.

Pročitajte Psalam 87,3-7. Koje su slavne riječi izgovorene o Sionu?

.....

.....

Slava Siona privlači sve narode Bogu i tako se granice Božjeg kraljevstva šire dok ne obuhvate cijeli svijet. Obratite pozornost na činjenicu da Bog prema drugim narodima ne postupa kao prema građanima drugog reda, budući da je Sion prikazan kao mjesto duhovnog rođenja svih naroda koji prihvaćaju Boga kao svojeg Spasitelja.

Upis pojedinaca u matične knjige vršen je prema mjestu rođenja (Nehemija 7,5; Luka 2,1-3). Psalam triplet kaže da su narodi *rođeni* u Sionu, što znači da im Bog daje novi identitet i sve prednosti zakonito rođene sionske djece (Psalam 87,4-6).

Psalam 87 ukazuje na spasenje Hebreja i pogana, i na njihovo ujedinenje u jednu crkvu zahvaljujući Kristovoj službi otkupljenja (Rimljanima 3,22; Rimljanima 10,12; Galaćanima 3,28.29; Kološanima 3,11). Slika blagostanja Siona koju nalazimo u ovom psalmu podsjeća na Danielovo viđenje Božjeg kraljevstva koje postaje golema planina što ispunjava svu zemlju (Daniel 2,34.35.44.45), i na Isusovu usporedbu o Božjem kraljevstvu kao golemom drvetu koje ugošćuje ptice nebeske (Matej 13,32).

Na koji način Sion koji pripada svim ljudima nalazi svoje ispunjenje u Velikom nalogu danom Crkvi — da propovijeda Radosnu vijest svakom narodu (Matej 28,18-20)? Kako se ta misao uklapa u naš poziv da propovijedamo vijesti trojice anđela?

SIGURNOST I MIR SIONA

Pročitajte Psalam 46,3-9. Kako je svijet ovdje pjesnički opisan?

.....

.....

Psalam 46 slikovito opisuje ovaj svijet koji je u previranju, i dočarava ga slikama elementarnih katastrofa nezapamćenih razmjera (Psalam 46,3.4). Slika uzburkanih voda često prikazuje pobunjene narode i razne probleme koje zli izazivaju u svijetu (Psalam 93,3.4; Psalam 124,2-5). Slike elementarnih nepogoda u Psalmu 46 prikazuju i narode koji uzajamno ratuju (Psalam 46,7).

Tu je očito riječ o svijetu koji ne poznaje Boga jer je Bog usred svojeg naroda, a tamo gdje Bog prebiva, obiluje mir (Psalam 46,5.6). Međutim, iako ovaj svijet odbacuje Boga, On ne napušta ovaj svijet. On je prisutan u svijetu tako što je među svojim narodom. Drugim riječima, koliko god stvari izgledale loše, Bog je ipak prisutan ovdje, u svijetu, i mi možemo crpiti nadu i ohrabrenje iz poznavanja te temeljne istine.

Jahve koji je savršeno utočište, izvor je trajnog mira i sigurnosti Siona. Riječ "neka" ističe sigurnost Siona u Psalmu 46,4. Neka nemir vlada u svijetu, Božji narod je ipak siguran. To pokazuje da mir nije rezultat potpune odsutnosti kušnje, već Božji dar Njegovoj djeci koja se uzdaju u Njega. Potpuno povjerenje u Boga može Božjem djetetu pružiti mir i sigurnost usred oluje (Matej 8,23-27). Međutim, postavlja se pitanje: hoće li Bog zauvijek prepuštati svijet njegovim lošim odlukama i postupcima?

Pročitajte Psalam 46,7-12. Kako Bog odgovara na nasilje i razaranje u svijetu?

.....

.....

Bog odgovara s takvim negodovanjem da Njegova Riječ koja je stvorila Zemlju, sada čini da se Zemlja rastapa (Psalam 46,7). Ipak, to rastapanje ne završava uništenjem, već obnovom. Zapazite da Bog širi svoj mir sa Siona do svih krajeva zemlje. Bog će prekinuti sve ratove i zaustaviti uništenje kojim se zli narodi koriste da bi tlačili svijet (Psalam 46,10). To je velika nada koju imaju kršćani i koja će se ostvariti prigodom Isusovog drugog dolaska.

Kako možemo imati mir i uzdati se u Boga usred ovog svijeta koji je prepun nemira?

POSTOJANI KAO GORA SION

Pročitajte Psalam 125,1-2. Kako su ovdje opisani oni koji se uzdaju u Boga?

.....

Oni koji se uzdaju u Jahvu uspoređuju se s gorom Sion, simbolom postojanosti i snage. Veličanstveni pogled na planine što okružuju grad Jeruzalem pomogao je psalmistu da postane svjestan sigurnosti koju pruža božanska zaštita (Psalam 5,13; Psalam 32,7.10). Za razliku od planina kojima vladaju zli i koje se ruše u more (Psalam 46,3), zadivljujuća izdržljivost planine na kojoj je sagrađen Jeruzalem ulijeva duboko povjerenje. Pouzdanje u Božju zaštitu zahtijeva još veću smjelost pri suočavanju s bolnom stvarnošću u kojoj se čini da zlo tako često pobjeđuje. Ipak, čak i usred svega tog zla, Božji narod može imati nadu.

Pročitajte Psalam 125,3-5. Što je kušnja za pravedne? Koja se pouka u tome nalazi za nas?

.....

.....

Božja djeca mogu biti obeshrabrena uspjehom zlih i možda čak doći u napast da slijede njihove putove (Psalam 73,2-13; Psalam 94,3). Čak ni vrhunska postojanost gore Sion ne može pružiti sigurnost onima koji odbacuju Jahvu. Ljudima je i dalje dana sloboda da pružaju "ruke za bezakonjem" (Psalam 125,3) i da "na krive skreću putove" (Psalam 125,5). Ali Jahve je pravedan i sudit će pojedincima koji ustrajavaju u pobuni zajedno s ostalim nepokajanim grešnicima.

Tu nalazimo poziv Božjem narodu da ostane nepokolebljiv u vjeri i uzdanju u Jahvu, poput gore Sion koja je njihov čvrsti zaklon. Dakle, bez obzira na to što ne razumijemo sve što se događa, još uvijek se možemo uzdati u Božju dobrotu.

"Pojavljivanje grijeha na svijetu, Kristovo utjelovljenje, novorođenje, uskrsnuće i mnogi drugi biblijski predmeti, predočavaju tajne, preduboke da bi ih ljudski um mogao objasniti ili čak potpuno shvatiti. Ali nemamo razloga sumnjati u Božju riječ. ... Na sve strane nailazimo na čuda koja nadmašuju moć našega shvaćanja. Smijemo li onda biti iznenađeni što i u duhovnom svijetu ima tajni koje ne možemo dokučiti? Poteškoća je zapravo u slabosti i ograničenosti ljudskog uma. Bog nam je u Pismu pružio dovoljno dokaza o božanskoj naravi Svetih spisa i ne smijemo sumnjati u Njegovu Riječ samo zato što ne možemo razumjeti sve tajne Njegove providnosti." (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 106,107)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Razmišljajte o poruci sljedećih tekstova: Izaija 40; Izaija 51,1-16.

Pjesme o Sionu naše misli usmjeravaju na Sion i živu nadu u Božju vladavinu koju on predstavlja. Premda se mnogi blagoslovi Božjeg Svetišta osjećaju već u ovom životu, nada u puninu života i radosti na Sionu još uvijek se vezuje za budućnost. Mnoga Božja djeca sa suzama čeznu za nebeskim Sionom (Psalam 137,1). Sjećanje na Sion ne podrazumijeva samo neku usputnu misao, već svjesno obraćanje pozornosti i čvrstu odluku da živimo u skladu s tim živim sjećanjem (Izlazak 13,3; 20,8).

Stoga pjevanje sionskih pjesama nosi sa sobom vatrenu odlučnost da se održi nada u obnovu Božjeg kraljevstva na novoj Zemlji (Otkrivenje 21,1-5). "Tamo će besmrtni umovi s nepresušnim uživanjem proučavati čudesa stvaralačke moći, tajne spasonosne ljubavi. Tamo neće biti okrutnog, zavodljivog neprijatelja da navede na zaboravljanje Boga. Svaka sposobnost će se razviti, svako svojstvo povećati. Stjecanje znanja neće umarati um niti iscrpljivati životnu snagu. Tamo se mogu ostvariti najveći pothvati, dosegnuti najuzvišenije težnje, ispuniti najveće želje, i još uvijek će se pojaviti nove visine koje treba savladati, nova čuda za divljenje, nove istine za razumijevanje, novi predmeti da pokrenu sile uma, duše i tijela." (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 533)

Čvrsta odluka da se ne zaboravi Sion prešutno je obećanje Gospodnjih hodočasnika da nikada neće prihvatiti ovaj svijet kao svoju domovinu, već da će čekati novo Nebo i novu Zemlju.

Zato psalme o Sionu mogu pjevati vjernici iz svih vremena koji čeznu za novim Jeruzalemom (Otkrivenje 3,12). Pjesme o Sionu potiču nas da s nadom iščekujemo budući svijet, ali nas također obvezuju da budemo glasnici Božje milosti u sadašnjem svijetu.

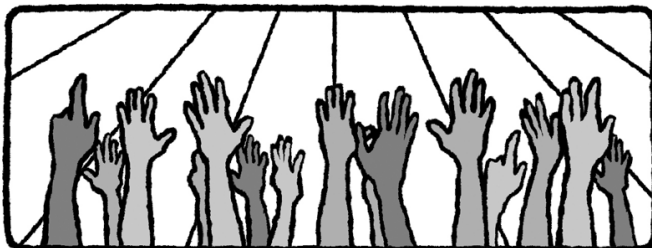
PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kako možemo usvojiti duhovna i teološka načela Božjeg naroda na Sionu, kao doslovnom dijelu Jeruzalema, i primijeniti ih na Crkvu i njezino poslanje u svijetu?

2. Kako vjernici mogu danas prebivati u Božjem Svetištu? (Ivan 1,14-18; Hebrejima 12,22-24)

3. Na koji će način Sion postati grad svih naroda kao što pretkazuje Psalam 87? (Rimljanima 5,10; Efežanima 2,11-16; Kološanima 1,19-23)

4. Kako biste odgovorili nekomu tko ukazuje na činjenicu da u ovom svijetu zli često napreduju, dok mnogi "dobri" ljudi pate? Što vi mislite o tome? Zašto je važno priznati da zasad nemamo zadovoljavajuće odgovore na sva pitanja?

Bogoslužje koje nikad ne prestaje

“Pjevat ću Gospodu dokle god živim, slavit ću Bogu svojega dokle god me bude.” (Psalam 104,33 — Varaždinska Biblija)

Biblijski tekstovi: Psalam 134; Izaija 42,10-12; Otkrivenje 14,3; Psalam 15; Psalam 101,1-3; Psalam 96; Otkrivenje 14,6-12; Ivan 4,23.24.

Kako naš doživljaj Božje milosti i sile raste, mi sve više osjećamo potrebu da postavimo isto pitanje kao i psalmist: “Što da uzvratim Gospodu za sva njegova dobročinstva prema meni?” (Psalam 116,12 — Varaždinska biblija) Neizbježan odgovor je da svoj život trebamo posvetiti Bogu.

U Psalmima Izrael nije samo narod, već “zbor” ili “veliki zbor” (Psalam 22,23.26; Psalam 35,18). To pokazuje da je prvenstveni poziv Izraela bio da slavi Boga i da svjedoči o Njemu ostalim narodima jer Jahve želi da se cijeli svijet pridruži Njegovom narodu u bogoštovlju. Gospodnji narod se poistovjećuje s pravednima i s onima koji štuju Jahvu i polažu nadu u Njega i Njegovu ljubav.

Dakle, slavljenje Boga na velikom saboru ideal je bogoslužja. To ne znači da molitva i slavljenje pojedinaca u Izraelu poprima drugorazredno značenje. Naprotiv, osobno bogoslužje nadahnjuje zajedničko bogoslužje novim žarom (Psalam 22,23.26), dok s druge strane osobno bogoslužje dobiva punu vrijednost u bliskom odnosu sa zajednicom. Zajedničko bogoslužje naziva se i “zbor pravednika” (Psalam 111,1). Pravedni poznaju Boga (Psalam 36,11) i Bog poznaje njih (Psalmi 37,18), i to iskustvo prožima svaki aspekt njihovog postojanja.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, Znaci vremena, 2018., stranice 342—350.

DIŽITE RUKE PREMA SVETIŠTU

Pročitajte Psalam 134. Gdje se bogoslužje održava u ovom retku? Kakav je ishod blagoslivljanja Jahve?

.....

Psalam 134 podsjeća na Aronov svećenički blagoslov iz Brojeva 6,24-26 (također Psalam 67,2) i ističe blagoslov kao osnovno načelo i ishod odnosa između Boga i Izraela. Narod blagoslivlja Boga u Svetištu, a Bog blagoslivlja svoj narod sa Siona. Ti blagoslovi se protežu na sav živi svijet jer je Bog Stvoritelj Neba i Zemlje. Spominjanjem Siona kao mjesta božanskih blagoslova naglašava se Božji Savez s Njegovim narodom. Dakle, upravo u okviru Saveza milosti Izrael uživa prednost da blagoslivlja Jahvu i da bude blagoslovljen od Njega.

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 18,2; Psalam 36,2; Psalam 113,1; Psalam 134,1.2; Psalam 135,1.2. Kako su prikazani sudionici bogoslužja?

.....

.....

Psalmi često opisuju vjernike kao Gospodnje slugе. “Sad, blagoslivljajte Jahvu, sve slugе Jahvine što stojite u domu Jahvinu, u noćnim satima!” (Psalam 134,1) — to se vjerojatno odnosi na levite koji su čuvali noćnu stražu (1. Ljetopisa 9,23-27), ili na njihovo slavljenje Boga koje je trajalo danonoćno (1. Ljetopisa 9,33).

S obzirom na to da su Izraelci obožavali nevidljivog Boga koji nije mogao biti prikazan nikakvim kipom ili slikom, Svetište je trebalo odražavati Božju slavu i osigurati okruženje u kojem će grešni ljudi moći pristupati svojem svetom Kralju. Taj susret je odredio sam Jahve i uređen je Njegovim zakonima i uredbama.

“Pristupite k njemu, živomu kamenu koji su, istina, ljudi odbacili, ali koji je u očima Božjim izabran, dragocjen, te dopustite da se od vas samih kao živog kamenja sagradi duhovna kuća, sveto svećeništvo, da prinosi duhovne i Bogu ugodne žrtve po Isusu Kristu!” (1. Petrova 2,4.5) U Petrovim riječima vidimo novozavjetni izraz istih ideja koje su izložene u ovim psalmima — Božji narod, sada sveto svećenstvo, prinosi hvalu i zahvalnost svojem Gospodinu Isusu Kristu, svojem Stvoritelju i Otkupitelju za sve dobro koje mu čini.

Kao novozavjetni vjernici, i mi imamo svećeničku ulogu u smislu da smo pozvani da kao posrednici svijetu prenosimo Radosnu vijest. Na koje to načine možemo najuspješnije činiti?

PJEVAJTE JAHVI PJESMU NOVU

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 33,3; Psalam 40,4; Psalam 96,1; Psalam 98,1; Psalam 144,9; Psalam 149,1. Koji ih zajednički motiv povezuje?

.....

Ljudi se u Psalmima pozivaju da pjevaju “pjesmu novu”. Što se ovdje podrazumijeva pod “pjesmom novom”? Razlog za “pjesmu novu” je nova spoznaja Gospodnjeg veličanstva i vlasti nad ovim svijetom i zahvalnost za brigu i spasenje koje nam On pruža kao Stvoritelj i Sudac cijele Zemlje. Izbavljenje od neprijatelja i od smrti, kao i Božja naklonost prema Izraelu, neki su motivi za pjevanje “pjesme nove”. Premda i druge pjesme hvale Jahvu za Njegovu dobrotu i čuda, “pjesma nova” je posebna. Ona izražava novoprobudenu radost i obnovljenu odanost Bogu. Novo iskustvo božanskog izbavljenja nadahnjuje ljude da priznaju Jahvu kao svojeg Stvoritelja i Kralja. Uobičajene teme koje se pojavljuju u “pjesmi novoj” između ostalog su povjerenje u Boga, hvaljenje Njegovih divnih djela i zahvalnost za izbavljenje iz nevolja.

Pročitajte sljedeće retke: Izaija 42,10-12; Otkrivenje 5,9; Otkrivenje 14,3. Što možemo zaključiti o “pjesmi novoj” iz tih biblijskih redaka?

.....

Božji narod Izrael opisan je dirljivim izrazima kao “narod njemu blizak” (Psalam 148,14), što podrazumijeva da od cijelog stvorenog svijeta Izrael uživa poseban položaj te da stoga ima najveću obvezu i prednost da hvali Boga. Biblija na taj način potiče vjernike svih naraštaja da pjevaju novu pjesmu u slavu svojeg Otkupitelja, koja je njihovo jedinstveno svjedočanstvo o spasenju krvlju Janjetovom. “Nova pjesma” može se odnositi na pjesmu koju nitko nikada prije nije čuo, pjesmu koja podsjeća na živo iskustvo Božje milosti u životu pojedinca. “Nova pjesma” također može izražavati nadu i u tom se slučaju novina te pjesme ogleda u iščekivanju jedinstvenog, neusporedivog doživljaja Božjeg veličanstva u budućnosti. Pravo bogoslužje nadilazi prinošenje žrtava i darova i odražava živi odnos s Bogom koji je uvijek svjež i dinamičan. U određenom smislu moglo bi se jednostavno reći da je “nova pjesma” novi izraz naše ljubavi i zahvalnosti za ono što je Bog učinio za nas — izraz koji se svakodnevno obnavlja.

Razmislite o Božjim blagoslovima u svojem životu. Kad biste pjevali novu pjesmu, kako bi ona zvučala?

JAHVE, TKO SMIJE PREBIVATI U TVOJEM SVETIŠTU?

Pročitajte Psalam 15. Tko su ljudi koji su dostojni služiti Bogu u Njegovoj prisutnosti?

.....

.....

Odgovor koji psalam daje na to pitanje sažima zahtjeve koji su već izneseni u Zakonu i Prorocima: oni čija su djela (“koji čini pravicu”) i karakter (“istinu iz srca zbori”) (vidi Ponovljeni zakon 6,5; Mihej 6,6-8) odraz Božje naravi. Svetište je bilo sveto mjesto i sve u njemu, uključujući svećenike, bilo je posvećeno. Svetost je, dakle, obvezan preduvjet za dolazak u Božju prisutnost. Svetost Izraela trebala je biti sveobuhvatna, obuhvaćala je bogoslužje koje će se odražavati u svim aspektima života. Zakon je dan Božjem narodu da bi ostvario svoj najveći potencijal, da živi kao kraljevstvo svećenika. Kraljevsko svećenstvo podrazumijeva sveti život u Božjoj prisutnosti i prenošenje blagoslova Saveza drugim narodima.

Pročitajte Psalam 24,3-6; Psalam 101,1-3. Što znači biti svet?

.....

.....

“Čisto srce” najveća je vrлина vjernika pred Bogom. Hebrejski izraz *tamim*, “savršen”, ima značenje potpunosti i cjeline. “Savršena” loza (*tamim*) je cijela, neoštećena i zdrava (Ezekiel 15,5). Životinje koje se prinose na žrtvu morale su biti *tamim*, bez mane (Levitski zakonik 22,21-24). “Prave” riječi (*tamim*) potpuno su istinite (Job 36,4). Savršeno je srce, dakle, čisto ili čestito srce (Psalam 24,4 — Šarić; Psalam 15,2). Ono traži Boga (Psalam 24,6) i biva obnovljeno Božjim oprostom (Psalam 51,5-12). Neporočan život izvire iz spoznaje Božje milosti i pravедnosti. Božanska milost nadahnjuje i osposobljava Božje sluge da žive u strahu Gospodnjem, to jest u nenarušenom zajedništvu s Bogom i u pokornosti Njegovoj Riječi. Svjedočanstvo o predanom i pobožnom životu donosi hvalu Bogu, a ne sebi samom. Zapazite da je većina zahtjeva u Psalmu 15 izražena u negativnom obliku (Psalam 15,3-5). Tu se, dakle, ne radi o stjecanju Božje naklonosti, već o izbjegavanju onoga što bi nas moglo odvojiti od Boga.

Kako možemo svjesno izbjegavati ono što nas udaljuje od Boga? Što nas sve može udaljiti od Boga i kako to izbjeći?

NAVJEŠĆUJTE NARODIMA SLAVU NJEGOVU

Pročitajte Psalam 96. Koji se aspekti bogoslužja spominju u ovom psalmu?

Bogoslužje obuhvaća pjevanje Gospodinu (Psalam 96,1.2), hvaljenje Njegovog imena (Psalam 96,2), objavljivanje Njegove dobrote i veličine (Psalam 96,3.4) i donošenje darova u Njegov hram (Psalam 96,8). Osim tih poznatih elemenata bogoslužja, Psalam 96 ističe i jedan njegov ne tako uočljiv aspekt, naime njegovu evanđeosku dimenziju koja se ogleda u objavljivanju Božjega kraljevstva drugim narodima (Psalam 96,2.3.10).

Međutim, pjevanje, hvaljenje, prinošenje darova i navješćivanje Evanđelja nisu neke odvojene radnje, već samo različiti izrazi istog bogoslužja. Objava Božjeg spasenja svim narodima srž je hvaljenja Boga i sadržaj i smisao bogoslužja. Obratite pozornost na to kako se razlozi za bogoslužje podudaraju s porukom koja se objavljuje drugim narodima: "Velik je Jahve." (Psalmi 96,4), "Bogovi drugih naroda tek su kipovi, a Bog je taj koji nebesa stvori." (Psalam 96,5 — Suvremeni hrvatski prijevod), "Jahve kraljuje." (Psalam 96,10), i "... jer dolazi suditi zemlji." (Psalam 96,13). Prema tomu, cilj je evangelizma da druge narode ujedini s Božjim narodom, a na kraju i sa svim stvorenjima — da ih ujedini u štovanju Boga (Psalam 96,11-13).

Bogoslužje izvire iz unutarnje spoznaje Boga, da je On Stvoritelj, Kralj i Sudac (Psalam 96,5.10.13). Bogoslužje dakle obuhvaća sjećanje na Božja djela iz prošlosti (stvaranje), proslavljanje Njegovih sadašnjih čuda (održavanje svijeta i Njegova sadašnja vladavina) i iščekivanje Njegovih budućih djela (sud na svršetku vremena i novi život na novom Nebu i novoj Zemlji).

Sud u Psalmima označava obnavljanje božanskog poretka mira, pravde i blagostanja u svijetu koji je trenutačno pritisnut nepravdom i patnjom. Zato se cijela Zemlja raduje u očekivanju Božjeg suda (Psalam 96,10-13; Psalam 98,4-9). Činjenica da je Jahve pravedni Sudac treba dodatno potaknuti ljude da Ga obožavaju u svetosti i da "strepe" pred Njim. To ih također treba upozoriti da bogoslužje ne shvaćaju olako (Psalam 96,9). Bogoslužje donosi veliku radost i pouzdanje (Psalam 96,1.2.11-13), ali istodobno i sveti strah i strepnju pred Bogom (Psalam 96,4.9). Sveopći poziv Psalma 96 na obožavanje Stvoritelja i Suca odražava se u Božjoj posljednjoj objavi Evanđelja svijetu, u vijestima trojice anđela iz Otkrivenja 14,6-12. Reklo bi se da taj psalam umnogome sadrži elemente Božje poruke za posljednje vrijeme: stvaranje, spasenje ("neprolazna Radosna vijest"), bogoslužje i sud. Sve je tu.

KADA BOGU NISU MILE ŽRTVE

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 40,7-9; Psalam 50,7-23; Psalam 51,18-21. Kojim se važnim pitanjem ovi redci bave? Zašto Bog ne uživa u žrtvama koje je propisao u svojoj Riječi (Izlazak 20,24)?

.....

.....

Proroci i psalmisti osuđuju različite zloupotrebe bogoslužja. U ovim redcima oni ne žele naglasiti Božju odbojnost prema izraelskim žrtvama i blagdanima, već razlog za takvu odbojnost, a to je kobni nesklad između bogoslužja i duhovnosti.

Bog ne ukorava svoj narod zbog njihovih prinosa i žrtava paljenica, već zbog njihove zloće i nepravednih djela koja su činili u životu (Psalam 50,8.17-21). Psalmi ne govore protiv žrtava i bogoslužja, već protiv *ispraznih* žrtava i službi koje se pokazuju u pravom svjetlu preko nepravednog ponašanja takvih vjernika.

Kad ne postoji jedinstvo između izraza vanjskog obožavanja i ispravne unutarnje motivacije, tada rituali sami po sebi obično postaju važniji od stvarnog iskustva približavanja Bogu. Različiti oblici bogoslužja postaju sami sebi svrha, umjesto da upućuju na Boga i da Ga otkrivaju.

Pročitajte Ivan 4,23.24. Koju bitnu misao Isus ovdje ističe, a podudara se s onim na što upozoravaju psalmi koje danas proučavamo?

.....

.....

Žrtve same po sebi nisu dovoljne. Od kakve su koristi bile te žrtve ako srce onih koji su ih prinosili nije bilo ispunjeno pokajanjem, vjerom i žalošću zbog grijeha? Samo kada je bilo praćeno pokajanjem i iskrenim zahvaljivanjem, žrtvovanje telaca moglo je biti ugodno pred Bogom kao "žrtve pravedne" (Psalam 51,21; vidi i Psalam 50,14). Citirajući proroka Izaiju, Isus je to izrazio na ovaj način: "Ovaj me narod štuje usnama, a srce mu je daleko od mene." (Matej 15,8) Problemi koje su psalmisti uočili bili su isti oni s kojima se i Isus suočavao u svojem odnosu s nekim ljudima, posebno vođama, tijekom svoje zemaljske službe.

Što možemo učiniti da i mi, adventisti, sa svom svjetlošću i znanjem koje posjedujemo, ne upadnemo u istu zamku pomišljajući da je dovoljno i samo to što poznajemo istinu i vršimo odgovarajuće obrede?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Kad je riječ o bogoslužju, najbitnija je potreba za istinskim pokajanjem: “U pokajanje je uključeno žaljenje zbog grijeha i njegovo odbacivanje. Mi nećemo odbaciti grijeh ako ne uvidimo njegovu pokvarenost; ali sve dok se naše srce ne odrekne grijeha, neće biti nikakve stvarne promjene u našem životu.

Mnogi ne uspijevaju shvatiti pravu bit pokajanja. Takvi žale što su grijeshili, čak se prividno mijenjaju samo zato što se boje da će zbog svojih zlih djela morati trpjeti. Ali to nije pokajanje u biblijskom smislu. Oni žale zbog patnji — umjesto zbog grijeha. Takva je bila i Ezavova bol kad je shvatio da je zauvijek izgubio prvorodstvo. Balaam, uplašen od anđela koji je stajao na njegovu putu s isukanim mačem, priznao je svoju krivnju da ne izgubi život; ali tu nije bilo istinskog kajanja zbog grijeha, nije došlo do promjene namjera niti gnušanja prema zlu. Kad je Juda Iskariotski izdao svojega Gospodina, uzviknuo je: ‘Sagriješih... jer izdadoh nevinu krv.’ (Matej 27,4)” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 21,22)

“Iako Bog ne stanuje u hramovima koji su načinjeni ljudskom rukom, On svojom nazočnošću ukazuje čast skupovima svoga naroda. On je obećao da će, kad se okupe da Ga traže, da priznaju svoje grijeha, da mole jedni za druge, i sam biti među njima svojim Duhom. Ali oni koji se okupljaju da Mu služe, trebaju odbaciti svako zlo. Ako Mu ne budu služili u duhu i istini i u ljepoti svetosti, njihovo okupljanje bit će uzaludno. O takvima Gospodin kaže: ‘Ovaj me narod štuje usnama, a srce mu je daleko od mene.’ (Matej 15,8.9) Oni koji služe Bogu moraju Mu služiti ‘u duhu i istini, jer Otac takve klanjaoce želi’ (Ivan 4,23).” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 30)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što je vjernikov najveći dar Bogu (Psalam 40,7-11; Rimljanima 12,1.2)?

2. Na koji su način osobno i zajedničko bogoslužje povezani? Zašto nam je potrebno jedno i drugo? Kako jedno poboljšava drugo?

3. Mnogi smatraju da se bogoslužje sastoji samo od molitava, pjevanja hvalospjeva, proučavanja Biblije i ostale duhovne literature. Međutim, iako su sve te aktivnosti potrebne za bogoslužje, je li ono ograničeno samo na njih? Navedite neke primjere drugih oblika bogoslužja.

4. Ellen G. White piše: “Bogoštovlje se ne bi smjelo smatrati nekom žalosnom, otužnom službom. Trebao bi nam biti užitak služiti Bogu i sudjelovati u Njegovom djelu.” (Put Kristu, str. 109,110) Kako nam obožavanje Gospodina može postati zadovoljstvo?

Čekaj na Gospodina

“Čekaj na Gospoda, ojunači se, i osnažit će srce tvoje! Da, čekaj na Gospoda!” (Psalam 27,14 — Varaždinska Biblija)

Biblijski tekstovi: Psalam 27,14; Rimljanima 8,18-25; Psalam 131; Matej 18,3; Psalam 126; Psalam 92; Marko 16,1-8; 2. Petrova 1,19.

Stigli smo do posljednjeg tjedna ovog tromjesečja u kojem proučavamo Psalme. Ovo duhovno putovanje provelo nas je kroz iskustvo strahopoštovanja pred našim veličanstvenim Stvoriteljem, kraljem i Suceom; kroz radosti božanskog izbavljenja, opraštanja i spasenja; kroz trenutke predaje u vrijeme boli i tugovanja; kroz slavna obećanja Božje vječne prisutnosti i najavu sveopćeg, neprekidnog bogoslužja u čast našega Gospodina. To putovanje se nastavlja dok živimo u nadi u Gospodnji dolazak, kada će naša čežnja za Bogom doživjeti svoje konačno ispunjenje. Ako postoji neka završna poruka koju možemo izvući iz Psalama, onda su to riječi: “Čekaj na Gospodina.”

Čekanje na Gospodina ne podrazumijeva provođenje vremena u dokolici i očaju. Naprotiv, čekanje na Gospodina čin je vjere i uzdanja, koji se pokazuju na djelu. Čekanje na Gospodina preobražava naše sumorne večeri ispunjavajući ih iščekivanjem vedrog jutra (Psalam 30,6; Psalam 143,8). Ono jača naše srce obnovljeno nadom i mirom. Ono nas pokreće da vrednije radimo donoseći snopove obilne žetve s Gospodnjih misijskih polja (Psalam 126,6; Matej 9,36-38). Čekanje na Gospodina nikad nas neće navesti da se postidimo, već će biti bogato nagrađeno, jer je Gospodin vjeran svojim obećanjima (Psalam 37,7-11.18.34; Psalam 71,1; Psalam 119,137.138).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Proroci i kraljevi, Znaci vremena*, 2018., stranice 351—359.

POZIV DA ČEKAMO

Pročitajte sljedeće retke: Psalam 27,14; Psalam 37,7.9.34; Psalam 39,7; Psalam 40,2; Psalam 69,7; Galaćanima 5,5; Rimljanima 8,18-25. Na što ti tekstovi usrdno pozivaju Božji narod?

.....

Jedan od najvećih stresova u životu vjerojatno je stres povezan s čekanjem. Tko god mi bili, gdje god živjeli, koji god položaj u životu zauzimali, svi smo katkad prisiljeni čekati na nešto. Od čekanja u redu u trgovini do čekanja na liječničku dijagnozu, svi mi nešto čekamo — što nam se i ne dopada baš uvijek, zar ne?

A što je onda s čekanjem na Boga? Pojam čekanja na Gospodina ne nalazimo samo u Psalmima, već i na mnogim drugim mjestima u Bibliji. U svim tim slučajevima glavna riječ je *ustrajnost*. Ustrajnost je naša čvrsta odluka da se odupremo strahu da ćemo biti razočarani i da Bog iz nekog razloga neće uspjeti doprijeti do nas. Odana Božja djeca čekaju, znajući pouzdano da je Bog vjeran i da oni koji Ga čekaju, ako su Mu predali svoj život, mogu biti sigurni da će On djelovati za njihovo najveće dobro, čak i ako u danom trenutku tako ne izgleda.

Čekanje na Gospodina više je od običnog čekanja. To je duboka čežnja za Bogom koja se može usporediti s jakom žeđi u sušnoj zemlji (Psalam 63,2). Psalmist čeka na mnoge blagoslove od Boga, ali njegova čežnja da bude u Božjoj blizini nadilazi svaku drugu želju i potrebu u njegovom životu.

Kao što čitamo kod Pavla, u tom čudesnom retku iz Poslanice Rimljanima, Bog i sva djela stvaranja čekaju na obnovljenje ovog svijeta i blaženi susret Boga i Njegovog naroda na svršetku vremena. On piše: "Ta cjelokupno stvorenje ustrajno iščekuje ovo objavljivanje sinova Božjih." (Rimljanima 8,19) Kakvo predivno obećanje!

Međutim, dok čekamo na konačno spasenje i ponovno sjedinjenje s Bogom, i dok "znamo da sva stvorenja zajedno uzdišu i da se sva skupa nalaze u porođajnim mukama" (Rimljanima 8,22), Gospodin još uvijek preko Duha Svetoga boravi među svojim narodom.

U međuvremenu smo pozvani da svjedočimo (Djela 1,4-8) o planu spasenja koji će vrhunac dostići prigodom novog stvaranja. Mi čekamo to novo stvaranje — konačno ispunjenje naših nada kao adventističkih kršćana, čije ime, adventisti, govori o onome čemu se nadamo. Mi čekamo, ali znamo da to nije uzalud. Kristova smrt i uskrsnuće prigodom prvog dolaska, najbolje su jamstvo Njegovog drugog dolaska.

Što trenutačno čekate od Boga? Kako da naučimo čekati s vjerom i pouzdanjem, posebno kada ono za što se molimo nikako ne dolazi?

MIR DOJENČETA

Pročitajte Psalam 131. Čemu nas taj psalam uči o odnosu s Bogom?

.....

Božji narod živi u svijetu koji žalosti vjerne, svijetu punom kušnji i teškoća skoro za svakoga. Ali uvjerenje psalmista da je on Božje dijete i da njegov život ovisi o Bogu, tješi ga i navodi na priznanje da njegova ponositost ne vrijedi ništa. Varljivost ponositosti ogleda se u tome što ona navodi ljude da postanu sebični i nesposobni da gledaju dalje od sebe. Na taj način ponositi bivaju zaslijepljeni za Božju uzvišeniju stvarnost.

Nasuprot tomu, pravedni uzdižu svoje oči k Bogu (Psalam 123,1.2). Spoznaja Božje veličine čini ih poniznima i slobodnima od sebičnosti i ispraznosti. Psalmist javno priznaje da ne teži ničemu "velikom" niti onomu "iznad mene" (Psalam 131,1). Ti se izrazi odnose na Božja djela u ovom svijetu koja nadilaze ljudsku sposobnost razumijevanja. A opet, suvremena znanost otkriva da čak i "najjednostavnije" može biti nevjerovatno složeno i daleko iznad naše moći spoznavanja, bar zasad. U tome se nalazi velika ironija — što više saznajemo o fizičkom svijetu, to se veće zagonetke pojavljuju pred nama.

S druge strane, metafora upotrijebljena u Psalmu 131,2 "kao dojenče na grudima majke", dojmpljiva je slika nekoga tko nalazi smirenje i spokoj u Božjem zagrljaju. Ona upućuje na odnos ljubavi koji dijete uspostavlja sa svojom majkom u različitim fazama ranog djetinjstva.

Odvikavajući nas od beznačajnih želja i ponositosti, Bog nam postupno uvodi "čvrstu hranu" sve dok ne budemo u stanju reći: "Moja se hrana sastoji u tom da vršim volju onoga koji me poslao i dovršim njegovo djelo." (Ivan 4,34; također Hebrejima 5,12-14). Djetinje povjerenje u Psalmu 131 zapravo je slika zrele vjere koja je okušana i ispitana u životnim teškoćama i koja se temelji na spoznaji da je Bog istinit i vjeran svojoj Riječi.

Na kraju se psalmist usmjerava na dobrobit Božjeg naroda. Mi smo pozvani da svoje iskustvo s Bogom iskoristimo za jačanje Njegove Crkve. Ono što smo osobno spoznali o Božjoj vjernosti i dobroti, možemo dijeliti s drugima, koji se iz ovog ili onog razloga još uvijek bore u svojoj vjeri. Možemo svjedočiti o Kristu i u samoj crkvi, gdje Ga mnogi tek trebaju upoznati.

"Zaista, kažem vam, ako ponovo ne postanete kao mala djeca, sigurno nećete ući u kraljevstvo nebesko." (Matej 18,3) Što nam Isus tu kaže? Što znače te riječi?

NOŠENJE SNOPOVA

Pročitajte Psalam 126. Što Božjem narodu daje snagu i hrabrost? Što od ovoga mi možemo primijeniti na svoj život danas?

.....

Gospodnja čudesna izbavljenja u prošlosti nepresušan su izvor nadahnuća za Božji narod, kao i izvor njihove nade za budućnost. Izbavljenje u prošlosti bilo je tako veliko da se moglo opisati kao ostvarenje sna (Izajja 29,7.8). Zapazite da se naraštaj koji u Psalmu 126 hvali Jahvu za izbavljenje iz ropstva u prošlosti (Psalam 126,1), trenutačno i sam nalazi u ropstvu (Psalam 126,4).

Međutim, radost i olakšanje doživljeni u prošlosti ponovno oživljavaju u pjesmama i usvajaju kao sadašnje iskustvo. Novi naraštaji održavaju biblijsku povijest živom, kao da se nalaze među onima koji su te događaje promatrali iz prve ruke. Dakle, živa vjera gleda na velika djela koja je Bog učinio za svoj narod u prošlosti kao na nešto što je učinio i za nas, a ne samo za njih (prošle naraštaje vjernika).

Sjećanje na prošlost potiče obnavljanje nade u sadašnjosti. Slika vraćanja potoka "na sasušenu zemlju" (Psalam 126,4) snažna je metafora Božjeg iznenadnog i silnog djelovanja u korist svojeg naroda. Krajnji jug Judeje bio je suha pustinja. Ali nakon obilnih padalina tijekom kišnog razdoblja, potoci bi naglo nabujali i potekle bi bujice vode. Rane i kasne kiše imale su presudnu ulogu za uspjeh ratarske godine (Ponovljeni zakon 11,14; Ponovljeni zakon 28,12). Slično tomu, sijanje sa suzama i žetva s radošću (Psalam 126,5.6) snažna je slika obećanja o božanskom vodstvu iz teške sadašnjosti u sretnu budućnost.

Završetak žetve bio je vrijeme kada su hebrejski hodočasnici donosili godišnje plodove u Božji hram u Jeruzalemu (Izlazak 34,22.26). Motiv žetve pružao je snažnu duhovnu pouku ljudima onog vremena. Kao što se trud oko sjetve i briga o njivama, voćnjacima i vinogradima nagrađuju radošću obilne žetve, tako će sadašnje kušnje Božjeg naroda biti ovjencane radošću spasenja na svršetku vremena. Slika velike žetve ukazuje na Božju obnovu Njegovog kraljevstva na Zemlji prigodom Kristovog drugog dolaska (Amos 9,13-15; Matej 9,37). I tu se, međutim, nameće tema čekanja. Kao i u slučaju žetve, moramo sačekati da bismo vidjeli plodove i rezultate svojeg truda.

Zadržite se u mislima na nekim trenucima kada ste jasno i nepogrešivo vidjeli kako Gospodin djeluje u vašem životu ili u životu drugih ljudi. Kako iz tih iskustava možete crpiti nadu za ono kroz što sada prolazite?

ČEKANJE U BOŽJEM SUBOTNJEM POČINKU

Pročitajte Psalam 92. Koja su dva aspekta subotnjeg dana naglašena u ovoj subotnjoj pjesmi?

Hvaljenje Boga za velika djela Njegovih ruku (Psalam 92,5.6) i slika pravednika koja asocira na Eden (Psalam 92,13-15), jasno upućuju na stvaranje, prvo što subota obilježava. Psalam također veliča Jahvu kao pravednog Boga zbog Njegove pobjede nad neprijateljima (Psalam 92,8-65) i time naglašava drugo značenje subote — otkupljenje od zla (Ponovljeni zakon 5,12-15). Psalam 92, dakle, veliča Boga zato što je stvorio svijet u prošlosti i zato što ga održava u sadašnjosti, što nam daje nadu da će i na svršetku vremena biti uspostavljen vječni božanski red i mir. Ljudi mogu uživati u subotnjem odmoru jer je Bog "Svevišnji" (Psalam 92,1 — Varaždinska Biblija) i jer Mu Njegov nadmoćan i uzvišen položaj daje neusporedivu prednost nad njihovim neprijateljima.

A opet, iako je Svevišnji, Gospodin spremno izbavlja one koji Ga prizivaju. Gospodnje djelo stvaranja, a posebno otkupljenje Njegovih stvorenja, trebalo bi nadahnuti ljude da slave Boga i da Ga ljube. Na kraju krajeva, život u palom svijetu, bez nade u otkupljenje, nije nešto što bi ikoga moglo posebno oduševiti. U takvom svijetu mi volimo, patimo, umiremo — i to bez ikakve nade. Zato slavimo Gospodina ne samo kao svojega Stvoritelja, već i kao svojeg Otkupitelja.

"Ulje prečisto" ukazuje na obnovljenu odluku psalmista da Bogu služi kao Njegov posvećeni sluga (Psalam 92,11). Pomazanje uljem vršeno je radi posvećenja odabranih ljudi poput svećenika i kraljeva (Izlazak 40,15; 1. Samuelova 10,1). Međutim, da bi opisao svoje pomazanje, psalmist bira neobičnu hebrejsku riječ *balal*, koja uglavnom ne oslikava pomazanje Božjih slugu, već označava "miješanje" ulja s drugim dijelovima žrtve (Izlazak 29,2; Levitski zakonik 2,4.5). Ta jedinstvena upotreba riječi *balal* od strane psalmista podrazumijeva da on želi biti živa žrtva Bogu i posvetiti Mu cijeloga sebe (Rimljanima 12,1).

Nije neobično pronaći misli o posvećenju u psalmu koji se bavi subotom, jer je subota znak da Jahve posvećuje svoj narod (Izlazak 31,13). Slika palmi i cedrova na Libanonu prikazuje Božji narod koji raste u vjeri i istinskom uvažavanju Božje ljubavi i Njegove promisi. Subota je znak Gospodnjeg vječnog Saveza s Njegovim narodom (Ezekiel 20,20). Zato je subotnji odmor značajan za pripadnike Božjeg naroda jer ih osposobljava da s povjerenjem čekaju na ispunjenje svih Njegovih obećanja Saveza (Hebrejima 4,1-10).

JUTRO DONOSI KLICANJE

Pročitajte: Psalam 5,4; Psalam 30,6; Psalam 49,15; Psalam 59,17; Psalam 92,3; Psalam 119,147; 2. Petrova 1,19; Otkrivenje 22,16. Koje je doba dana simbolično prikazano kao vrijeme božanskog spasenja i zašto?

Jutro je u psalmima obično vrijeme kada se očekuje Božje spasenje. Jutro otkriva Božju milost, čime završava duga noć brige i očaja (Psalam 130,6.7). U Psalmu 143 Božje oslobođenje preokrenut će sadašnju tminu smrti (Psalam 143,3) u svjetlo novog jutra (Psalam 143,8), a boravak u grobnoj jami (Psalam 143,7) u boravak na "sigurnoj stazi" (Psalam 143,10 — *Suvremeni hrvatski prijevod*).

Pročitajte Marko 16,1-8. Što se dogodilo tog jutra o kojem se ovdje govori i zašto je to toliko važno za nas?

Jutro uskrsnuća Isusa Krista omogućilo je dolazak vječnog jutra Božjeg spasenja za sve koji vjeruju u Njegovo ime. Kada su sreli uskrsloga Gospodina, Isusovi učenici su iskusili punu snagu obećanja iz Psalma 30,6: "Večer donese suze, a jutro klicanje." Samo zahvaljujući Božjoj milosti i bezuvjetnoj ljubavi, naš plač pretvara se u radost (Psalam 30,6.8).

Kao što zvijezda Danica najavljuje svitanje novog dana, tako vjera najavljuje novu stvarnost vječnog života u svakodnevici Božje djece (2. Petrova 1,19). Isus se naziva sjajnom zvijezdom Danicom (Otkrivenje 22,16), kojega željno iščekujemo i koji će doći da uspostavi svoje kraljevstvo u kojem više neće biti noći, zla ni smrti (Otkrivenje 21,1-8.25). Na kraju krajeva, to je ono što više od ičega drugog očekujemo kad govorimo o čekanju na Gospodina. A to je svakako vrijedno čekanja.

"Nad otvorenim Josipovom grobnicom Krist je pobjedonosno obznanió: 'Ja sam uskrsnuće i život.' Ove riječi moglo je izgovoriti samo Božanstvo. Sva stvorena bića žive Božjom voljom i silom. Ona su ovisni primatelji života od Boga. Od najuzvišenijeg serafina do najskromnijeg živog bića, svi iznova primaju silu s Izvora života. Samo Onaj koji je jedno s Bogom može reći za život: 'Imam vlast dati ga, imam vlast opet ga uzeti.' U svojoj božanskoj naravi Krist je posjedovao silu da slomi okove smrti." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 650)

Smrt je, kaže se, ugrađena u naše stanice od samog rođenja. Premda je to točno, bar u slučaju nas palih bića, što nam Isusovo uskrsnuće obećava o privremenoj naravi smrti? Zašto nikad ne smijemo smetnuti s uma da je smrt za nas samo privremeno stanje?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Put Kristu* pročitajte poglavlje “Rast u Kristu”, str. 69—79. Psalmi nam upućuju usrdne pozive da čekamo na Gospodina. “Smiri se pred Jahvom i njemu se nadaj.” (Psalam 37,7) A kad nam čekanje postane teško, kad nas obuzme osjećaj neizvjesnosti i usamljenosti, sjetimo se učenika na dan Isusovog uzašašća na Nebo (Djela 1,4-11). Isus je uzašao na Nebo pred njihovim očima, dok su oni ostali čekati na Njegov povratak nekog nepoznatog dana u budućnosti. Tko je ikada osjetio snažniju čežnju da odmah primi Božji blagoslov od učenika tog dana? Oni su sigurno željeli reći: “Gospodine, povedi nas odmah sa sobom.” Ipak, rečeno im je da čekaju na Očevo obećanje i na Isusov povratak. A ako bismo pomislili da su oni zbog toga bili očajni i razočarani, iznenadili bismo se. Vratili su se u Jeruzalem i učinili točno ono što im je Isus rekao — čekali su na dar Duha Svetoga, a onda su s velikom silom propovijedali Evanđelje po svijetu (Djela 1,12-14; Djela 2).

Zapovijed našega Gospodina da čekamo na Njega postaje neostvariva ako On ne izvrši svoje djelo u nama djelovanjem Duha Svetoga. Nikakav ljudski polet ne bi mogao izdržati pritisak koji čekanje može nametnuti našem krhkome “ja”. Jedino što nam može pomoći da podnesemo to opterećenje jest prebivanje u Isusu Kristu, naš osobni odnos s Njim. “Prema tome, ako Krist stanuje u našem srcu, On ‘proizvodi u vama i htijenje i djelovanje da mu se možete svidjeti’. (Filipljanima 2,13) Mi ćemo raditi kao što je radio On; očitovat ćemo isti duh. I tako, ljubeći Njega i boraveći u Njemu, postići ćemo ‘... da sve uraste u njega koji je Glava, u Krista’. (Efežanima 4,15)” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 78,79) Dok čekamo na Gospodina, možemo naći mir i zadovoljstvo u psalmima. Naše pjesme i molitve mjesto su svakodnevnog susreta Božjeg srca s našim srcem.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zašto je čekanje značajno u našem duhovnom životu? Razgovarajte o iskustvu čekanja nekih biblijskih junaka vjere. Kako je čekanje pročistilo i ojačalo njihovu vjeru? (Rimljanima 4,19-22; Hebrejima 11).

2. Kako će naše čekanje završiti? (Psalam 37,34-40) Što će se dogoditi kada konačno sve bude odlučeno? Kakvu nadu nalazimo u tim tekstovima kada je riječ, na primjer, o pravdi koja nam je tako dugo nedostajala u ovom životu?

3. Što se tiče mrtvih, zašto je za njih čekanje na Isusa praktički završeno? (Propovjednik 9,5) Kakvu nadu možemo naći u odgovoru na to pitanje?

Upoznajmo se s istinom

1	P Ivan 6,63	Pisano za obične ljude
2	U Luka 4,4	Hrana za dušu
3	S Ivan 5,24	Jedino pravilo vjere
4	Č Job 37,14	Promatrajte Božja čudesna djela
5	P Jeremija 33,3	Živite u nebeskom ozračju
6	S Psalam 119,11	Prijepis Božje volje
7	N Propovjednik 12,13	Pojašnjen plan spasenja
8	P Ivan 5,39	Slušajmo Isusov glas
9	U Matej 16,19	Ključevi Neba
10	S Psalam 119,24	Bez premca
11	Č Psalam 33,6	Stvaralačka sila
12	P Psalam 119,50	Smrt zemaljske naravi
13	S Psalam 119,9	Utvrda protiv kušnji
14	N Psalam 119,104	Kopajte duboko
15	P Ivan 24,15	Rame uz rame
16	U I. Ivanova 3,2	Središnja tema Biblije
17	S Otkrivenje 12,7	Velika borba opisana u Svetome pismu
18	Č Psalam 119,12	Redak po redak
19	P Daniel 2,21	Božja ruka u povijesti
20	S Matej 14,31	Zašto sumnjamo?
21	N Matej 13,8	Slušatelji uspoređeni s dobrom zemljom
22	P Ivan 8,32	Upoznajte se s istinom
23	U Djela 17,11	Primjer Berejaca
24	S Psalam 119,74	Vršite uzvišeni utjecaj
25	Č Izreke 3,5	Veliki Učitelj
26	P Psalam 68,2	Znanost o spasenju
27	S Job 38,4	Znanost i Biblija
28	N Matej 13,17	Uprite svoj pogled u Isusa
29	P Otkrivenje 3,8	Prijevare posljednjeg vremena
30	U Izaija 8,20	Sveto pismo naša zaštita
31	S Ivan 7,17	Naša prva dužnost

Ostanimo u Kristu

1	Č Rimljanima 16,25	Dobrovoljna žrtva
2	P 1. Timoteju 3,16	Neraskidiva veza
3	S Ivan 14,11	Veća djela
4	N Ivan 1,14	Božanstvenost je trebala čovječanstvo
5	P Izaija 9,5	Božanski učitelj
6	U Ivan 3,17	Ljubav koja se odriče sebe
7	S Kološanima 2,15	Lucifer razotkriven
8	Č Izaija 14,13.14	Sebičnost ne može razumjeti ljubav
9	P Ivan 1,16	Bog razumije
10	S Luka 2,11	Događaj u Betlehemu
11	N Luka 2,42	Razumijevanje Njegovog poslanja
12	P Luka 2,49	“U kući Oca svoga”
13	U Ivan 7,5	Obiteljski problemi
14	S Marko 10,38	Strpljivost
15	Č 2. Korinćanima 5,17	Ostanite u Kristu
16	P Rimljanima 5,5	Ljubav jača od smrti
17	S Ivan 10,11	Dobri Pastir
18	N Ivan 11,43	Ispit Kristovog božanstva
19	P Zaharija 9,9	Pobjednički ulazak
20	U Ivan 12,27.28	Isus je došao proslaviti Boga
21	S Matej 24,14	Radosna vijest svijetu
22	Č Ivan 13,10	Vi ste čisti
23	P Luka 23,42	Razbojnik koji se pokajao
24	S Ivan 19,30	Svršeno je
25	N Matej 28,6	Uskrsnuo je!
26	P Psalam 24,7	On je Kralj slave
27	U Hebrejima 12,2	Kristova krunidba i njezine posljedice
28	S Hebrejima 4,16	Krist naš Zagovornik
29	Č Hebrejima 8,1	Kristova nebeska služba

Vjerujemo u ono što Bog kaže

1	P Matej 11,28	Onakvi kakvi jesmo
2	S Matej 5,48	Savršenstvo
3	N 2. Korinćanima 12,9	Samo milošću
4	P Jošua 24,15	Izbor je vaš
5	U Matej 12,30	Ili jesi ili nisi
6	S Ivan 8,11	Nema isprike za grijeh
7	Č 2. Timoteju 2,19	Najveća bitka s kojom se suočavamo
8	P Nahum 1,7	Priprema za vrijeme nevolje
9	S Rimljanima 3,10	Pravedan u svojim očima
10	N Djela 2,47	Što Bog može učiniti s vama
11	P Ivan 122,32	Evangelje svakome
12	U Ivan 16,13	Rad Duha Svetoga
13	S Efežanima 2,1	Duhovno iscjeljivanje
14	Č 1. Korinćanima 3,16	Čišćenje Hrama
15	P 2. Korinćanima 7,1	Budimo sveti
16	S Matej 5,6	Budimo pravedni
17	N 1. Solunjanima 4,3	Pravo posvećenje
18	P Ivan 17,17	Posvećenje je biblijska doktrina
19	U 2. Korinćanima 7,10	Spasonosno pokajanje
20	S Matej 6,33	Težnja za Bogom
21	Č Psalam 51,12	Primjer pokajanja
22	P Izreke 28,13	Prvi korak u prihvaćanju
23	S Rimljanima 2,4	Traži pokajanje
24	N Djela 24,25	Nemojte odugovlačiti
25	P Filipljanima 2,13	Snaga volje
26	U Ivan 3,3	Novorođenje
27	S Marko 5,36	Vjerujte u ono što Bog kaže
28	Č Galaćanima 6,14	U sjeni križa
29	P Efežanima 2,8	Spasiteljeva milost
30	S 1. Ivanova, 3,3	Primjer pravog posvećenja
31	N Rimljanima 8,29	Usklađeni s Božjom voljom

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1. Psalam 1	1. Psalam 31	1. Psalam 57
2. Psalam 2	2. Psalam 32	2. Psalam 58
3. Psalam 3	3. Psalam 33	3. Psalam 59
4. Psalam 4	4. Psalam 34	4. Psalam 60
5. Psalam 5	5. Psalam 35,1-12	5. Psalam 61
6. Psalam 6	6. Psalam 35,13-28	6. Psalam 62
7. Psalam 7	7. Psalam 36	7. Psalam 63
8. Psalam 8	8. Psalam 37,1-19	8. Psalam 64
9. Psalam 9	9. Psalam 37,20-40	9. Psalam 65
10. Psalam 10	10. Psalam 38	10. Psalam 66
11. Psalam 11	11. Psalam 39	11. Psalam 67
12. Psalam 12	12. Psalam 40	12. Psalam 68,1-19
13. Psalam 13	13. Psalam 41	13. Psalam 68,20-36
14. Psalam 14	14. Psalam 42	14. Psalam 69,1-13
15. Psalam 15	15. Psalam 43	15. Psalam 69,14-37
16. Psalam 16	16. Psalam 44,1-12	16. Psalam 70
17. Psalam 17	17. Psalam 44,13-27	17. Psalam 71,1-13
18. Psalam 18,1-25	18. Psalam 45	18. Psalam 71,14-24
19. Psalam 18,26-50	19. Psalam 46	19. Psalam 72
20. Psalam 19	20. Psalam 47	20. Psalam 73,1-17
21. Psalam 20	21. Psalam 48	21. Psalam 73,18-28
22. Psalam 21	22. Psalam 49	22. Psalam 74
23. Psalam 22,1-16	23. Psalam 50	23. Psalam 75
24. Psalam 23,17-31	24. Psalam 51	24. Psalam 76
25. Psalam 24	25. Psalam 52	25. Psalam 77
26. Psalam 25	26. Psalam 53	26. Psalam 78,1-16
27. Psalam 26	27. Psalam 54	27. Psalam 78,17-39
28. Psalam 27	28. Psalam 55	28. Psalam 78,40-55
29. Psalam 28	29. Psalam 56	29. Psalam 78,56-72
30. Psalam 29		30. Psalam 79
31. Psalam 30		31. Psalam 80

ČITANJE BIBLIJE REDOM

SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK
1. Postanak 1-4	1. Lev. zakonik 14-16	1. Jošua 12-15
2. Postanak 5-7	2. Lev. zakonik 17-19	2. Jošua 16-18
3. Postanak 8-10	3. Lev. zakonik 20-23	
4. Postanak 11-13		3. Jošua 19-22
5. Postanak 14-16	4. Lev. zakonik 24-27	4. Jošua 22-24
6. Postanak 17-20	5. Brojevi 1-4	5. Suci 1-4
	6. Brojevi 5-7	6. Suci 5-7
7. Postanak 21-23	7. Brojevi 8-11	7. Suci 8-11
8. Postanak 24-27	8. Brojevi 12-14	8. Suci 12-14
9. Postanak 28-30	9. Brojevi 15-17	9. Suci 15-18
10. Postanak 31-33	10. Brojevi 18-20	
11. Postanak 34-36		10. Suci 19-21
12. Postanak 37-39	11. Brojevi 21-23	11. Ruta 1-4
13. Postanak 40-43	12. Brojevi 24-27	12. 1. Sam. 1-4
	13. Brojevi 28-30	13. 1. Sam. 5-7
14. Postanak 44-46	14. Brojevi 31-33	14. 1. Sam. 8-10
15. Postanak 47-50	15. Brojevi 34-36	15. 1. Sam. 11-13
16. Izlazak 1-4	16. Ponov. zakon 1-3	16. 1. Sam. 14-16
17. Izlazak 5-7	17. Ponov. zakon 4-6	
18. Izlazak 8-11		17. 1. Sam. 17-20
19. Izlazak 12-14	18. Ponov. zakon 7-9	18. 1. Sam. 21-25
20. Izlazak 15-17	19. Ponov. zakon 10-13	19. 1. Sam. 26-28
	20. Ponov. zakon 14-16	20. 1. Sam. 29-31
21. Izlazak 18-20	21. Ponov. zakon 17-19	21. 2. Sam. 1-3
22. Izlazak 21-24	22. Ponov. zakon 20-22	22. 2. Sam. 4-6
23. Izlazak 25-27	23. Ponov. zakon 23-25	23. 2. Sam. 7-10
24. Izlazak 28-30	24. Ponov. zakon 26-28	
25. Izlazak 31-34		24. 2. Sam. 11-13
26. Izlazak 35-37	25. Ponov. zakon 29-31	25. 2. Sam. 14-18
27. Izlazak 38-40	26. Ponov. zakon 32-34	26. 2. Sam. 19-21
	27. Jošua 1-4	27. 2. Sam. 22-24
28. Lev. zakonik 1-3	28. Jošua 5-8	28. 1. Kralj. 1-3
29. Lev. zakonik 4-7	29. Jošua 9-11	29. 1. Kralj. 4-7
30. Lev. zakonik 8-10		30. 1. Kralj. 8-11
31. Lev. zakonik 11-13		
		31. 1. Kralj. 12-14

ČITANJE BIBLIJE REDOM — JEDNO POGLAVLJE DNEVNO

SIJEČANJ

1. Izaija 33
2. Izaija 34
3. Izaija 35
4. Izaija 36
5. Izaija 37
6. Izaija 38

7. Izaija 39
8. Izaija 40
9. Izaija 41
10. Izaija 42
11. Izaija 43
12. Izaija 44
13. Izaija 45

14. Izaija 46
15. Izaija 47
16. Izaija 48
17. Izaija 49
18. Izaija 50
19. Izaija 51
20. Izaija 52

21. Izaija 53
22. Izaija 54
23. Izaija 55
24. Izaija 56
25. Izaija 57
26. Izaija 58
27. Izaija 59

28. Izaija 60
29. Izaija 61
30. Izaija 62
31. Izaija 63

VELJAČA

1. Izaija 64
2. Izaija 65
3. Izaija 66

4. Jeremija 1
5. Jeremija 2
6. Jeremija 3
7. Jeremija 4
8. Jeremija 5
9. Jeremija 6
10. Jeremija 7

11. Jeremija 8
12. Jeremija 9
13. Jeremija 10
14. Jeremija 11
15. Jeremija 12
16. Jeremija 13
17. Jeremija 14

18. Jeremija 15
19. Jeremija 16
20. Jeremija 17
21. Jeremija 18
22. Jeremija 19
23. Jeremija 20
24. Jeremija 21

25. Jeremija 22
26. Jeremija 23
27. Jeremija 24
28. Jeremija 25
29. Jeremija 26

OŽUJAK

1. Jeremija 27
2. Jeremija 28

3. Jeremija 29
4. Jeremija 30
5. Jeremija 31
6. Jeremija 32
7. Jeremija 33
8. Jeremija 34
9. Jeremija 35

10. Jeremija 36
11. Jeremija 37
12. Jeremija 38
13. Jeremija 39
14. Jeremija 40
15. Jeremija 41
16. Jeremija 42

17. Jeremija 43
18. Jeremija 44
19. Jeremija 45
20. Jeremija 46
21. Jeremija 47
22. Jeremija 48
23. Jeremija 49

24. Jeremija 50
25. Jeremija 51
26. Jeremija 52
27. Tužaljke 1
28. Tužaljke 2
29. Tužaljke 3
30. Tužaljke 4

31. Tužaljke 5

POČECI SUBOTA U SIJEČNJU, VELJAČI I OŽUJKU 2024.

MJESTO	SIJEČANJ				VELJAČA				OŽUJAK				
	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	1.3.	8.3.	15.3.	22.3.	29.3.
Beli Manastir	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.03	18.12
Biograd	16.35	16.43	16.51	17.00	17.08	17.18	17.28	17.37	17.49	17.58	18.07	18.15	18.23
Bjelovar	16.23	16.31	16.40	16.49	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Borovo	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Brač	16.32	16.39	16.47	16.56	17.05	17.14	17.23	17.33	17.45	17.53	18.02	18.10	18.19
Cres	16.36	16.43	16.52	17.01	17.10	17.20	17.30	17.40	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Crikvenica	16.33	16.41	16.50	16.59	17.08	17.18	17.28	17.38	17.51	18.01	18.10	18.19	18.28
Čakovec	16.22	16.29	16.38	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.52	18.02	18.11	18.21
Dalj	16.16	16.23	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Daruvar	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Delnice	16.32	16.40	16.49	16.58	17.07	17.17	17.28	17.38	17.50	18.00	18.09	18.19	18.28
Dubrovnik	16.28	16.35	16.43	16.52	17.00	17.09	17.18	17.27	17.39	17.47	17.55	18.04	18.11
Dugi Otok	16.35	16.42	16.50	16.59	17.08	17.18	17.28	17.37	17.50	17.59	18.07	18.16	18.25
Đakovo	16.17	16.25	16.34	16.43	16.52	17.02	17.13	17.23	17.35	17.45	17.54	18.03	18.12
Garešnica	16.24	16.31	16.40	16.50	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Gospić	16.33	16.40	16.49	16.58	17.07	17.16	17.26	17.36	17.49	17.58	18.07	18.15	18.24
Grubišno Polje	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Hvar	16.33	16.40	16.48	16.57	17.05	17.15	17.24	17.34	17.36	17.54	18.02	18.11	18.19
Ilok	16.14	16.22	16.30	16.40	16.49	16.59	17.09	17.19	17.32	17.41	17.50	17.59	18.08
Karlovac	16.29	16.37	16.45	16.55	17.04	17.14	17.24	17.34	17.47	17.56	18.06	18.15	18.24
Knin	16.30	16.37	16.46	16.55	17.04	17.13	17.23	17.32	17.45	17.54	18.02	18.11	18.20
Koprivnica	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.18	17.28	17.41	17.52	18.01	18.10	18.20
Korčula	16.31	16.38	16.46	16.55	17.04	17.13	17.22	17.31	17.43	17.51	17.59	18.07	18.16
Kornat	16.36	18.43	16.52	17.01	17.09	17.19	17.28	17.37	17.49	17.58	18.07	18.15	18.23
Krapina	16.25	16.33	16.42	16.52	17.01	17.11	17.22	17.32	17.46	17.55	18.05	18.14	18.24
Križevci	16.22	16.30	16.39	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.52	18.02	18.11	18.20
Krk	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.38	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Kutina	16.25	16.32	16.41	16.50	16.59	17.10	17.20	17.29	17.43	17.52	18.01	18.10	18.19
Lastovo	16.34	16.41	16.49	16.58	17.06	17.15	17.24	17.33	17.45	17.53	18.01	18.10	18.17
Lipik	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.17	17.27	17.40	17.50	17.59	18.08	18.17
Lošinj	16.37	16.44	16.52	17.02	17.10	17.20	17.30	17.40	17.52	18.01	18.10	18.19	18.28
Makarska	16.29	16.37	16.45	16.54	17.02	17.11	17.21	17.30	17.42	17.51	17.59	18.08	18.16
Maruševac	16.23	16.31	16.40	16.49	16.58	17.09	17.19	17.29	17.43	17.53	18.02	18.12	18.22
Metković	16.29	16.36	16.44	16.53	17.01	17.11	17.20	17.29	17.41	17.50	17.58	18.06	18.14

POČECI SUBOTA U SIJEČNJU, VELJAČI I OŽUJKU 2024.

MJESTO	SIJEČANJ				VELJAČA				OŽUJAK				
	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	1.3.	8.3.	15.3.	22.3.	29.3.
Mljet	16.31	16.38	16.46	16.55	17.03	17.12	17.21	17.30	17.41	17.50	17.58	18.07	18.14
Našice	16.18	16.26	16.34	16.44	16.53	17.03	17.13	17.23	17.36	17.46	17.55	18.04	18.13
Nova Gradiška	16.22	16.29	16.38	16.47	16.56	17.07	17.17	17.25	17.40	17.49	17.58	18.07	18.16
Novska	16.24	16.32	16.41	16.50	16.59	17.09	17.19	17.29	17.42	17.52	18.01	18.10	18.19
Opatija	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.39	17.52	18.01	18.10	18.20	18.29
Osijek	16.16	16.24	16.33	16.43	16.52	17.02	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11
Otočac	16.32	16.40	16.49	16.58	17.07	17.16	17.26	17.36	17.49	17.58	18.07	18.16	18.24
Pag	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.17	17.27	17.37	17.49	17.58	18.07	18.16	18.25
Pakrac	16.22	16.29	16.38	16.48	16.57	17.07	17.17	17.27	17.40	17.49	17.59	18.08	18.17
Pelješac	16.31	16.38	16.46	16.55	17.03	17.12	17.21	17.30	17.42	17.50	17.59	18.07	18.14
Petrinja	16.26	16.33	16.42	16.52	17.01	17.11	17.21	17.31	17.44	17.53	18.02	18.11	18.20
Ploče	16.29	16.36	16.44	16.53	17.02	17.11	17.20	17.29	17.51	17.50	17.58	18.07	18.15
Poreč	16.37	16.45	16.53	17.03	17.12	17.22	17.32	17.42	17.55	18.05	18.14	18.23	18.32
Požega	16.21	16.28	16.37	16.47	16.56	17.06	17.16	17.36	17.39	17.48	17.58	18.07	18.16
Pula	16.39	16.46	16.55	17.04	17.13	17.23	17.33	17.43	17.55	18.04	18.13	18.22	18.31
Rab	16.35	16.43	16.52	17.01	17.10	17.19	17.29	17.39	17.52	18.01	18.10	18.19	18.27
Rijeka	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.19	17.29	17.38	17.52	17.01	18.10	18.19	18.28
Rovinj	16.38	16.45	16.54	17.03	17.12	17.22	17.32	17.42	17.55	18.05	18.14	18.23	18.32
Sinj	16.31	16.38	16.47	16.56	17.04	17.14	17.23	17.32	17.44	17.53	18.02	18.10	18.19
Sisak	16.25	16.33	16.41	16.51	17.00	17.10	17.20	17.31	17.44	17.53	18.02	18.11	18.20
Slatina	16.20	16.28	16.37	16.46	16.55	17.05	17.16	17.26	17.38	17.48	17.58	18.07	18.16
Slavonski Brod	16.19	16.26	16.35	16.44	16.53	16.04	17.14	17.23	17.37	17.46	17.55	18.04	18.13
Slunj	16.29	16.37	16.46	16.55	17.04	17.14	17.25	17.34	17.47	17.56	18.06	18.15	18.24
Split	16.32	16.39	16.47	16.56	17.05	17.14	17.24	17.33	17.45	17.54	18.02	18.11	18.19
Šibenik	16.35	16.43	16.51	17.00	17.08	17.18	17.28	17.37	17.49	17.58	18.06	18.14	18.23
Varaždin	16.22	16.30	16.39	16.49	16.58	17.08	17.19	17.29	17.43	17.53	18.02	18.12	18.21
Vinkovci	16.17	16.24	16.33	16.43	16.52	17.02	17.11	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11
Virovitica	16.20	16.28	16.37	16.47	16.56	17.06	17.14	17.26	17.40	17.49	17.58	18.07	18.16
Vis	16.34	16.41	16.49	16.58	17.07	17.16	17.25	17.34	17.46	17.55	18.03	18.11	18.20
Vukovar	16.16	16.24	16.32	16.42	16.51	17.01	17.11	17.21	17.34	17.44	17.53	18.02	18.11
Zadar	16.34	16.41	16.50	16.59	17.08	17.17	17.27	17.37	17.49	17.58	18.07	18.16	18.24
Zagreb	16.27	16.35	16.44	16.53	17.02	17.13	17.23	17.33	17.46	17.56	18.05	18.14	18.23
Županja	16.17	16.25	16.34	16.43	16.52	17.02	17.12	17.22	17.35	17.44	17.53	18.02	18.11

(Vremena u ovoj tablici navedena su po zimskom računanju.)

Posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415) “Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 328)

Južnoazijska divizija

Držje	Člove	Vernika	Srasovnika
Indija	2.595	575.200	132.275.131
Špernolščotca Indijska	224	54.063	49.974.819
Špernoljška	474	161.389	819.854.211
Junta centralnoindijska	256	65.588	73.613.446
Južjočkonoljška	488	131.838	81.938.520
Južozapadnoindijska	240	37.551	32.250.759
Zapadnoindijska	257	107.177	202.668.440
Milijka polja			
Abdamanit i Nikobart	1	295	434.675
Isotrochimajalska	14	893	756.000
Himalajsko	26	9.350	30.369.000
Mahitri	0	0	543.000
Ukvepo	4.575	1.143.346	1.424.678.000

Misijski projekti

1. Visoka škola, Aurangabad, Indija
2. Osnovna škola, Amri, Indija
3. Osnovna škola, Palakkad, Indija
4. Evangeljska cerkev, Lowry Adventist College, Bengalur, Indija
5. Svetišnja angleška cerkev, Bengalur, Indija
6. Osnovna škola, Tanjavur, Indija
7. Škola za osposobljevanje mladih, Manglhapudi, Indija
8. Osnovna škola, Gaidi Rural Municipality, Udayapur, Nepal
9. Osnovna škola, Pasigahat, Indija
10. Osnovna škola, Namunahat, Ardamansko etocje, Indija

